

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SCLOVENECE

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Sveta zapoved

Sovjetska Rusija izdaja 581 dnevnikov in tednikov ter 369 mesečnikov. Z drugimi besedami, boljševiški nauki se razširjajo vsak dan na 25 milijonov tiskanih strani po vsej ogromni ruski državi. To je, kakor je nekdo duhovito rekel, tisti dinamit, s katerim ruski komunizem vsak dan v sreči najmanj sto milijonov ljudi ruši vero in krščansko moralno. Fizično razruševanje cerkva je samo posledica razrušilnega dela brezbožnega časopisja v ljudski duši. Slab časopis je hujša sila nego dinamit, bomba ali torpedo. Sodobni človek, ki je vsestransko odvisen od svoje okolice in je postal golo kolesce v ogromnem stroju življenja skupnosti, ki nima niti časa, da bi samostojno mislil in se odločil, je brezbožnemu in krščansko moralno rušečemu časopisu izročen na milost in nemilost. On brez lastnega presoja in volje čisto pasivno sprejema nazor, katerega mu časopis nuja, in se prepoji z njegovo miselnostjo tako popolnoma, da se niti sam tega ne zaveda. Vsakodnevno vsrkavanje idej dnevnika ali tednika, ki ga po trudopolnem delu kot svoj največji užitek bere, povzroča vprav fanatično priseganje čitatelja na nazore in mnenja, ki stoje pred njim v obliki tiskane črke in se predanašajo z dogmatično gotovostjo. Povprečni človek ogromne množice sodobnega človeštva nima niti časa niti moči, da bi to, kar mu časopis vtepa v glavo, kritično presojal, da-li je resnično ali ne; kakor verjame svojemu listu vsako novico o kakšnem dnevnem dogodku, tako verjame tudi uvodni članek, ki čitatelju servira nazore o najvažnejših vprašanih življenja. Iz tega vsakdo razvidi, kakšno velikansko škodo napravi časopis, ki je v službi slabega.

Zato je razumljivo, da ruski sovjetski režim troši za časopisje, s katerim seje brezbožne nauke komunizma v srce nekdanj tako vernega ruskega ljudstva, 30% vsega državnega proračuna, kamor niso vrstle one publikacije, ki izhajajo samo ob priložnosti, in pa leposlovna literatura, katero izdaja in propagira takozvani »Gosizdat«. Lahko se reče, da gre več kot 40% ruskega proračuna za tiskano besedo, ki naj izruje iz ljudske duše vero v Boga in v božje zakone. Torej izdajo boljševiški tirani za razkristjanjenje ruskega naroda v smislu boljševiškega ateizma in socialistične »moral« toliko, kolikor izdajo za svojo armado in za vojno orožje! Sploh se zavedajo socialisti vsega sveta ogromnega pomena časopisja za razširjanje in utrjevanje svojih idej. Nedavno so belgijski socialisti zbrali za svoj dnevnik »Le Peuple« celih 15 milijonov frankov. Velikanske so tudi žrtve, ki jih doprinašajo za svoje časopisje socialisti na Angleskem. Za svoj glavni dnevnik »Daily Herald« so žrtvovali pred meseci 175 milijonov, zato da ga obdržijo. Nizozemski socialisti so zbrali za svoj tisk 12 milijonov goldinarjev. To so ogromne vsote, katerih dobri ljudje ne spravijo izlepa skupaj za dobro stvar, dočim, kakor vidimo, socialisti ne štedijo denarja in doprinašajo največje žrtve, ki gredo iz žepa ubogih delavcev, zato da propagirajo brezverstvo in protikrščansko moralno. Ko so flamski socialisti nedavno zbrali za svoj dnevnik »Vooruit« 5 milijonov frankov, je pisal nek belgijski katoliški list: »Od časopisov je odvisna usoda države. Ako katoličani ne bodo tega zadosti vpoštevali, utegnejo postati manjšina. Katoliški tisk je nampram liberalnemu in socialističnemu v razmerju 1 : 4. Ker od štirih čitateljev na katoliški tisk pride samo eden, zato bo kmalu tudi na štiri belgijske volivce prišel samo en katoliški volivec.« S tem je pomen tiska za javno življenje zelo krepko in pravilno označen.

Katoličani se moramo zato čedalje bolj zavesti, kakšno orožje v rokah dobrega ali zlega je časopis. Krščanska vera in krščanska moralna sta temeljna opora človeške družbe in države. Časopis je danes najvažnejše in najučinkovitejše sredstvo za razširjenje in poglobljanje Evangelija in njegovih npravnstvenih principov. Zato se ga mora posluževati tudi Cerkev, katoliška akcija in vsaka katoliška organizacija sploh. Cerkveno pravo smatra, da je ljudski misijon potreben vsakih deset let. Tak misijon traja največ 14 dni, potem misijonarji zopet odidejo. Slabe ljudske strasti in nagnjenja pa ne odpotujejo, ampak ostanejo. Plevel zlih nagonov kmalu zadušijo setev evangeljskih pridigarjev. Kjer pa je razširjen katoliški časopis, tam se vrši neprestana in neprekinjena misija. Zato je papež Leon XIII. dejal: »Dober časopis je v fari najboljši misijon, ki nikoli ne neha.« Katoliški časopis je stalen misijonar v vsakem domu. On pridiguje dobro ne samo 14 dni, ampak od 1. januarja do 31. decembra in začneja svoj misijon zopet 1. januarja naslednjega leta. Katoličani trošijo ogromne vsote v razne dobrotne svrhe, za šole, za cerkve in za misijone, veliko premalo pa žrtvujejo za dober tisk. Vsi protesti, vse pridige, vsa predavanja ne pomagajo veliko, ako je treba braniti vero in vrednote krščanske moralne, ako ni časopisa. »Taki protesti,« pravi znani francoski pridigar Coubé, »so podobni tpeodom, ki se brez učinka izstrelijo v vodah, kjer sovraženika ni. Treba je torpednih čolnov, da izstrelijo torpede proti slabim časnikom in knjigam, ki jih izdajata brezbožno svobodomiselnost in socializem. Taki torpedni čolni so časopisje.« Kakor je treba danes voditi vojsko med armadami s sodobnim orožjem, tako se mora tudi borba med krščanstvom in nekrščanstvom na polju duha voditi z modernim duhovnim orožjem. To je časopisje. Čisto prav je in v duhu krščanstva, če krščanska ljubezen troši tolike vsote za lajšanje telesne bede, toda najmanj enaka vsota je potrebna, da se potom dobrega tiska ohranja vera in moralna ljubezni in socialne pravičnosti ter urelene človeške družbe, ki sledi božjim naukom. »Tisk je bil iznajden zato — tako piše znani francoski katoliški pisatelj Hello — da v zadostni meri daje ljudstvu duhovnega kruha.« Krščanska karitas nujno zahteva, da katoličani podpirajo dobro časopisje, ki brani krščanske npravnstvene vrednote in jih utrjujejo v človeški družbi, vsaj v enaki meri, kakor žrtvujejo za ublažitev telesne bede. Pridigar govori kvečjemu pred 500 do 1000 poslušalci, časopis pa dnevno dosega po 10.000 do 20.000 in več bralcev.

Pred vojno z Japonsko?

Pariz, 21. okt. AA. V »Echo de Paris« piše Pertinax, da so se v zadnjem času dogodile tako v Sovjetski Rusiji kakor v USA velike izpremembe. Sovjetska vlada se je s svoje strani odpovedala prevratni akciji, ki naj izpremeni oblike vsega sveta, po drugi strani pa odlagajo USA zaradi lastne gospodarske krize svojo nekdanjo ošabnost napram drugim državam. To novo ameriško stališče je le jasna posledica uravnane gospodarske, kakršnega si želi zdaj Roosevelt. Sovjetska Rusija in USA soglašajo radi tega glede skupnega nastopa proti Japonski, ki jo osumljujejo, da namerava prodreti v Vzhodno Sibirijo. Rusija je odločena braniti Vladivostok do skrajnosti.

New York, 21. okt. AA. Več bank v Wallstreetu pripravljajo olajšave za trgovinske posle s Sovjetsko Rusijo. Pripravljene so eskontirati trate na Amtorg in dovoliti tej družbi celo večja posojila.

Washington, 21. okt. AA. Tukajšnji krogi podarjajo, da hoče Roosevelt s pogajanj s Sovjetsko Rusijo pridobiti na gospodarskem področju in okrepiti položaj USA na Daljnem Vzhodu proti Japonski. Na Rooseveltovi strani je vse javno mnenje. Tudi bančniški podpirajo njegovo rusko politiko. Sovjetska Rusija se bo morala odpovedati propagandi v Usa in priznati ameriško posojilo Kerenskemu v znesku 192 milijonov dolarjev, da-lje gre za v Rusiji konfiscirana premoženja ameriških državljanov in za razna posojila v skupnem znesku 441 milijonov dolarjev. Sovjeti ne bi nasprotovali kompromisni rešitvi teh finančnih vprašanj.

Čeprav je predsednik Roosevelt ob objavi korespondence med washingtonsko vlado in Moskvo naglasil ameriškim novinarjem, da vabilo, ki ga je poslal predsedniku centralnega izvršilnega odbora Sovjetov g. Kaljninu, še ne pomeni priznanja Sovjetske Rusije po Združenih državah, so ameriški politični krogi vendarle mnenja, da pomeni korak predsednika g. Roosevelta dejanske priznanje Sovjetske Rusije. Roosevelt je v svoji izjavi novinarjem prav tako naglasil, da bo osebno vodil razgovore s komisarjem za zunanje zadeve g. Litvinovom.

Washington, 21. oktobra. AA. Rooseveltova inicijativa je naletela na skoraj soglasno odobranje v Washingtonu navzočih članov kongresa.

Kongres se kaže dovzetnega v prvi vrsti za trgovinske ugodnosti in koristi, ki jih utegne imeti USA z obnovitvijo normalnega razmerja z Rusijo, po drugi strani se bo pa tudi postojanka USA na Daljnem vzhodu proti Japonski močno okrepila. Senator Borah vidi v Rooseveltovem sklepu velik korak na poti k spravljivejši bodočnosti in pravi, da bo Rooseveltov korak, če se posreči, nekaj genialnega. V političnih krogih naglašajo, da se bo sedanja vlada v nasprotju s Coolidgevo odrekla vrnitvi Kerenskovega posojila in 441 milijonov obveznic ruskih posojil, ki so v ameriških rokah. O teh vprašanjih bodo seveda še razpravljali, toda Roosevelt ne bo vztrajal na dobesedni izpolnitvi teh dogovorov; kakor se baje zatrjuje, je baje dobil že zagotovila, da Sovjeti ne bodo nasprotovali kompromisni rešitvi, ki bi zadovoljila obe stranki.

Zunanje ministrstvo zato misli, da sporazum med USA in Sovjetsko Rusijo ne bi bila nepremag-

ljiva naloga. Nekateri celo že imenujejo bodočega poslanca v Moskvi. Pravijo, da pojde za poslanika Philip Lafolett, bivši guverner države Wisconsin, ki je lani potoval po Rusiji. Drugi imenujejo Borah, vendar ni verjetno, da bi sprejel.

Ceprav se uplivi krogi še zmerom upirajo priznanju Sovjetov, sklicujoč se na verske in politične momente, se vendar zdi, da javnost v splošnem ni nenaklonjena Rooseveltovi nameri, da prizna sovjetsko vlado.

Litvinov sam pride v USA

Washington, 21. oktobra. AA. Iz zanesljivega vira se doznavajo, da bo Litvinov že čez 14 dni prisel v Washington in začel razgovore o obnovi odnošajev med Sovjetsko Rusijo in USA. Nekateri govore, da bo za poslanika v Moskvi imenovan Morgenthau mlajši, šef uprave kmetijskih kreditov.

Ameriško-rusko zблиžanje pred svetovno javnostjo

Priprave za spopad z Japonsko?

Rim, 21. okt. AA. Listi le na kratko poročajo o izmenjavi brzojav med Rooseveltom in Kaljninom ter se vzdržujejo komentarjev. Vzlic tej rezerviranosti se pa zdi, da so v Italiji z zadovoljstvom sprejeli to vest, saj je Italija ena izmed prvih držav, ki je priznala sovjetsko Rusijo, po drugi strani je pa znano, da goji velike simpatije do USA.

Vesti o napetosti na Daljnem vzhodu so začele tudi Italijo nekoliko vznemirjati. Tukajšnji politični krogi že delj časa zasledujejo napetost med Japonsko in Sovjetsko Rusijo in se vznemirjajo nad japonskimi ekspanzivnimi težnjami. Tudi zato, naglašajo v tukajšnjih krogih, se more Italija le veseliti, da se ustvarjajo dobri odnošaji med dvema velesilama, ki imata skupne interese proti Japonski.

Varšava, 21. okt. AA. Tukajšnji politični krogi pozdravljajo z zadovoljstvom pogajanja med USA in Sovjetsko Rusijo. Ta pogajanja bodo odrodila ne samo politične temveč tudi dolekošne gospodarske sadove. Verjetno je, da bo z urejenimi odnošaji med tema dvema državama pridobilo tudi svetovno gospodarstvo s tem, da se bo povrnilo splošno medsebojno zaupanje.

London, 21. okt. (a) »Daily Herald« pozdravlja Rooseveltovo gesto in pripomnjanja, da USA in Sovjetska Rusija nista članici Društva narodov, pa se je vendarle po zaslugi navzočnosti njunih zastopnikov v Zenevi na razorožitveni konferenci dosegel prvi kontakt med njima. Zato je, zaključuje list, ta Rooseveltov ukrep nov korak za ureditev vseh svetovnih problemov in triumf ne samo za obe vladi, temveč tudi za DN.

Pobratimstvo Madjarov in Turkov

Govori Izmela paše in Gömbösa v Ankari

Ankara, 21. okt. (a) Predsednik turške vlade Izmel paša je priredil banket na čast madžarskim ministrom. Na koncu banketa je imel Izmel paša govor, v katerem je nazdravil zastopnikom plemenitega in bratskega madžarskega naroda ter jim izrekel dobrodošlico. Izmel paša je pri tej priliki vnovič naglasil tesno krvno sorodstvo, ki veže Madžare in Turke, in čustva medsebojne bratske ljubezni, v katerih je to krvno sorodstvo prišlo do izraza.

V današnjih kalnih časih, je nadaljeval Izmel paša, bo Turčija tudi nadalje vodila politiko miru in prijateljstva. Zvesta danim besedam in sklenjenim prijateljstvom se Turčija iskreno prizadeva, da doprinese k popustitvi napetosti, ki vlada med nekaterimi državami. Ozko sodelovanje med Turčijo in Madžarsko je bilo že dozdaj zelo plodno. Na tem polju hoče Turčija še nadalje delovati.

Ob koncu svojega govora je Izmel paša izrekel priznanje rodoljubnosti in plemenitosti madžarskega naroda ter zaključil svoj govor z vzklikom v madžarsščini: Zivela Madžarska!

V svojem odgovoru Izmel-paši je predsednik madžarske vlade Gömbös v uvodu omenil stoletno prijateljstvo med Turčijo in Madžarsko, nato pa poudaril, da je bilo leto 1929. pomembno za obe državi, ker se je takrat ustvarila skupna in sporazumna politična linija med Turčijo in Madžarsko.

Titulescu v Atenah

Atene, 21. okt. AA. Atenska agencija poroča: O priliki bivanja romunskega zunanjega ministra Titulescu v Atenah piše »Proja« o grško-romunskih razgovorih in izraža nado, da bodo ti razgovori obrodili za obe državi zelo koristne sadove. Pri izvrševanju svojega plemenitega poslanstva na obiskih v raznih prestolnicah, pravi list, se je mogel ta ugledni diplomat, donosalec simbola miru, prepričati na lastne oči, kako toplo ga pozdravlja država, ki je leta 1927. prva podpisala pakt prijateljstva z Romunijo. List nato izraža nado, da se bodo sedanji razgovori v Atenah ugodno zaključili, ker navdajajo obe stranki enako čustva prijateljstva.

Spričo tega je nujno potrebno, da katolični naročamo, podpiramo in razširjamo svoje časopisje, da zanj sodelujemo in ga uvajamo povsod, kjerkoli je le mogoče. Koliko je še dobrih domov, kjer še žive krščansko življenje, kjer pa ni ne našega dnevnika ne tednika. Povsod tu obstoja nevarnost, da krščanska verska zavest in npravnstveni viri krščanskega življenja spričo velikih nevarnosti našega časa in voliva brezboštva zamró. Treba je pa podpirati katoliško časopisje čim bolj tudi zato, da bo vedno boljše in da bo tudi s svojo kakovostjo ne samo enakovredno svobodomiselnemu in socialističnemu, ampak da ga bo tudi prekašalo. Delo za katoliški tisk je sveta moralna dolžnost in naravnost zapoved za vsakega dobrega kristjana. To uči danes Cerkev sama in Pij X., eden najpobožnejših papežev vseh vekov, je nekemu katoliškemu časnikarju dejal: »Blagoslavljam vaše pero, kakor so moji predniki v srednjem veku blagoslavljalji meč vitezale.

Kanal od Visle do Dnjestra

Bukarešta, 21. oktobra. m. Tukajšnje časopisje poroča, da je zunanji minister Titulescu pri zadnjem obisku v Varšavi razpravljal tudi o načrtu za zgraditev kanala med Baltičkim in Črnim morjem, ki so ga izdelali poljski strokovnjaki. Po tem načrtu poljskih strokovnjakov naj bi se zgradil kanal, ki bi vezal Vislo in Dnjestar, ki pa naj ne bi nikakor finančno obremenil Romunije. Gospodarske možnosti, ki bi se dosegle s to direktno zvezo med severom in jugovzhodom, bi bile naravnost ogromne. Skandinavske države, Poljska in Rusija bi lahko usmerile izvoz svojih proizvodov na jug in obratno, in bi na ta način imela Romunija in balkanske države zopet direktno pot za plasiranje svojih proizvodov na severu. Problem in načrt za realizacijo tega kanala je predstavila poljska vlada kot važen korak za pričetek nove dobe na polju gospodarske obnove vzhodne Evrope. K izvedbi tega načrta bi po informacijah iz Varšave pristopili tudi Turčija in Grčija.

Elida nudi zopet, kar zahteva čas...

Milo Elida 7 cvetic — po času primer- ni nizki ceni! Je posebno voljno in ima veliko lepотно moč, naredi kožo mladostno nežno, polt čisto. Njegov opojni vonj godi telesu, razodeva telesno nego.

ELIDA

MILO

Pred padcem francoske vlade

Pariz, 21. oktobra b. Ves jutranji tisk smatra položaj Daladierove vlade kot zelo oslabilen in ogrožen. Minister za proračun Lamoureux je izjavil, da ni izključeno, da jutri zrušijo v zbornici ministrskega predsednika Daladiera. Povdarjajo pa pri tem, da bo padel častno.

V finančnem odboru se je pripetila enoči značilen incident. Ker so socialni demokrati in radikalni socialisti imeli ves dan brezuspešna pogajanja, je čas njihove odsotnosti porabil predsednik finančnega odbora Malvy in dal na glasovanje vprašanje o skoraj vseh točkah finančnega predloga, ki je bil naravno sprejet. Ko so se socialisti vrnili in zahtevali, da se glasuje o predlogu kot celoti, je Malvy prekinil sejo ter enostavno zapustil dvorano. Radi tega se pričakuje, da bo jutri dopoldne razprava v plenumu zbornice zelo burna, nasprotniki vlade pa računajo celo s padcem. Da se izognejo odkritemu sporu, namerava vlada na jutrišnji seji

zbornice staviti na dnevni red dopolnilni predlog k finančnemu zakonu za izdajo 20 milijard frankov za kritje letnih dolgov.

Na popoldanski seji je predsednik finančne komisije Malvy sporočil, da so francoski bojevniki pripravljeni na žrtve v interesu ravnotežja državnega proračuna, želijo pa, da bi bili zadnji, od katerih bi vlada zahtevala nove žrtve. Minister za proračun Lamoureux je zahteval, da se hitro konča delo, ker je vlada v nevarnosti. Hitra vpostavitve ravnotežja v državnem proračunu je neobhodno potrebna, ker je v nevarnosti francoski frank, na katerega se že na vseh borzih vršijo ostri napadi. Predsedujoči Malvy je končno še izjavil, da ne bo dopustil, da se še enkrat glasuje o finančnem predlogu en bloc, ker bi se s tem porušilo ono, kar se je pri podrobnem glasovanju s trudom doseglo.

Postopna socializacija poljedelstva v USA

V Združenih državah severne Amerike silno vre. Gospodarske reforme, ki jih z vso odločnostjo izvaja Roosevelt, ne povzročajo zapletenosti modernega gospodarstva, ne povzročajo samo trenj, ampak tudi gospodarske posledice, ki jih nihče ni predvidel in ki globoko posegajo v blagostanje posameznih stanov. Reformne odredbe Roosevelta na polju industrije so namreč privedle do rezultatov, vedel katerih je oškodovano ameriško poljedelstvo, v prvi vrsti je to veliko nesorazmerje med cenami industrijskih produktov in cenami, ki jih morejo doseči farmerji. Ker so farmerji proglasili štrajk, ki naj se začne v soboto, 21. t. m., bo Roosevelt moral izdati delovni statut (Code) tudi za poljedelstvo. S tem stopa reformna akcija Roosevelta v drug važen stadij in nekateri govorijo že o tem, da bo to logično vedlo do socializacije ameriškega poljedelstva.

Zahteve ameriških farmerjev

Glavni vzrok nezadovoljstva ameriških poljedelcev je, kakor smo že poudarjali, velika razlika med cenami industrijskih proizvodov in cenami poljedelskih pridelkov. Rooseveltove reforme so aamreč imele za posledico dvig cen industrijskih izdelkov, dočim ostajajo cene za poljedelske produkte na prejšnji stopnji, tako da farmer slej ko prej ne more izhajati. Zato se je nedavno zbrala narodna zveza poljedelcev, ki je sklenila, da farmerji stopijo v štrajk, počenši s soboto, 21. oktobra. Obenem so izdali razglas na narod, ki ga imenujejo ultimatum in v katerem pravijo, da ameriški farmerji ne bodo plačevali več nobenih davkov niti ne bodo odplačevali svojih dolgov in da tudi ne bodo več prodajali svojih produktov, ako se ne bodo dosegle cene, s katerimi bodo vsaj krili stroške produkcije.

Kmečki punt se je že začel

Ni še gotovo, koliko poljedelcev bo sledilo pozivu Zveze, toda v državah Nebraska, Minnesota, Montana, Iowa, Wisconsin in v južni Dakoti zavzema puntarstvo gibanje farmerjev že danes velik razmah. Najhuje je v Nebraska, kjer se je guverner Bryan očito uprl Rooseveltu in v javnem govoru napadel njegov reformni načrt, češ da je imel za posledico samo podražitev industrijskih izdelkov. Na zahtevo farmerjev je guverner zdal prepoved izvoza žita iz države. Ker pa se železniške družbe ne brigajo za guvernerjevo prepoved, je guverner mobiliziral narodno milico, da s silo prepreči transport žita čez mejo. Železniške družbe so vložile pri Rooseveltu protest in prišakovati je, da bo Roosevelt proti guvernerju nastopil z vso svojo avtoriteto.

Tudi v državah Minnesota in Montana zahtevajo poljedelci, da se prepove izvoz žita, toda guvernerji se zaenkrat še upirajo, da bi tako prepoved izdali. Sicer pa vladajo povsod velika anarhija in farmerji razlajajo mleko, ki je na postajah namenjeno za prevoz. Ustavljajo tudi transporte živine in ženejo govedo v prerijs. To je pač stanje, ki ne bo moglo dolgo trajati.

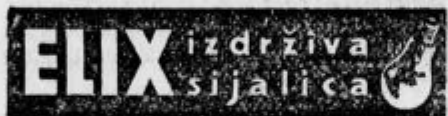
Kodeks tudi za kmete

Ker je velika nevarnost, da se štrajk razširi na farmerje vse države, je bil Roosevelt primoran, da v naglici skliče agrarni svet in sklene kodeks tudi

za poljedelstvo. To je seveda samo načrt, ki ima namen, da farmerje potolaži, da bi odnehali od štrajka. Seveda nastane sedaj vprašanje, kakšne posledice bo imel delovni načrt za poljedelstvo, to se pravi, kaj bo nastalo iz tega, če se bodo izdale za farmerje iste odredbe kakor za industrijo. Stoji dejstvo, da dosedanje odredbe Roosevelta na polju industrije niso mogle dvigniti kupne moči farmerjev in da se njihov položaj ni izboljšal niti s tem, da je Roosevelt nakupil veliko količino poljedelskih produktov za brezposelne. Kljub temu je namreč cena žita padla za 5 centov. Sestava poljedelskega kodeksa pomeni največjo preizkušnjo za Rooseveltovo gospodarski načrt sploh. Kljub temu je nemogoče iti nazaj in v Washingtonu se že govori, da Roosevelt misli na podpiranje agrarnih produktov, kar bi pomenilo naravnost začetek socializacije ameriškega poljedelstva. Fakt je, da farmerji sami želijo kodeksa. Kaj pa bo iz tega nastalo, je še popolnoma neizvestno. Zaenkrat zahtevajo farmerji kot najnujnejšo odredbo denarno inflacijo kot edino rešitev farmerjev.

Proti visokim direktorškim plačam

Med tem nadaljuje Roosevelt s svojo reformo na polju industrije. Posebna konferenca pod njegovim predsedstvom se bavi z vprašanjem ogromnih plač, ki jih nekatera podjetja plačujejo svojim ravnateljem in višjim uslužbencem. Posebno velja to za kinematografsko industrijo, ki plačuje vprav strahotno visoke plače. Zvezna komisija za trgovino je poslala 2000 velikim podjetjem vprašalno polo in zahteva, da to točno navedejo vse plače, tanieme in nagrade, ki jih podjetja plačujejo svojim direktorjem in uslužbencem. Kakor se vidi, posega Rooseveltov načrt čedalje bolj globoko v individualno gospodarstvo in njegove metode.

Belgrajske vesti

Belgrad, 21. oktobra. AA. Na medicinski fakulteti univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani je postavljen za docenta v 4. skup. 2. stop. g. dr. Alija Košir, docent na isti fakulteti v 5. skup. Belgrad, 21. oktobra. AA. Upokojen je inž. Matevž Kolarik, svetnik v 4. skup. 1. stopnje dravske direkcije pošte in brzojav v Ljubljani. Ljubljana, 21. oktobra. AA. Pomočnik bana dr. Pirkmajer v tork 24. in v petek 27. t. m. zaradi odsotnosti ne bo sprejemal strank.

Belgrad, 21. oktobra. m. Za 15-letnico obstoja češkoslovaške republike pripravlja Zveza jugoslovenskih lig in tukajšnja Jugoslovenska liga veliko proslavo, ki bo 27. in 28. t. m.

Dunajska vremenska napoved. Suho, mirno vreme. Spremenljivo, večinoma močna oblačnost. Temperatura se bo le malo izpremenila.

lepšimi himnami slave Kristusa, pa so vendarle izdajali tistega dela Kristusovega kraljestva, ki ga mi imenujemo svet. Opuščajo postojanke, katere bi vojskujeta se Kristusova Cerkev po božjem povelju morala braniti. V nasprotju so si z vso zahodno tradicijo katoličanstva, katere ima svoj višek v velikih pisnih zadnjih papežev.

PREGANJANJE KATOLICANOV V ALBANIJI

V Albaniji so katoličani doslej imeli popolno svobodo govora, katere pa jim je sedaj odvzela tudi v cerkvi. Posled je polno osvadohov in prisilskovalcev, najhitel od veri sovražne vlade, kateri prisluškujejo in ovajajo celo pridige v cerkvi. V nedeljo 1. oktobra je v Skadru pridigal franciskanski pater dr. Ambrozio Mariaski o šolskih razmerah v Albaniji ter nastopil proti skupnemu vzgojnemu delu in deklir, kakor to zahteva vladna šola. To je bilo dovolj, da so patra takoj pregnali iz Skadra. Vlada komisar pa ga je poklical nazaj in zahteval, naj se zagovarja. Pri tej priliki je pater še enkrat ponovil svoje nazore, polem pa se je umaknil v bližnji samostan. Dne 5. oktobra so ga sredi noči v samostanu prijeli in skrajaj odvedli v Tirano. Šele 12. oktobra se je razvedelo, da je pregnan v samostan kraj Porto Palermo, kjer mora živeti popolnoma brez vseh sredstev, ločen od sobratov in prijateljev med soprotniki katoličanstva. Ta franciskanec je med katoliškimi Albanci znana osebnost. Ze večkrat je v besedi in pismu nastopil proti takemu načinu šolske vzgoje, kakršno upeljuje Zgodovinska vlada. Ze tedaj se je moral zagovarjati pred sodiščem. L. 1923. je bil v Skadru izvoljen v albanski parlament, kjer je slovel kot govornik za domovino in za pravice katoličanov. Nasprotniki so se ga bali. Vlada je na njegovo glavo razpisala nagrado. Zato je moral bežati v Italijo, od koder se je vrnil l. 1926. ter se umaknil iz javnega življenja. Sedaj je bil profesor na visoki šoli v Skadru ter deloval v dušnem pastirstvu.

Za misijonsko nedeljo

Širite in narodajte
ilustrirani mesečnik

Katoliški misijoni

s prilogo

Tuji svet

Od nedelje do nedelje

Po domovini

Občinske volitve

dne 15. oktobra so po poročilu AA izpadle takole:

Vpisanih volivnih upravičencev	274.282
Glasovalo je	188.017 ali 68.5%
JNS je dobila	125.663 ali 66.9%
Kompromisne liste	12.024 ali 6.5%
Opozicija	48.293 ali 25.6%
Socialisti	2.037 ali 1 %
JNS ima v svojih rokah	296 občin ali 80.5%
Kompromisne liste	16 občin ali 4.4%
Opozicija	55 občin ali 14.8%
Socialisti	1 občino ali 0.3%

Narodna skupščina

je bila sklicana v sredo 18. oktobra, da sprejme celotno zakonodajo predlogov, predvsem pogodbe, so bile sklenjene med našo državo in inozemskimi državami, med katerimi je najvažnejša pogodba med našo državo in Sovjetsko Rusijo o definiciji napadalca, podpisana v Londonu dne 4. junija 1933 in dopolnilna trgovinska pogodba z Avstrijo, sklenjena dne 29. julija 1933 v Beogradu. Na prvi seji narodne skupščine je prišlo tudi do burnih prizorov, in sicer zaradi interpelacij, ki so jih vložili nekateri hrvatski in slovenski poslanci z ozirom na potek občinskih volitev v savski in dravski banovini. Poslanca Lončarevič in Kešeljevič sta bila kaznovana z izključitvijo od petih sej skupščine. Notranji minister Lazič je odgovoril na interpelacije in ugotovil, da je vse poteklo v miru in v redu. Narodna skupščina je nato zaključila letošnje zasedanje in se drugi dan sestala k jesenskemu zasedanju ter pri tej priliki izvolila nov odbor. V novem odboru se nahajajo vsi člani starega odbora s predsednikom skupščine dr. Kumanudijem na čelu.

Istočasno je zasedal tudi senat in sprejel vse predložene mednarodne pogodbe. Interpelacij v senatu ni bilo nobenih. Pri volitvi novega odbora je dosedanj predstnik dr. Pavelič iz zdravstvenih ozirov odločil predsedniško mesto in je bil izvoljen za predsednika senata dr. Tomašič, dosedanj minister za kmetijstvo, ki je podal ostavko na svoje ministrsko mesto.

Morilec ministra Neudorferja

se je razkrinkal v osebi kmetovalca Josipa Krogota v Zg. Ladanju, ki je dne 11. oktobra postal v svoji hiši žrtev eksplozije peklenkega stroja, ki je stavbo popolnoma razrušil. Ubita je bila tudi Krogotova žena Jana. Preiskava je dognala, da je Josip prinesel ta dan v hišo zavoj sumljive vsebine. V njem so se nahajali peklenški stroji. Eksplozija je nastala zaradi neprevidnosti. Preiskava je nadalje dognala, da je Josip zadnjih šest mesecev opetovano potoval na Madjarsko, odkoder se je vračal z razstrelivnim orodjem in denarjem. Z zaslišanjem obtožencev in pri ter s priznanjem Josipovega očeta Marka se je dognalo, da je Krogot Josip dne 24. avgusta ubil ministra Mirka Neudorferja. Nadalje je ugotovljeno, da se naboji, s katerimi je bil ubit Neudorfer, strinjajo z naboji, ki so jih našli v Krogotovi hiši. Preiskava je naposled ugotovila, da je Krogot Josip postavil dne 29. septembra dva peklenška stroja na železniško progo pri Zidanem mostu, kjer nista eksplodirala, in še tretji stroj pri Zaprešiču, ki je v noči od 6. na 7. oktobra eksplodiral.

Po tujini

Izstop Nemčije iz Zveze narodov

o katerem smo poročali preteklo nedeljo, vedno bolj razburja Evropo in svet. Velešile so do zadnjega poskušale preprečiti prelom razgovorov za razorožitev, toda nemška surova kretnja je vse napore napravila brezuspešne. Ves svet, izveniši Italijo in Madjarsko, ki se skušata dajati potuho Nemčiji, se je dvignil, kakor 1914, proti nevarnosti, ki jo je nalašč sprožila Nemčija. Ker je želja za mir res iskrena in velika, smatrajo, da vsi mostovi še vedno niso podrti in da bo še vedno mogoče najti izhoda, ako ostanejo države solidarne v obrambi miru, ker ni mogoče misliti, da bi se Nemčija mogla upirati strnjeni volji vsega kulturnega sveta. Italija se trudi, da bi oživila tako imenovani pakt med štirimi velešilami (Francija, Anglija, Nemčija, Italija), da bi Nemčijo pritegnila nazaj na nove razgovore, toda Francija in Anglija mislita, da je pakt štirih mrtve, ker je trdno povezan na Zvezo narodov, ki jo je pa Nemčija tako nepremišljeno in trmasto zapustila. V Nemčiji pripravljajo sedaj plebiscit za ali proti Hitlerjevi politiki.

Olenziva Male zveze za mir

se nadaljuje kar na dveh frontah, in sicer z vidnimi uspehi. Na Balkanu jo je začel, kakor smo že poročali, naš vladar kralj Aleksander sam, ko je sprožil velike inicijative in pokazal na nova pota, po katerih mu sledi kot prvi romunski zunanji minister Titulescu, ki se je razgovarjal z našimi državniki v Beogradu, nadaljeval nato potovanje v Bolgarijo, šel od tod v Turčijo in tam podpisal pomembno nenapadno pogodbo med Turčijo in Romunijo, ki se mora uvrstiti med tiste stebre balkanskega miru, med katerimi stoji na vidnem mestu tudi jugoslovansko-turška nenapadna pogodba, ki je že pripravljena in bo kmalu v Beogradu slovesno podpisana. Preplašena od te ofenzive za obrambo in ohranitev miru na Balkanu, se je razgibala ta teden tudi Madjarska, ki je poslala svojega ministrskega predsednika Gömbösa in zunanjega ministra Kanyo na Bolgarsko in v Turčijo, da poskušata ovirati zmagoviti pohod mirovne misli in solidarnosti balkanskih narodov, ki je ravno med potovanjem našega vladarja prišel do tako učinkovitega in zgodovinskega izraza.

Tudi v Podonavju napredujejo napor Male zveze. Države Male zveze so pokazale iskreno pripravljenost, da pomagajo ideji gospodarskega sodelovanja do zmage in so to željo opetovano javno izrazile. V tem duhu se mora razlagati tudi dr. Benešev obisk na Dunaju, preteklo sredo, ko se je sestal z avstrijskim zveznim kanclerjem dr. Dollfussom in se z njim razgovarjal o možnostih sodelovanja vseh podonavskih držav na gospodarskem polju, in sicer na podlagi načrta, ki je bil odobren od držav Male zveze. Časopisje je poročalo, da je bil ta prvi stik posrečen.

Toda tako glede podonavskih kakor tudi balkanskih prizadevanj je treba vedno in vedno podčrtavati, da temelji naša politika, to je politika miru in mednarodnega sodelovanja, na osnovnem načelu, da so mirovne pogodbe za nas nedotakljivi zaklad, ki ga ne bomo pustili onečastiti od nikogar in da sta mir in sodelovanje mogoča le, če vsi narodi to osnovno načelo spoštujejo.

Vojna nevarnost grozi

na Daljnem Vzhodu med Japonsko in Sovjetsko Rusijo. Sovjetska Rusija je svoje dni zgradila svojo lastno železnico iz Sibirije do morja čez kitajsko Mongolijo. Ta železnica je bila njena last. Sedaj pa je Japonska napravila iz Mongolije samostojno državo Mandžukuo, ki stoji pod njenim vplivom. Japonska je to novo državo nabujkala, naj Rusiji kratkoma odzame to železnico in ji tako prestrže pot do morja. Sovjetska Rusija protestira, Japonska se oborožuje in nič neče slišati. Vojaški transporti gredo iz Rusije proti Mandžuriji in iz Japonske tudi, tako da je vojna že v zraku. Vprašanje železnice pa je bil samo povod, kajti Japonska ima odkrito željo, da se polasti sploh vseh obalnih krajev Tihega oceana, da potisne Rusijo nazaj v Sibirijo, si podvrže Kitaj in nato napravi obročun z Ameriko, proti kateri je utrdila na tihem otočje Boninov v Tihem morju, iz katerega je napravila trdnjave in arzenale ogromnih obsegov. Rumeno plemo je na pohodu. Rusija pa si je z mirovnimi pogodbami zavarovala evropsko mejo in je pripravljena boriti se za svojo last na Daljnem Vzhodu z večjo srečo, kot se je borila pred 30 leti.

Trboveljski slavlčki

Jutri, 22. oktobra, ob pol 9 zjutraj bo v frančiškanski cerkvi peta sveta maša, pri kateri bodo peli Trboveljski slavlčki.

Za trboveljske rudarje

Ljubljana, 21. oktobra. Jutri, 22. oktobra, bo akcijski odbor za pomoč gladujočim rudarjem zbral po ljubljanskih ulicah prostovoljne prispevke. Občinstvo se naproša, da nabirale ne odklanja.

Zastruplenje z gobami

Ljubljana, 21. okt. Danes opoldne so v Staretovi ulici 25 jedli gobe 62-letni upokojeni šol. inspektor Ivan Vrščaj, njegov 26-letni sin, tehnik Crtomir Vrščaj in 33-letna šivilja Katarina Voga, stanujoča Pred škofijo štev. 15. Proti večeru pa jim je prišlo naenkrat slabo ter so jih zvečer, med 6 in 7 vse tri prepeklili v bolnišnico.

Kongres zveze mest

Novi Sad, 21. okt. m. Jutri dopoldne se bo pričel kongres delegatov Zveze mest iz vse države. Na kongresu se bo razpravljalo o vseh komunalnih zadevah mestnih občin. Tako se bo med drugim pretresal tudi nov zakonski osnutek o mestnih občinah. Danes popoldne je že bila predhodna konferenca delegatov, na kateri se je pripravilo vse potrebno za otvoritev jutrišnjega kongresa.

PASTILLES VICHY-ETAT

POMAGAJO PRIBAVI

Pojdite in učite vse narode...

Slika nam predstavlja 11 parov novoporočencev v Belgijskem Kongu. Zanimiva je njihova obleka, posebno neveste so si za ta dan pripravile nadvse pestra poročna oblačila.

Misijska nedelja naj bo za vse katoličane oni praznik, ki vzbuja v nas zavest, da smo verniki Kristusove Cerkve, ki hoče, zvesto sledeč zapovedi svojega božjega Ustanovitelja, pridobiti ves človeški rod za Kristusa-Kralja.

Bistvena naloga Cerkve je oznanjevanje evangelija in vsak pravi katoličan čuti soodgovornost za delo pri tej tako važni nalogi, ker tudi on lahko razširja sv. misterij, mistično telo Kristusovo. Da pa to lahko storimo, moramo zajeti v najgloblje življenjske vrelce krščanstva, moramo začutiti srčni utrip Cerkve in živeti z njo v tesni povezanosti in ljubezni. Šele tako bomo dodobra razumeli in pravilno občutili nalogo misijonstva in svojo soodgovornost do misijonskega dela. Doslej smo namreč vse preveč površno gledali na ta pojav in ga smatrali zgolj kot zunanje delo, ki nima tesne zveze z religioznim življenjem posameznika in cellega naroda. In vendar je misijonstvo dolžnost za vsakega katoličana temeljna zapoved krščanstva, ker se uprav v njej jasno manifestira ona univerzalnost, ki je bistvena samo katoliški Cerkvi in ki jo je v začetku apostolskega misijonstva postavil Jezus Kristus z besedami: »Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Zato pojdite in učite vse narode...« Tu je začetek misijonstva katoliške Cerkve in vedno je bilo misijonstvo najvidnejši znak njene življenjske moči. Kakor so bili v posameznih stoletjih in v raznih misijonskih pokrajinah različni in raznovrstni motivi in metode, začel je in uspeh misijonskega dela, so vsi izvirali iz notranje sile, ki se javlja in izraža na nešteto načinov, a vendar dajejo vsi skupaj mogočen dokaz za vedno trajajočo, vedno se obnavljajočo življenjsko silo katoliške Cerkve. Samo bežen pogled v zgodovino Cerkve in njenega misijonstva nas o tem prepriča.

Križani in od mrtvih vstali Zveličar je dal svojim apostolom zapoved, da razširjajo njegovo svetovno kraljestvo, in mala četa prvih misijonarjev je šla na delo. Moč Kristusove besede in božjega duha jih je napolnila in vodila. Ves judovski učeni svet se je postavil tem ribičem nasproti, z udarci in sponami jih je hotel prisiliti do molčanja, toda Peter in Janez sta jim odgovorila: »Nikakor ne moreva molčati o tem, kar sva videla in slišala.« Notranja prepričevalna moč, goreča ljubezen do Kristusa in zavest odrešenja pošiljajo učence Kristusove po vsem znanem svetu od helenistič-

nega vzhoda do mogočnega Rima in do skrajnih zapadnih narodov rimskega imperija. Religiozno bogastvo in notranja prepričanost o resnici božji sta dajala kristjanom prvih stoletij moč, da so vzdržali tudi najhujša preganjanja. Ko se je pozneje razpadajoča rimska država spoprijaznila z mlado Cerkvijo in se je razširil duh krivoverstva, so puščavniki in menihi, ki so se umaknili pred antično dekadenco v puščave, postali misijonarji Beduinov, pastirjev in roparjev. Preseljevanje narodov je postavilo Cerkev pred nove izredne naloge. Šlo je predvsem za to, da se divji germanski narodi vključijo v občestvo Kristusove Cerkve. To delo se je nadaljevalo z izredno velikopoteznostjo pod Karolingi in njihovimi nasledniki, žal da ne vedno v interesu in cilju Cerkve.

V poznem srednjem veku je prineslo gibanje frančiškanov in dominikancev nov razmah cerkveno notranjega življenja in vnovič poudarilo ideale evangelija, ki so obdelali ob posvetnem viteštvu in materialistično navdahnjenem meščanstvu. Ti beraški bratje in pridigarji so postali pravi misijonarji tudi Saracenom, Prusom in Arabcem. V tem času beležimo prvi krvavi misijon med mohamedanci, kjer je bilo oznanjanje Kristusove blagovesti pod smrtno kaznijo prepovedano.

Nova epoha misijonstva je nastopila z vpadom Mongolov v Evropo, ki je skoraj podlegla divjim osvojevalcem. Tedaj je poslal papež k Tatarom in mongolskim kanom svoje odposlance in tako se je začelo veliko misijonsko gibanje v baihni deželah skrajnega Orienta, v centralni Aziji, v Indiji in na Kitajskem. Ob zlomu tega misijona so dvignila odkritja Špancev in Portugalcev iz valov Oceanov nove kontinente in zopet je začelo krščanstvo v novih nalogah, da pokristjani ogromna ljudstva v odkritih deželah. To je bilo ravno v tistem času, ko je v Evropi grozila nevarnost, da bo zanesel humanizem v krščanski svet novo poganstvo. Med vrste prekomorskih misijonarjev so zanesli novega duha in svežega misijonskega smisla misijonarji Družbe Jezusove, v Indiji in vse do Japonske je misijonaril največji misijonar vseh časov, sv. Frančišek Ksaverij. V 16. in 17. stoletju je doseglo velikopotezno misijonsko delovanje jezuitov svoj višek. Tedaj so se z izredno smelostjo in iznajdljivostjo utirala nova pota misijonskega dela.

Ko je špansko-portugalski patronat vedno bolj oviral svoboden razmah misijonstva, je Cerkev

Nevarno potovanje misijonarjev čez naraslo reko v Južni Ameriki.

Imeti hočete

razsvetljava, iz sicer dobro, pri tem pa ste v dvomu, kakšno žarnico naj izberete. Če hočete res štediti, kupite ekonomično žarnico, ki rabi malo toka in da vendar veliko svetlobe:

TUNGSRAM

Lepše kakor najboljša perica

Prej ste krtačili, drgnili in menciali ure in ure, zdaj Vam opravi vse to Schichtov Radion med kuhanjem čisto sam v 15 minutah: bleščeče belo oprano perilo. Na milijone kisikovih mehurčkov, ki se jih razvije v raztopini Schichtovega Radiona, požene milno peno skozi tkanino in najgostejša vlakna, ki jih celo najnatanejša perica z mencanjem in krtačo komaj doseže. Uporabljajte redno Schichtov Radion, pa Vam bo perilo skozi in skozi zares prizanesljivo oprano.

ustanovila za organizacijo misijonstva kongregacijo de Propaganda fide (1622), ki je v teku 17. in 18. stoletja izvršila težavno pregrupacijo in organizacijo misijonstva.

Prosvetljeni absolutizem 18. stoletja in z njim zvezan izgon jezuitov sta držala svetovno misijonstvo tja do začetka 19. stoletja v stanju osamljenosti in nazadovanja. V kolonijah so prevladale nekatoliške sile, v Evropi se je razbohotilo frama-

ba buditi, gojiti, vzdrževati in ojačevati misijonsko vnetje in gorečnost, od katere v veliki meri zavise vsi uspehi misijonarjev v tujini.

Sedanje stanje svetovnega misijonstva je rezultanta dolgih in vztrajnih naporov, ki jih vodi vedno isti duh: Boga naj spoznajo vsi narodi zemlje. In četudi se v posameznih dobah in pokrajinah pokaže navidezno valovanje, ki znači padec razvoja, v svoji celotni sliki se nam javlja misijonstvo vedno in povsod — ne toliko kvantitativno kakor po kakovosti misijonskega dela in duha — kot stalno rastoča črta svetovne zgodovine. In četudi so osebne posameznosti še tako različne in včasih tudi nerazveseljive, končni namen ostane za misijone in človeštvo vedno isti: poveljevanje Boga in razširjanje njegovega svetovnega kraljestva kakor tudi oplemenitev narodov, ki se v njem združujejo.

Ob predavanju o. Paula Sebeste raziskovalca prtljivskih (pigmej) plemen.

Prtljivska plemena, ki žive raztresena po najoddaljenejših delih sveta (Filipinski in Andamanski otoki, Ceylon, srednja in južna Afrika itd.) polagoma izumirajo in etnologi se zavedajo, da spada študij teh plemen med najnujnejše in najvažnejše probleme etnologije, ker bodo s pigmeji zginili s sveta najstarejši predstavniki človeške rase. Na važnost tega problema je opozoril predvsem p. Viljem Schmidt, etnolog svetovnega slovesa ter dal svojemu sobratu p. Pavlu Sebesti pobudo, da se je posvetil študiju pigmejcev. V to svrhu je p. Sebesta, ki je bival pred vojno 7 let kot misijonar med Kafri ob reki Zambezi, priredil dve ekspediciji k pigmejem: prvo (leta 1923 do 1925) na polotok Maloka v južnovzhodni Aziji, kjer je proučeval plemena Semang (okrog 2000), in drugo (1929 do 1930) v pragozdu ob reki Ituri, pritoku reke Kongo, kjer biva še kakih 15.000 do 20.000 pigmejcev.

Ti pigmeji imajo deloma še svojstveno duhovno in materialno kulturo, tudi antropološko (po telesu) se razlikujejo od sosednih zamorcev, pokriti so z žoltnim puhom in merijo 135—150 cm. Kot prakulturni lovci nimajo stalnega bivališča in bivajo po duplinah ali pod kakimi iz vejevja napravljenimi zasloni in kočami. Velika senzacija za etnologe je dejstvo, da pigmeji, kjerkoli se nahajajo, izpovedujejo vero v eno samo Najvišje bitje in s tem je ona nazadnjaška in zastarela teorija, da se je človek prvotno nahajal v »preločnem«, polmračnem stanju svoje zavesti in da je šele po dolgih dobah si polagoma sam ustvaril božanstva iz prvotne magije ali poboženja naravnih fenomenov, z jasnimi dejstvi odpravljena.

Za ljubljano bodo predavanja p. Sebeste zanimiva in pomembna in ker bo v ponedeljek zvečer še posebno znanstveno predavanje za izobražence, ozir. za one, ki se za etnološke študije zanimajo, bo s tem vsem slojem dana prilika, da spoznavajo najnovejše probleme etnologije.

Lama s Tibeta. Lame so budistični menihi v Tibetu, ki je še nedostopen katoliškim misijonarjem.

znanstvo. V tem času se je ponovno dvignil katoliški duh, nastale so razne družbe za podpiranje misijonov (DŠV itd.). Ko je nastopila nova doba odkritij, je znova začel kolonizacijski misijonski duh 16. stoletja in povsod vidimo novo snovanje in živahno delo. Znamenje 19. stoletja je ustanavljanje novih misijonskih družb, iskanje in preizkušanje prave misijonske metode. Svetovna vojna je opustošila nešteto misijonov in težko zadela vse svetovno misijonsko delo sploh. Zato pa je po vojni zaplaval nov val idealnega misijonskega stremljenja, ki je osredotočen v Rimu, in ima za osnovne naloge: zatiranje enostranskega nacionalizma in evropeizma, vzgoja in ustvaritev domačega klera in episkopata, metodično organiziranje misijonske akcije. V evropskih krščanskih deželah pa je tre-

Salozijanci v južni Ameriki med divjimi Hivari plemeni. Do začetka 20. stoletja so bili zmanj vsi poskusi, da bi se zatre med temi divjimi plemeni grozne navade, po katerih so premaganim sovražnikom odrezali glave in jih umetno balzamirali, da so ostale vedno nespremenjene. Ta glave so čuvali v svojih stanovanjih kot najlepši kras.

Nameščenci na plan!

Danes vsi na volišče!

Naša glasovnica je: zelena!

Oči vseh Slovencev so danes uprte v nas. Kaj čakate, tovariši in tovaršice? Stopite na plan, poslušajte se svoje državljanske voljne pravice. Smatrate to pravico za svojo dolžnost. Naš mladi krščanski socialni pokret bo zmagal, ker mora zmagati, toda, glejte, da zmaga tudi z Vašo pomočjo. Niti ne slutite pomembnosti našega časa, ki je čas preloma dveh dob, kdor misli, da sme brezbržno mimo tako važnih dogodkov, kakor je aktivno sodelovanje pri delu za tiste ustanove, ki imajo nalogo izboljšati položaj našega delovnega človeka. Volitve v Delavsko zbornico so velika in važna zadeva!

Otresite se duha komodnosti in brezbrčnosti in stopite na plan.

Navodila za volivce in volivke

Kje volimo? V »Slovenec« je bilo že ponovno povedano, kje so volišča. Včerajšnji »Slovenec« je prinesel vsa ljubljanska volišča. Volimo na tistem volišču, pod katero je spadalo tisto podjetje, v katerem smo bili dne 16. avgusta 1933 zaposleni. Volišče se torej ne določa po stanovanju volivca, temveč po podjetju. Iz javnih razglasov naj se vsakdo prepriča, pod katero volišče spada vas, občina ali ulica, v katerem je njegovo podjetje. Volitve bodo danes ob 9 dopoldne do 5 popoldne. Vsak naš nameščenec in vsaka naša nameščenska naj opravi svojo volilno dolžnost dopoldne.

Kako volimo? Ko greš na volišče, imej s seboj legitimacijo (potrdilo delodajalca o zaposlitvi, davčna knjižica, delavska knjižica, krstni ali domovinski list, polni list, društvena legitimacija itd.) Nihče naj ne bo brez legitimacije.

Ko prideš na vrsto, povej svoje ime in naslov svojega delodajalca ter vrsto obrata (skladišče, pisarna, prodajalna, strojništvo itd.). Nato dobiš 4 glasovnice in kuverti ter stopiš v zaprti in vsem očem zakrit prostor. Tam opraviš svojo volilno dolžnost na ta način, da pregršaš modro, rdečo in belo glasovnico, zelena ostane cela ter nato celo zeleno in vse pregrane kose drugih glasovnic vtakneš v kuvert, zapustiš prostor in oddaš zaprto kuvert predsedniku volilne komisije.

Ce volivna komisija ugotovi, da ste vpisani v delavski skupini — tedaj volite belo glasovnico.

Ko si opraviš svojo dolžnost, se mirno odstrani iz volilnega lokala ter pojdi na agitacijsko delo. Pridobi vse prijatelje in znanca za to, da se volitev udeležijo in da volijo zeleno glasovnico.

Od nasprotnih agitatorjev se ne dajte begati.

Naša lista je potrjena, volitve so svobodne in popolnoma tajne. Vsaka kršitev svobode in tajnosti je strogo kaznjiva.

Navodila za predstavnike

Vse predstavnike prosimo, da se danes ob osmih zjutraj zglase pri krajevnem volilnem odboru svojega volišča. S seboj morajo brezpogojno imeti izjavo našega društva, da so člani našega društva in da imajo pravico nastopiti na dotičnem volišču kot predstavniki naše liste. Isto velja za namestnike.

Predstavniki oz. njegov namestnik naj bosta ves čas navzoča pri volitvah, naj zastopata našo listo in pazita na to, da se volivcem, predvsem našim članom in članicam ne pripeti kaka krivica.

Pazita naj na to, da bodo volitve res tajne, res svobodne in resnične. Tajnost in svoboda volitev ne sme biti na noben način kršena. Volitve pa morajo biti tudi resnične. Zato naj pazijo, da je vsakdo, ki se izdaja za kako osebo, res tista oseba. V vsakem sumljivem slučaju zahtevajte, da se oseba vnovič legitimira. Znano nam je, da so nekatere pripravljene legitimacije za tiste, ki bi ne prišli voliti in bodo namesto njih volili drugi — seveda neopravičeno. To je treba na vsak način preprečiti.

Dalje je treba vedeti, da velja brezpogojno to, kar je v volilnem imeniku, čeprav bi bilo napačno. Kdor je vpisan, ta voli in niče drugi.

Dalje je treba vedeti, da morata prisostvovati stalno vsaj en član volilne komisije in en predstavnik liste pri sprejemanju glasov. Prejetju glasov prisostvuje predstavnik liste, ki sme staviti svoje pripombe.

Sploh naj predstavniki liste pri vsakem nedostanku ali protizakonitosti protestira in zahteva, da se to zabeleži v zapisnik.

Naša volilna pisarna

v Ljubljani je v I. del. konzumnem društvu na Kongresnem trgu. Tja se obračajte po vse informacije!

Pozor pred teroristi in lažnjivci!

Naš nastop mora biti miren in dostojen. Ne smemo pa pustiti, da bi drugi postopali z nami, kakor bi hoteli. Vsako najmanjše nasilje naznanite takoj pristojni oblasti in pa naši pisarni, da si bomo poiskali zadoščenja.

Ne nasledajte lažem, ki jih trojijo in jih bodo danes trosili nasprotniki med volilce. Kdor bi nas imenoval protidržavne elemente ali punktaše ali druge zmerjal in žalil, tega bomo takoj naznani državnemu pravdniku.

Nameščenci, nameščenk!

V boj za zmago: zelene!

Vital Vodušek:

Nedeljske misli

Za devajseto pobinkoštvo evangelij iz Janeza 4, 46—53; Jezus ozdravi sina kraljevega uradnika.

Danes ni mnogo drugače, kakor je bilo včasih v Palestini: ljudstvo hoče videti znamenja, čudeže, hoče kar olipati božjo moč in ljubezen — šele potem poklekne v tihih začudenju in otroški veri, šele potem sprejme božjo moč in besedo in ljubezen v svoje bedno ali bogato življenje, da živi s tem božjim zakladom kakor s tistimi drugimi otipljivimi vsakdanjostmi. Ta stara težnja človeške narave, da hoče vse, kar naj odloča v življenju, ko dober olipati in premeriti, se pojavlja tem bolj v naših časih, ko v vrtnicah golega zunanjega razvoja izginja globoka duhovnost in vedno bolj prevladuje surovo materialistično pojmovanje. Saj se mnogi tega niti ne zavedajo, da bi imeli še dobre volje dovolj, da se dvignejo. A že njihova zibetka je stala v isem domu, ki je vsakal vaze razkrajajoče snovi modernega življenja, in otrok raste za očetom in materjo.

Tako so neštete množice izgubile moč vselega verozanja.

Običaje, moč, žene, otroke katerihkoli stanov in opazite vsaj nekaj časa njihovo vsakdanje življenje, kadar ga ne moti in ne vznemirja nobena zunanja nujnost. Pa boste spoznali: te duše ne poznajo več radostnega verskega tveganja. V njih je le še tehtanje, merjenje, računanje, včasih morda nevednost ali zagrenjenost. Vse to tudi v verskih stvareh. Ni pa tiste volje, tiste razgibanosti, ki se zna dvigniti nad vse — naj bo to že bogastvo ali uboštvo, radost ali žalost, in ki zna priznati in klicati Boga, ne da bi moral prej sleherni začutili na svojem telesu udarec ali mehčak dotik Njegovih rok. Ni tistega radostnega verskega razmaha, ki seže v zadnji količek življenja in ga čisto preoblikuje; ki vsak pogovor drugatje obrne, vsako odločitev drugatje usmeri, vsako veselje oplemeniti in žalost ublaži.

A vsega tega potrebujemo danes bolj kakor včasih. Dnevi so vedno hušji. In če ne bomo imeli močne, veselo vere, ki ne bo zahtevala ob vsakem koraku čudežev kruha in bogastva, sreče in zdravja, kje bomo potem zajemali vedrega potrpljenja, ki vedno dotaka boljših dni? Če ne bomo imeli veselo verske razgibanosti, ki ne bo ob vsakem gibu pričakovala in terjala posebnega plačila za svoja dobra dela, ki se ne bo vedno usklajala v dvomih in bojaznih, kje bomo našli potem tisti polt, ki bo znal obnoviti svet in porušiti tudi vse veire, ki jih danes gromadijo proti Bogu?

Bo že res tako, kakor stoji danes v evangeliju: ni treba, da bi hodil Jezus iz Kana v Kafarnaum, da bi prihajal v Ljubljano, v Zeleno jarno, v Trbovlje, v vsak kraj; ni treba, da bi se bolnika dotikal, da bi čutili tudi mi dotik njegovih mehkih rok; ni treba, da bi v žalost in mir bolniške sobe zapela njegova dobra beseda, da bi ga zagledali in zaslišali povesod, kjer je bridskot, beda in obup — brez vseh znamenj, brez čudežev moramo napolniti svoje duše in domove z veseljem, zaupajočim verozanjem. In kar nismo zahtevali kot pogoj, nam bo Bog dal kot izpolnitev.

Potem se bo pogostje izpolnilo tudi nam, kakor se je kraljevemu uradniku: ob uri njegove vere mu je sin ozdravel. Ob uri naše vere se bo

sklonil Jezus, čeprav ga ne bomo ne videli ne slišali, nad našo skrb, žalost, bolezen, razburjenje, obup in zapučenost, in nam bo dal zdravja ali pa moči, da bomo tudi trpeti vztrajali do konca. Ob uri naše vere pa bomo tudi mi sami vse drugatje gledali na prizore našega življenja. Ne bo več v nas tope negotovosti, ki se boji slučajev in motri vse življenje kot igro nepoznovanih sil, temveč vedeli bomo, da vsak naš korak in gib vodi tisti Bog, ki ve, kaj je dobro za nas. Zato pa lahko veseli razpne roke in verujoči tvegamo silni skok v življenje.

Celje

• Razstava izloženih oken. Izkušnja zadnjih let je pokazala, da je izložba najboljšo sredstvo za privlačanje k nakupu in kot takšna najboljše prodajalec. Zato napredni trgovci polaga največje pažnje na moderno učinkovito urejeno izložbo. Posebno dekoraterji večjih mest so nam v tem oziru za vzgled, ker so njih izložbe prava umetnost, ki tudi v vele mestih ustvarja mimoidoče kuppe. Da pa tudi Celje v vsakem naprednjem in tudi v tem oziru ne zaostaja, so sklenili celjski aranžerji prirediti na dan 5. novembra t. l. tekmovanje najlepših izložb. Napredno združenje trgovcev za mesto Celje je važnost te prireditve z zadovoljstvom priznalo in tudi prevzelo pokroviteljstvo. Upamo, da bo uspeh te prireditve dokazal tudi onim trgovcem, ki še dvomijo o tem, da je okusno in moderno urejena izložba najučinkovitejše sredstvo in najboljše prodajalec.

Primarij

dr. Emil Watzke

zopet redno ordinira.

• Občni zbor Družabnega kluba bo v sredo 25. oktobra ob 8. uri zvečer v klubovi sobi v prvem nadstropju Ljudske posojilnice.

• Uršulin sejem. Včeraj se je vršil v Celju običajni vsakoletni Uršulin živinski in kramarski sejem. Blaga je bilo na trgu v izobilju, le kupcev je bilo bolj malo.

• Pes se je zatekel. Dne 13. t. m. se je zatekel majhen rjavi jazbecar. Dobi se pri g. Strelen Ivanu, tapetarju, Glavni trg 12.

• Izgubljen. Dne 20. t. m. ob 14 je bila v mestnem parku na klopi pozabljena temno rjava usnjata ročna torbica, vsebujoča en bankovec za 5 avstrijskih šilingov ter 5 avstrijskih zlatih kovancev po 10 K.

• Najdena denarnica. V petek je bila ob 11.40 najdena v Prešernovi, ulici rjava usnjata denarnica za manjšo vsoto denarja.

Primarij

dr. F. Pesfotnik

specialist za živčne bolezni

zopet redno ordinira

Celje, Krekov trg štev. 7/II

Gotovo

Sedaj pa NIVEA

Nadrgnite se nalahno. To zadošča. Le tedaj ne zapuščajte gospodinjska dela nikakih sledi. Vaše roke bodo postale nežne kot baržun, mehke in lepo negovane, kar Vas bo vedno veselilo. Nivea-Creme prodre popolnoma v kožo in ne zapušča na površju nikakega sijaja.

Nivea je poceni: Doza Din 3'50, Din 6'—, Din 12'— in 25'—.

Mariborske vesti:

Nov duh v Tujskoprometni zvezi

Te dni se je vršila revizija poslovanja tukajšnje Tujskoprometne zveze po posebnih odposlancih centrale »Putnika« (med njimi je bil naš mariborski znanec general Savič). Komisija se je izredno pohvalno in laskavo izrazila o delu, agilnosti in točnosti mariborske Tujskoprometne zveze. S svojimi izleti v različne kraje v državi ter daljšimi izleti v inozemstvo (Gospodstevsko polje, Marjino Celje, Dunaj) je vzbudila med občinstvom veliko zanimanja, pri udeležencih pa popolno zadovoljstvo z brezhibno organizacijo. V petek zvečer se je vršila seja vodstva Zveze, na kateri se je poleg občnih tekočih zadev razpravljalo tudi o delu v letošnji zimski sezoni. Zveza bo organi-

zirala razne izlete v še večjem obsegu. V ta namen se pogaja z nekim mariborskim podjetnikom, ki si bo nabavil najmodernejši avtobus; vozilo bo opremljeno s šestimi zavorami, imelo bo poseben prostor za kadilce ter posebno napravo za ogrevanje. Zveza je stopila nadalje v stike z inozemskimi tujskoprometnimi ustanovami, da privabi čim več tujcev v Maribor. Za propagando zimskega sporta bo izdala skupno z ljubljansko zvezo propagandne prospekte in podprla je tudi izdajo Badjurovega zimskosportnega vodiča. Blagodat tega agilnega dela na tujskoprometnem polju se bo gotovo čutil tudi v gospodarski bilanci našega mesta.

Volišča za volitve v Delavsko zbornico

I. volišče: Telovadnica dekliške meščanske šole v Miklošičevi ulici št. 1. Za volivce, uslužbene pri delodajalcih, katerih obratovališča se nahajajo v prvem mestnem okraju (sem spada tudi cela Aleksandrova cesta) do frančiškanske cerkve.

II. volišče: Telovadnica dekliške šole v Cankarjevi ul. 7. Tu volijo volivci iz II. mestnega okraja s pričetnimi črkami od A do K ter volivci iz obratov v Krčevini, Košakih, Počehovi, Peklu in na Ranci z začetnicami od A do K. Razen tega Aleksandrova cesta do frančiškanske cerkve proti kolodvoru.

III. volišče: Telovadnica drž. ženske učit. šole v Cafovi ulici št. 9. Tu volijo volivci iz II. mestnega okraja z začetnicami od L do Ž ter volivci iz obratov v Krčevini, Košakih, Počehovi, Peklu in Ranci z začetnicami L do Ž.

IV. volišče: Otroški vrtec v Erjavčevi ulici št. 3. Za volivce iz III. mestnega okraja (Melje) ter za volivce iz obratov v št. Petru, v Hrenci, Melečniku, Celestrini.

V. volišče: IV. deška osnovna šola v Gospodstevski (Samostanski) ulici za volivce iz IV. mestnega okraja (Koroško predmestje) z začetnicami od A do K ter za volivce iz Kamnice, Brestermice in Rošpoha z začetnicami od A do K.

VI. volišče: Prišliče IV. deške osnovne šole v Gospodstevski ulici (Samostanska) za volivce iz obratov v IV. okraju (Koroško predmestje) z začetnicami od L do Ž ter za volivce iz Brestermice, Kamnice, Rošpoha z začetnicami od L do Ž.

VII. volišče: Tretja deška osnovna šola na Ruški cesti za volivce iz obratov v V. okraju (magdalensko predmestje) z začetnicami od A do K ter za volivce iz obratov v Laznici, Dohovi, Digošah, Sp. Hočah, Zg. Hočah, Limbušu, Pivoli, Pobrežju, Pohorju, Radvanju, Razvanju, Studencih, Teznu, Sp. Radvanju, Vrhovem dolu, Hrastju, Zrkovcih z začetnicami od A do K.

VIII. volišče: Dekliška osnovna šola na Magdalenskem trgu za volivce iz obratov v V. mestnem okraju (Magdalensko predmestje) z začetnicami od L do Ž ter za volivce iz okoliških obratov (kakor na VII. volišču) z začetnicami od L do Ž. — Volivci iz Bistrice, Sv. Miklavža, Pekar, Rogoza, Skok, Dobrovec, Ciglanice, Sp. in Zg. Dupleka, Dragučeve, Završke vasi, Grušove, Ruperč, Jelovca, Srednji, Sv. Martina, Nebove, Metave, Trčove in Vodol (obratu se nahajajo v omenjenih občinah) imajo pravico voliti na dan volitev tudi v Mariboru in sicer na voliščih: a) Gruševa, Ruperč, Nebova, Metava, Trčova, Vodole na IV. volišču, b) Jelovec, Srednje na V. volišču, c) Bistrica, Pekre na VII. volišču, d) Sv. Miklavž, Rogoze, Skoke, Dobrovec, Ciglanice, Dragučova, Sp. in Zg. Duplek, Završka vas, Sv. Martin na VIII. volišču.

Volivci! Prinesite seboj legitimacije, da se lahko legitimirate! Preberite druga navodila v »Slovenec«.

Srečke zastoni!...

zahtevajte našt od Tiskarne Sv. Cirila, Maribor.

• Kako se voli, kje se voli? Pojasnila dobite za današnje volitve v Delavsko zbornico v pisarni »Društva združenih zasebnih in trgovskih nameščenec« na Koroški cesti 1 (skozi vežo). Zlasti opozorjamo volivce-nameščence, ki so zaposleni v obratih na Aleksandrovi cesti do frančiškanske cerkve, da volijo na Miklošičevi cesti, od frančiškanske cerkve proti kolodvoru pa z začetnicami od A do K na II. volišču v Cankarjevi 7., ostali od L do Ž pa na III. volišču v Cafovi 9.

• Mariborska požarna bramba. O usodi mariborske požarne brambe se razširjajo med prebivalstvom najrazličnejše govorice, ki so po večini brez podlage. Dejstvo je, da je nekaj odbornikov istopilo ter si je izvolila požarna bramba, kakor smo že poročali, začasnega poveljnika v osebi g. Benedičiča. Končna odločitev pa bo padla v soboto, dne 4. novembra na izrednem občnem zboru, na katerem se bo izpopolnila uprava, nakar se bo vršil v smislu novega zakona redni občni zbor dne 12. novembra. Društvo bo dobilo v smislu tega zakona poleg poveljnika še načelnika, v novem odboru pa bo imela občina kot svoje zastopstvo enega občinskega svetnika, zastopnika gradbenega urada in zdravnika. Poleg tega bo v odboru tudi zastopnik vojaštva. Po gasilskem zakonu bodo igrali požarne brambe tudi važno vlogo v splošni narodni obrambi zlasti za slučaj zračnih napadov. Pogojanja, ki se vršijo sedaj glede organizacije naše požarne brambe, potekajo ugodno ter je upati, da se bo to važno vprašanje rešilo na sporazumen način.

• V četu mladosti je umrla nadebudna učiteljica Marija Stubelj, ki jo je pred 7 meseci zadela mrtvoud. Bila je vzorna, dobra učiteljica, bla-

ga duša, hvaležna hčerka. Vsi, ki so poznali njeno plemenito naravo, jo bodo ohranili v trajnem hvaležnem spominu. Pogreb blage pokojnice bo jutri v ponedeljek ob 4 popoldne iz mrtvašnice na magdalensko pokopališče. Svetila ji večna luč, žalujočim staršem naše iskreno in globoko sožalje.

Požar, zavarovalnina, odškodnina

Podjetnik nakupi mnogo sirovin. Postavi jih pod streho, zavaruje vrednost objekta in blago po dnevni vrednosti. Zneski so temu primerno visoki. Nesreča hoče, da vse pogori. Zavarovalnice obveščene o tem, pošljejo kar štiri akademične naobražene in nasprotnika pogorelečevega na pogorišče kot cenilce. Njih cenitev se ne strinja z zavarovalno vsoto in ne po vrednosti pogorelega objekta in blaga. Predlagajo poravnavo, katere ni mogoče sprejeti. Spuste se v tožbo, da povzročajo še večje stroške, in zavlačevanje traja še leto dni. Kdo bi mi dal nasvet, kaj naj storim?

ARBEITER, MARIBOR.

□ Ljudska univerza. Jutri ob 20 v veliki kazinski dvorani koncert Pariškega tria. Dvornika bo zakurjena. Prireditelj je skupna s francoskim krožkom.

□ »Črni križ pri Hrastovcu«. To zgodovinsko žaloigro vprižori dr. V. v dvorani na Aleksandrovi 6 Prosvetno društvo »Zarja« od Sv. Lenarta v Slov. goricah.

□ Usmiljena srca. Mati-vdova, že šest tednov priklenjena na postelj v tukajšnji bolnišnici, prosi dobra srca za pomoč njenim šesterim nepreskrbljenim otrokom od drugega do štirinajstega leta. Darovi v denarju in blagu se sprejemajo v upravi na Koroški cesti 1 oziroma v podružnici na Aleksandrovi cesti 6.

□ Smrtna kosa. V Ormožu je umrl v tamonjski bolnišnici strojevodja državne železnice g. Vinko Mandl. Blagi pokojnik je dosegel komaj 38 let. Prepeljali so truplo v Maribor, kjer ga položijo jutri v ponedeljek ob pol 5 k večnemu počitku na pokopališču. Bodí mu lahka zemlja, preostali naše iskreno sožalje.

— Napetost, nepravilno vretje v debelem črevesu, zaprtje jeter, zastajanje žolča, hodelaje, tesnoba v prsih, utripanje srca odstranite z naravno »Franz-Josef« grenčico, obenem se pa zmanjša pritisk krvi — a možgane, oči, pljuča ali srce. Zdravniške izjave zaznamujejo upravn presenetljive uspehe, ki so se dosegli s »Franz-Josef« vodo pri ljudeh, ki veliko sede

□ Nova gostilna »Jeruzalem«. V Vetrinjski ulici 3. Več glej v oglašnem delu lista.

□ Detomor. Pred sodiščem se je večer zagovarjala 25letna Kolbi Matilda iz Kralovca. Obtoženka je dne 4. maja t. l. porodila nezakonskega otroka. Po porodu pa ga je zadavila in prebodla z lesenimi vilami skozi vrat in ga vrgla v greznico. Ker se je vedelo, da je bila Kolbi noseča, in ker ni bilo nikjer otroka, je orožništvo začelo poizvedovati. Obtoženka je prvotno tajila, šele pod težo dokazov je priznala dejanje. Izgovarjala pa se je, da je storila dejanje v stanju popolne duševne zmedenosti in ker se je poloti včasih slabomnost. Vendar pa ji sodišče tega ni verjelo. Stori la svoje dejanje le zato, da se iznebi otroka in da ne bi delala svojemu gospodarju, pri katerem je služila in s katerim je otroka tudi zardila, kakršnih sitnosti. Obsojena je bila na 6 mesecev zapora, pogojno za dobo 3 let.

Ptuj

Proslava 40-letnice Muzejskega društva v Ptuj se vrši v nedeljo 19. novembra t. l. Spored proslave je sledeči: V nedeljo 19. novembra ob 10 slavnostna seja. Otvoritev in predavanje g. dr. Fr. Steleta: O ptujskih umetnostno-zgodovinskih odkritjih v zadnjih petih letih. Ob 12 izlet na Vurberg. V služaju slabega vremena garden party na ptujskem gradu. V ponedeljek 20. novembra ob 9 izlet v Maribor. Ogled novih arheoloških izkopanin. — Prijave naj blagovolijo udeleženci poslati na naslov: Muzejsko društvo v Ptuj.

Esperantski krožek v Ptuj prične s poukom dne 1. novembra t. l. Interesenti naj se prijavijo pri trž. nadzorniku Domanjku.

Tedensko službo ptujskih gasilcev od 22. do 29. t. m. vrši druga desetica drugega voda, in sicer četovodja Franc Breznik in desetnik Ignac Vauda. Reševalno službo ima kot šofer, reševalni upravitelj Ervin Damisch in desetnik Miha Zmuda, od moštva Jožef Kmetec in Franc Stross.

Oprostilna sodba našega poročevalca

Ljubljana, 21. oktobra 1933.

Pred kazenskim sodiščem okrajnega sodišča g. Brankom Goslarjem se je danes popoldne vršila kratka, za častniške poročevalce zanimiva razprava. Naš ptujski poročevalec je bil namreč obtožen, da je s svojim člankom, priobčenim v »Slovenec« 19. maja t. l. pod naslovom »Rokovnjači v bližini Ptuj«, širil vznemirjajoče vesti med ljudstvom. V tem članku je naš ptujski poročevalec navajal, da se je na javni cesti Rogoznica—Dornava dogodilo že večkrat, da so bili posamezniki pri belem dnevu ustavljeni in napadeni. Tako se je nekemu dekletu iz Polenšaka dogodilo, ko je šla iz Ptuja domov. Na cesti so se nenadoma pojavili trije moški z revolverji, ki so prestrašeno dekletu prisilili, da jim je izročila ves denar, ki ga je imela pri sebi, v znesku 80 Din. Poročilo zaključuje, da bodo orožniki o tem uvedli preiskavo.

Zaradi tega poročila je uvedlo orožniško poveljstvo preiskavo in naposled predlagalo obtožbo našega ptujskega poročevalca zaradi žaljenja časti po § 52 tiskovnega zakona. Zadeva je najprej tekla pred okrajnim sodiščem v Mariboru. Naš poročevalec je bil zaslišan pri okrajnem sodišču v Ptuj, kjer je navedel vse razbremenilne okoliščine, ki so ga napotile, da je objavil ta članek. Ni imel namena, da bi med ljudstvom širil proti svojemu prepričanju in namenoma vznemirjajoče vesti. Opozoril je celo orožnike, ki so o stvari poizvedovali. Zadeva je bila od mariborskega okrajnega sodišča odstopljena okrajnemu sodišču v Ljubljani, da poročevalca obtoži zaradi prestopka razširjanja vznemirjajočih vesti.

Obtoženi poročevalec se je danes skliceval pred sodnikom g. Brankom Goslarjem na svoj zagovor,

ki ga je dal v preiskavi. Sodnik je nato prečital izpovedbe raznih prič, ki so v bistvu potrdile, da je bilo na banovinski cesti Rogoznica—Dornava napadeno neko kmečko deklet iz Polenšaka in da se je o tem mnogo govorilo v gostilni ge. Segulove v Ptuj. Priča Matija Golob in tudi druge priče so te govorice potrdile. Orožniška ovadba je skušala pripovedovanje druge priče Marije Lobenwein, ki je tudi pripovedovala o napadu neznanega moškega, postaviti na negativno stališče, češ, da je bila takrat v alkoholiziranim stanju. To naj bi tudi potrdil njen mož. Marija Lobenwein pa je vztrajala pri tem, da je bila res napadena od neznanega moškega, da mu je izročila 20 Din in da ji je napadalec siloma vzel tudi denar. Nekatere priče so izpovedale, da so bile vse pod vtisom, da so se pojavili neznan napadalec na tej poti, ki so napadali posamezne ženske in da so bile te v strahu iti same domov iz Ptuja.

Obtožbeno branilec dr. Miha Krek je po kratkem dokazovanju plediral za oprostilno sodbo. Kratko je povdarjal, da v smislu § 156 k. z. ni podan dejanski stan za obtožbeno obsojbo, ker ta ni imel namena proti svojemu prepričanju razširati vznemirjajoče vesti med ljudstvom, ker je sam skušal vplivati pomirjevalno. Sodnik je osvojil njegovo stališče in je obtožena oprostil popolnoma vsake krivde in kazni.

V razlogih je g. sodnik kratko označil pomen in važnost posameznih prič in naglasil, da vse te okoliščine ne morejo škodovati današnjemu obtožencu, ki ni bil poklican, da skuša dognati jedro vesti, marveč je samo reproduciral, kar je doznal. Dejanski stan § 156 k. z. je podan, ker obtožene ni imel namena, da bi zoper svoje prepričanje in namenoma skušal vzbujaati vznemirjenje.

Povozilo ga je

Metlika, 20. oktobra.

V vidoški gori je bila ta teden kaj živahna trgatve. V torek je bil pri tem delu tudi Janez Primožič z Otoka. Težko, sladko breme je bilo treba prepeljati v strm klanec. 7 hl tropa je že precej težak voz. Zato so morali pripreči. Pa ni bila v vpregi enaka živina. En par volov je bilo in en par konj. Konji so se poplašili in zdvijali. Gospodar Janez Primožič je hotel ustaviti, a ga je pri tem voz podrli in ga je povozilo čez prsni koš. Nezačetnega se pobrali, ga z ribanjem spet spravili k dihanju in ko se je zavedel, so ga na plahti nesli proti Vidoščem.

Ker je zopet omedlel, so ga zanesli v bližnjo hišo gosp. Bana v Kamenci, kamor je prišel tudi zdravnik iz Metlike dr. Omahen, ki je ugotovil notranje krvavitve, rebra pa niso polomljena. Ponesrečenca so potem odpeljali na njegov dom na Otok pri Podzemlju.

— Pri žolčnih in boleznih na jetrih, žolčnem kamnu in zlatenici urejuje prebavo naravna »Franz-Josef« grenčica na naravnost najpopolnejši način. Klinična izkustva potrjujejo, da je povsem učinkovito domače zdravljenje s »Franz-Josef« vodo, če se jemlje jutraj na tešče, pomešana z malo tople vode.

Smola tolnske tolpe

V noči od 17. na 18. oktobra je gospodarila po Metliki neka razbojniška tolpa. Vdrl so najprej glavna vrata na pošti, a so bili nato pregnani. V poštne prostore niso prišli. Potem se je ta gospoda — prav po ameriškansko z avtom vozila po mestu. Bila je viharna noč. Mnogi so čuli avto, a niso mogli točno ločiti, če ni to le veter. Vdrl so v pisarno gosp. notarja Ranta, a niso našli nič tistega, kar so iskali.

Nato so vlomili v grad v zemljiško knjigo. Razmetali so neke papirje in prazni odšli. Tu jih je čula neka gospa D., a tudi ni mogla vedeti, kdo bi imel kaj iskati v tistem prostoru, kjer ni nobenega denarja. Čula je elegantne korake.

Z vitrihom so odprli glavna vrata Hranilnice in poskušali vlomiti v trgovino Kmetijskega društva. Prerezali so podboje železnih vrat iz hodnika v trgovino, druga vrata so odklenili. Ključ, ki je bil v vratih, so porinili ven in odklenili — pa je ni šlo, ker so vrata zaslonjena z železnim drogom. Odprli so si tudi malo skladišče pod stopnicami, pa niso bili niti toliko modri, da bi si postregli s salamo, ki visi tam notri. — Njihovo delo je bilo popolnoma brezuspešno. Oglasil se je tedaj poslovodja Kmetijskega društva, nakar so tatovi zginili. Isti večer so čutili poskus vzloma na občini, a so bili tatovi tudi tam pregnani. Tudi na postaji so se oglasili — pa ker niso dobili niti vozniških listov, niti ni bilo vlaka, so se odpeljali z avtom neznan kam.

Oblast za storilci nima še nobenega sledu!

Božične razodrednice

Katoliške Akeije izidejo 15. novembra. Trgovci, naročite jih že sedaj!

Koledar

Nedelja, 22. oktobra: (20. pobinkošna, misijonska nedelja). Kordula, mučenica; Fides (Vera). Ponedeljek, 23. oktobra: Klotilda, mučenica; Jožefina, devica mučenica.

Novi grobovi

† V Ljubljani je umrl g. Ivan Tassotti, strojevodja drž. žel. v p. Pogreb bo v ponedeljek ob 5 popoldne. Naj v miru počiva! Zalujomim naše globoko sožalje!

† V Iški vasi je umrl g. Janez Semec, posestnik. Pogreb bo v ponedeljek ob 8 jutraj. Naj v miru počiva! Zalujomim naše sožalje!

† V Novem mestu je umrl g. Simon Meršol, inšpektor fin. kontrole v p. Blag mu spomin! Zalujomim naše iskreno sožalje!

Osobne vesti

— Poroka. V soboto 21. t. m. sta se poročila Maks Segula, sin obče znanega in spoštovanega gostilničarja in dolgoletnega občinskega svetnika v Ptuj in Ljudmila Kukenberg, hčerka uglednega gostilničarja v Trbovljah. Kot priča sta bila za ženina njegov brat Janko Segula, odvetniški koncipient, za nevesto pa dr. Janko Drnovšek, odvetnik v Ptuj. Novoročencema iskreno čestitamo!

Ostale vesti

— Gostilničarski kongres. Ker se je prijavilo samo nekaj nad dvesto udeležencev, ne bo vozil posebnih brzdovlak v Belgrad. Udeleženci imajo le s posebno legitimacijo, ki jo dobijo pri združnih načelnstvih, pravico do polov. vožnje. Legitimacije se mora dati žigosati pri železniški blagajni pri odhodu iz domovinske postaje in pa pri odhodu iz Belgrada. Železniška blagajna bo na legitimacijo vpisala številko kupljene karte. Večji del udeležencev potuje dne 23. oktobra z brzovlakom, ki gre iz Ljubljane ob 20 zvečer in na katerega imajo tudi udeleženci iz bivše mariborske oblasti na Zidanem mostu priključek.

— Podružnica SPD v Kranju sporoča, da je Valvazorjeva kočja stalno odprta in oskrbovana.

— Koča na Ljubniku je še vedno odprta in oskrbovana. Lep razgled s te točke se nudi izletnikom ravno v jesenskih dneh.

— Prosvetnim odrom, ki žele uprizoriti igro »Carski selc«, sporočamo, da se glede te obrnejo na avtorja: g. Ivan Redenšek, Domžale. »Carskega selca«, ki je v zadnjih sezonah bil z uspehom uprizorjen na mnogih naših odrih, vsem društvom toplo priporočamo.

— S službenim listu kraljevske banske uprave dravske banovine št. 85 od 21. t. m. so objavljena »Pravila o opravljanju praktičnega učiteljskega izpita za učitelje gospodinjstkih škol in tečajev«, dalje »Pravilnik o izvrševanju zakona o zdravniških specialistih za bolezni ust in zob in o zobnih tehnikih«, »Pravilnik o opravljanju drž. strok. izpita uradniških pripravnikov šumarske stroke s fakultetno izobrazbo«, »Odločba o prenosu krompirja iz Italije«, »Pojasnilo o proizvodnji žganja, likerja, ruma in konjaka«, »Odločba o izpremembi št. 4 pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami«, »Odločba o izpremembi št. 6 pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami in »Izprememba in dopolnitev pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami.

V Delavsko zbornico volite:

Delavci - belo!

— Dva ponesrečenca. Iz Predoselj pri Kranju so pripeljali v ljubljansko bolnišnico 36 letnega tesarja Josipa Pičmana iz Britofa. Pičman je delal v Predosljah na neki stavbi, ko je padel nanj hlood ter mu prebil črepanjo. V bolnišnici upajo, da bo Pičman okrevljal. — V Dobrunjah je pred dnevi ugriznil pes 11 letnega Andreja Ogrinca, delavčevega sina z Galjevice 58. Dečku se je rana poslabšala ter je moral v bolnišnico.

— Davčna uprava Ljubljana-okolica ima na prodaj večje množine zidne in strešne opeke. Interesenti se vabijo, da se zgledajo pri davčni upravi Ljubljana-okolica v justični palači soba št. 1, pritličje.

— Nova založba v Ljubljani (Kongresni trg) ima v zalogi sledeče književne novosti: Richard Voss: Kundry, roman wagnerjanske pevke, ki ima v vrsti novih družinskih romanov odlično mesto; Heinz-Mann: Der Untertan, politični roman nemškega meščanstva, razvoj in konec Wilhelmovskega časa. — Za umevanje tedanjega življenja koristno branje. Za filateliste se priporoča: Ivert & Tellier: Catalogue prix-courant de timbres-poste za l. 1934, 1382 str. debel svetovni seznam poštinih znamk, in krajsi, Briefmarkenkatalog 1934, ki vsebuje znamke za vso Evropo in njene kolonije. Razstava drugih knjig v izlozbi.

Od leta 1813 odličen bel šifon

— Moderna notacija pogrebnihih spevov. Po slovenskem cerkvenem obredniku sestavi I. E. Gašparič, stolni regenschori v Mariboru. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Cena izvodu 10 Din.

— Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkih, ušesu (Hexenschuss) se uporablja naravna »Franz-Josef« voda z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala.

Lepi, moderne spomenike poceni izdeluje KUNOVAR FRANJO kamnoseško in kiparsko podjetje Ljubljana, Pokopališče Sv. Križ Telefon št. 2787.

— Režiserjem in voditeljem ljudskih odrov. Najbolj odgovorno mesto v igralski družini ima gotovo režiser. On določa igre, izbira za sedbo primerne igralce, vodi skušnje, skratka on nosi vso odgovornost za uspešnost predstave. Zato je vsakemu režiserju in tudi igralcem nujno potrebna knjižica, ki jo je spisal Milan Skrbinšek, režiser narodnega gledališča v Ljubljani: Diletantski odri, navodilo igralcem in režiserjem, obsega 88 strani in stane Din 16.

V tej knjižici bodo našli naši podeželski diletantni polno nauko in nasvetov za svoje udejstvovanje pri odr. Knjiga vsebuje navodila za izbiro iger, zasedanje vlog, vaje, režijo, odskri jezik, maskiranje, šminkanje, kritiko, priklanjanje, oprema odra in dvorane, ter garderobo. — Maskerjem in onim, ki opravljajo in vodijo pri odr. šminkanje pa priporočamo drobno a polno dragocenih navodil za ta posel vsebujočo knjižico: Lepa maska, navodila za šminkanje, spisal jo je šef-vlasuljar narodnega gledališča v Ljubljani E. Navinšek. Cena Din 6. Obe knjižici sta nujno potrebni vsakemu režiserju, voditelju odrov in slehernemu igralcu pri njegovem udejstvovanju. Založila je knjižnici Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

— Vezanje vencev in topkov je zaščiteno po novem obrtnem zakonu. Opozarjamo javnost na to: zavezno opozorilo mariborskih vrtnarjev I. Jemca, Mestnega vrtnarstva, S. Mejovška, A. Požarja, I. Portenšlagerja, F. Urbaneka, F. Knoblocha in F. Vutolina v današnjem oglasnem delu lista.

— Začetek obratovanja. Z moderno napravo za pokrovanje in ponikanje je začela obratovati tvrdka »Unitas« ing. Manda, Selenburgova 7, telefon 22-19. Obrat se nahaja v tovarni ljubljanske komercialne družbe, Celovška cesta 90 a, telefon 29-6.

Henko

Zakaj se mučite s predpranjem? Henko odloči vso umazanino na lahek način in izvanredno olajšuje pranje. Zato: Če namočite zvečer v Henko perilo, dela ne boste imeli obilo.

Domžale

»Kralj na Betajnovi«. Drevi ob 8 bo igrala dramatska družina Kat. prosv. in izobr. društva v Domžalah Cankarjevo dramo »Kralj na Betajnovi«. Režija je v dobrih rokah. Zato že vnaprej lahko upamo na dober uspeh. Prijatelji našega odra obiščite nas v obilnem številu.

Godbeno društvo v Domžalah uprizori v nedeljo 29. t. m. ob 7 zvečer dramo: »Vest«. Zasedba vlog je nekoliko spremenjena. Igra je zelo lepa in primerna za ta dan. — Danes popoldne ob 4 pa je promenadni koncert domžalske godbe.

Dol pri Ljubljani

»Vest« je naslov pretresljivi francoski drami, katero vprižori danes popoldne ob 3 dramatični odsek katoliške akcije in sicer v cerkveni hiši. Vstopnina globoko znižana. Vljudno vabimo!

Trbovlje

Vsled opeklin umrl. Desetmesečni sinček čevljarja Škofca je prevrnil z ognjišča nase vrela kavo in dobil težke opekline po telesu in nogah. Nesli so ga takoj k zdravniku, ki mu je dal injekcije, a ni bilo pomoči. Čez nekaj ur je otrok v velikih bolečinah umrl. — Vsled starosti pa je umrla 84-letna vdova po rudarju, Čičigov Marija, ki je stanovala v občinski koloniji. V Hranilniku pa je umrl sinček kroj. mojstra Jan. Arnskega. — Rajni naj potujejo v miru; preostali naše sožalje!

Zivahne volitve v Delavsko zbornico. Vsi delavci in nameščenci od rudniških obratov, cementarne in Haucka so volili včeraj, v soboto, ob 8 jutraj do 6 popoldne. Ostali v trgovini nameščeni in pri bolniški blagajni zavarovani pa volijo v nedeljo v istem času. Volišča so bila v soboto štiri, v nedeljo pa le eno samo. Vsa volišča so v šoli na Vodah. Volilnih upravičencev je bilo v soboto 2468, v nedeljo pa 784; udeležba je velika. Veliko upanja na dober izid imajo beli med delavci, pa tudi med nameščenci upajo zeleni odnesti dober del.

Novo mesto

Gostovanje. V torek 24. t. m. ob 20 bo gostovala pri nas »Gledališka družina Istra«, ki je gostovala že tudi drugod z najlepšim uspehom. Pestri in zanimivi spored vzbuja splošno zanimanje tudi pri nas.

RADIO

aparate, svetovne znamke Philips prodaja samo M. WACHTER, urar, NOVO MESTO Ugodni plačilni pogoji.

Občinstvo opozarjamo, da nima predsedništvo okrajnega sodišča v Novem mestu niti ene vstopnice več za udeležbo pri razpravi morilca Malija in tov. Prosimo, da ljudje ne nadlegujejo predsedstva, ker bi bilo brezuspešno.

Nesreča. Janez Trante iz Breške vasi, čevljar in posestnik, je padel s kozolca na tla. Pri padcu si je zlomil obe roki in se tudi sicer hudo poškodoval. Prepeljali so ga v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji.

Mostova čez Krko na Otočcu in v Dragi zopet stojita. Vendar ništa taka, kakor sta bila, preden ju je razdejala voda. V Otočcu je mogoča samo pešpot. Tudi v Dragi so naredili ožji most in slabši iz tramov podrtega mostu, katere so nalovili v bližnjih vaseh, ko so plavali po vodi. Spomladi bodo postavili nova in močnejša mostova.

Hoče

V nedeljo, dne 29. okt. na praznik Kristusa Kralja, priredi hočki cerkv. zbor s sodelovanjem cerkv. zbora iz St. Janža cerkveni koncert v spomin 1900-letnice našega odrešenja. Spored je zelo pester in izbran. Pred koncertom bosta umetnika na premovljenih orglah izvajala nekaj težkih skladb. Koncert se vrši v nadžupnijski cerkvi v Hočah in se prične točno ob 3 popoldne. Koncert se sklene s petimi litanijami in blagoslovom ter zahvalno pesmijo. Vstopnice se dobe v predprijavi v nadžupnijski pisarni. Domačini in sosede — vljudno vabljani!

Ig

Danes teden v nedeljo, 29. oktobra popoldne ob treh vprižori naše prosvetno društvo žaloigro: Mlinar in njegova hči. Kakor nalašč je ta igra primerna za Vse svete. Igro ponovi društvo v nedeljo, 5. novembra ob 7 zvečer. Že dolgo ni bilo nobene igre, in je povpraševanje po igri zelo splošno, zato pričakuje društvo obilne udeležbe. Vstopnina je ista kot vlani. — Društveni moški zbor se pridno uči za svoj običajen nastop, ko bo na Vseh svetih dan popoldne pred vojnimi spomenikom in na pokopališču zapel vsem mrtvim v spomin in vsem živim v opomin.

Predčasno stari

izgledajo skoraj vsi korupulentni ljudje. Debeli obraz in neokretna postava sta znaka starosti. Pomoč proti temu zlu vam dajo

Slatinske tablete za hujšanje

ki delujejo popolnoma sigurno, pri tem pa so zdravi v vsakem oziru docela neškodljive. Slatinske tablete nimajo nikakega kvarnega vpliva na srce ali živce, ki jih niti najmanj ne živijo.

Brez nadležnega stradanja izgubite že v enem letu na tešini 8 do 14 kg.

Mala doza, 100 tablet . . . Din 46—
Velika doza, 200 tablet . . . „ 74—

Slatinske tablete za hujšanje dobite v vsaki apoteki, v nasprotnem slučaju se pa obrnite direktno na proizvajalca: Apoteko Mr. Bahovec LJUBLJANA Reg. št. 12590/20 VII 1932

Odjemalcem »Slovenca« v podrobni razprodaji

Pred par leti je bila uprava »Slovenca« znizala ceno posameznim izvodom med tednom na en dinar. Lastništvo lista je pa sedaj zlasti valed tega, ker je zadnje čase število odjemalcev, ki niso redni naročniki, znatno poskočilo, s tako nizko ceno le preveč obremenjeno; uprva tudi želi, da bi se omogočila večja evidenca in lažje poslovanje pri določanju dnevnih naklade, kar bi se doseglo, če bi se kolportažni odjemalci priglasiili kot redni naročniki; zato je sporazumno z lastništvom dvignila ceno izvodu dnevnega »Slovenca« (med tednom) na poldrug dinar.

Od 1. novembra 1933 dalje bo torej veljal izvod delavniškega »Slovenca« pri kolporterjih, v trafikah in prodajalnah 1,50 Din.

Pričakujemo, da bodo vsi prijatelji dobrega tiska ostali zvesti tudi v bodoče, in da se bodo po možnosti odslej priglasiili kot redni naročniki, ker ostane cena za te nespremenjena in bodo vsled tega mnogo na boljšem kot kupovalci posameznih števil.

— Lesna industrija. Žage za gatre, vodne, krožne v vseh dimenzijah izberete najugodnejše pri »Kleoc, Stari trg.

Nove naloge Družbe sv. Rafaela

Občni zbor bo v torek 24. oktobra

V torek 24. oktobra ob štirih popoldne bo občni zbor Družbe sv. Rafaela v posvetovalnici Delavske zbornice, Miklošičeva cesta 22 a. — Vedno večje so zahteve, katere stavlja na Družbo sv. Rafaela tok našega ljudstva z doma po mestih našega juga in tujine. Do sedaj je Družba sv. Rafaela lahko omejala svoje delovanje na zgolj karitativno podporno delo med našimi izseljenci v tujini, na vzdrževanje zvez med izseljenci in domovino, na posredovanje pri raznih zapušinskih in poškodniških zadevah. Toda danes pa kriči stotine novih potreb po rešitvi in od pomoči. Vprašanje varstva naših slovenskih deklet po mestih, verska oskrba naših slovenskih izseljenskih naselbin, kjer nam stotisoči odpadajo od vere, se moralno izgubljajo in narodno tonejo. Naši izseljenski misijonarji so zapuščeni in prepuščeni samim sebi, izpostavljeni strupenim napadom nasprotnikov. Skrb za brezposelne izseljenske družine, katere države s silo vračajo v domovino. Ta vprašanja so samo nekatera izmed glavnih. — O vsem tem se bomo pogovorili na občnem zboru v torek. Zato pridite vsi, ki imate vsaj malo srca še za ljudstvo. — Odbor.

OGLJENE ŠČETKE

(KRTACICE)

za vse vrste električnih strojev in aparatov dobavlja domača tvrdka

IVAN PASPA I SINOV I ZAGREB I. PRETINAC 60

Ljubljanske vesti:

Velik vlom v trafiko

Vlomilec odnesel za 15.500 Din denarja in kolkov

Ljubljana, 21. oktobra.

Ljubljanski vlomilec, ki jim je zadnje čase policija ostro stopila na prste, zlasti odkar je ujela vlomilca, ki je vlomil v Okrožni urad, so nekaj časa mirovali. Sedaj pa kaže, da so zopet pričeli postajati predrzni. Davi je bil odkrit zopet velik vlom in sicer v neposredni bližini OUZD, namreč v Palači Pokojninskega zavoda na Miklošičevi cesti 34. Vlomljeno je bilo v trafiko ge. Amalije Pugljeve. Vlomljeno je moralo biti ponoči. Vlomilec se je v petek zvečer najbrž priplazil na dvorišče te palače, kjer se je skril. Ponoči pa je dvignil v stranišče mrežo z okna, se splazil najprej na stranišče, od tam pa v trafiko. V trafiki je vlomilec odprl zaklenjeno miznico ter pobral iz nje ves denar,

po večini same srebrne kovance, v skupni vsoti kakšnih 1500 Din. Iz knjige za kolke je pobral veliko množino kolkov in sicer 22 po 250 Din, 21 po 100 Din, 24 po 50 Din, 80 po 20 Din, 130 po 10 Din in 350 po 5 Din. Skupno je torej pobral kolkov za 13.450 Din. Da je imela okradena gospa tako veliko množino kolkov, je umevno, ker je v bližini sodišče ter polno odvetniških pisarn. Dalje je vlomilec pobral tudi za kakšnih 600 Din cigarete in tobaka. Skupno trpi gospa torej 15.550 Din škoda. Vlomilec, za katerim od sedaj ni nobenih sledi, bo skušal kolke najbrž kje prodati ali že kako razpečati. Opozarjamo ljudi, naj teh kolkov ne kupujejo! Policija se trudi, da bi ujela predrznega vlomilca.

Drevi ob 8 bo v Unionu velika misijonska prireditev, kjer bo govoril slovit etnolog in misijonar p. Pavel Sebesta

Živahen trg s krompirjem in zeljem

Ljubljana, 21. oktobra.

Sezona za krompir in zelje je na ljubljanskem trgu danes dosegla tako rekoč vrhunec. Šentpeterski nasip je bil zabarikadiran z velikimi kmetičkimi vozovi krompirja in zelja. Kmetje so mirno pričakovali kupce in jim ponujali svoje s trudom pridelane pridelke. Na trgu je bilo do 70 voz lepega gorenjskega, posavskega, izanskega in drugega krompirja, za katerega so se ljubljanci zelo zanimali in tudi močno kupovali. Povprečno je bilo na trgu brez vsakega pretiravanja do 30.000 kg krompirja. Cena je znatno padla, kajti blaga je bilo dosti in je bila cena danes 75—85 par kg na debelo. Krompir je bil razprodan, kajti mnogi računajo, da se bodo cene še znatno zvišale. Mnogi kmetje so prihajali na trg izmučeni, ker so morali o polnoči vstati, napreči in voziti krompir na trg. Sila jih goni, da vozijo na trg.

Prav tako je bilo na Šentpeterskem nasipu obilo svežega zelja. Bilo je vse lepo in zdravo. Povpraševanje pa je bilo srednje. Na trgu je bilo do 60 voz zeljnatih glav iz krajev, ki niso trpeli po povodnji. Cene zelju pa so žal znatno padle in so nekateri ponujali glavo za 40—50 par, če je kdo hotel vzeti cel voz ali večjo množino. Pa tudi zelje je naposled prodano. Trnovsko kiselko ze-

nik Lige g. dr. Egon Stare. Vstopnice od 30—5 Din so že v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice. Naša dolžnost je, da dostojno proslavimo praznik naše prve in najboljši zaveznice.

☉ Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek, dne 23. t. m., v stolnici ob pol 7 jutraj za umrlo gospodično Urško Maležič. Kongregacija Marije Pomočnice.

Prava dobrota

današnjih dni so izborna oblačila in izvršni štofi za gospode v takoj fini kvaliteti in po tako nizkih cenah kakor jih nudi trdka

Drago Schwab v Ljubljani

☉ Koroški večer priredijo Korošci 4. novembra v dvorani Delavske zbornice. G. dr. Bajič bo predaval o mednarodnem pomenu koroškega vprašanja, dr. Kušej ml. pa o koroškem vprašanju v pravni luči. Med petem koroških narodnih pesmi se bodo vzporedno živje slike iz življenja in trpljenja koroških Slovencev od prevrata do sodobnih dni. Nato bo družabni večer in prosta zabava. Naj se ta dan po možnosti opuste društvene prireditve ter se zlasti vse emigrantske organizacije v čim večjem številu udeležijo »Koroškega večera«!

☉ Pevske vaje za služkinje bodo vselej redno vsako sredo ob 8 zvečer. — Poselska zveza.

☉ Najboljši prijatelj, ki ti dela kratek čas v jesenskih in zimskih večerih, je gotovo dobra knjiga. Tovrstno čtivo slovenske, hrvatske, nemške in francoske literature je vedno na razpolago v Ljudski knjižnici, Miklošičeva c. 7. Knjižnica posluje od 8—12 in od 2 do 7 zvečer. Je to edina knjižnica, ki je odprta cel dan. Pošilja pa knjige tudi na deželo.

☉ Starši! Oben zbor društva »Sola in dom« v Ljubljani bo v nedeljo, dne 5. novembra ob 9 v Delavski zbornici. Dnevni red: 1. Konstituiranje obnove zbor. 2. Poročila društvenih funkcionarjev. 3. Poročila nadzorstva. 4. Volitve odbora, nadzorstva in delegatov. 5. Poročila in resolucije. 6. Služajnosti. Vsem, ki je pri srcu blaginja naše mladine in napredek našega šolstva, naj se udeležijo obnove zbor. Članarino plačajo pri vstopu v dvorano. — Odbor.

☉ Dobrovoljci se pozivajo, da se udeležijo širšega sestanka, ki bo v torek, 24. okt. ob 20 v gostilni pri Krečiču, Vidovdanska c. Ker bo na dnevnem redu zelo važna zadeva se pričakuje polnoštevilno udeležbo. Odbor.

KINO KODELJEVO Tel. 31-62

Danes ob 3. 5., 7. in 9. dvojni spored:

Srečni zakonci (Stan Laurel, Oliver Hardy)

in

Črna smrt (Ken Maynard)

Cene Din 6, 5, 4 in 2, (balkon 8 Din).

☉ Za zgradbo nove osnovne šole za Bežigradom razpisuje mestno načelstvo v Ljubljani oddajo težakšega in zidarskega dela. Vsi razpisani pripomočki se dobe od 25. oktobra 1933 dalje med uradnimi urami v vložišču mestnega gradbenega urada, Nabrežje 20. septembra II. proti povračilu nabavnih stroškov. Kolekovane ponudbe je vložiti do dne 8. novembra 1933 do 11 dopoldne v omenjenem uradu, kjer se takoj nato vrši komisijonelo javno odpiranje vloženih ponudb.

☉ Dunajsko pranje, svetlokanje. — Šimenc, Kolodvorska 8.

Cerkveni vestnik

Slovesna tridnevna v čast blaž. sv. Katarini Laboure v Zavetišču sv. Jožefa v Ljubljani. Vidovdanska cesta, se zaključuje danes popoldne. Ob 4 bo govor, nato procesija s kipom Brezmadežne po zavodnem vrtu, po povratku zahvalna pesem in blagoslov. Častilci sv. Jožefa in zavodovi prijatelji, vljudno vabljeni!

Križanska moška in mladeniška Marijina družba izleti danes popoldne ob ugodnem vremenu k podružni cerkvi sv. Antona na Glinici pri Dolnicah. Zbirališče članov, njih družin in prijateljev točno ob 2 pri remizi elektr. železnice v Zgor. Šiški.

Kongregacija gospodičen in kongregacija učitelj pri sv. Jožetu v Ljubljani. Rudi nepričakovanih zaprek odpade večerni sestanek v ponedeljek, dne 23. oktobra.

Ivan Kregar

kovinska industrija, Ljubljana, Zrinjskega c. 3

Te fon 32-41

sporoča, da je spopolnil svojo delavnico z najmodernejšo napravo za

pokromanje

in specialno galvanizno napravo za prevlako proti rji, ter se priporoča čeh duhovščini in cenj. občinstvu za nadaljnjo naklonjenost.

Naše dijaštvo

Duhovna obnova za akademičarke se vrši v četrtek 26. oktobra ob 5 popoldne v uršulinskem samostanu v Ljubljani po običajnem sporedu. Gospodice-novinke so posebej iskreno vabljene. Vhod pri porti.

Na zadnjem obnem zboru kluba dolenskih visokošolcev je bil ponovno izvoljen stari odbor: predsednik: Ipavec Viljem, cand. phil., tajnik: Polenshek Ivo, cand. iur., blagajnik: Hočevar Franc, stud. iur., odborniki: Gundel Lojze, cand. vet., Mejak Karl, abs. iur.; revizorja: Vodnik Franc, abs. phil., Misjak Karl, stud. iur.

Darovi za poplavljenice

Pri škof. ordinariatu v Ljubljani so došli še sledeči zneski za poplavljenice: Ljubljana: Cerkev Srca Jezusovega 1163,75 Din; Cerkev Srca Jezusovega — neimenovana 300 Din; stolni kanonik dr. Mihael Opeka 100 Din; dva neimenovana po 100 Din. Župni in duhovniški uradi: Ambrus 300 Din, Babno polje 100 Din, Banja loka 230 Din, Borovnica 825 Din, Brezovica 950 Din, Čemšenik (II. zbirka) 50 Din, Crnomelj 560 Din, Dob 1000 Din, Dobrič 465,50 Din, Dole 317 Din, Janče 173 Din, Kranjska gora 750 Din, Lom 340 Din, Naklo (II. zbirka) 520 Din, Novo mesto 700 Din, Podgrad 133 Din, Podzemelj 400 Din, Polhov gradec 400 Din, Polom 81 Din, Prečna 400 Din, Primsko pri Kranju 300 Din, Reteče 720 Din, Soteska 122 Din, Stranje 744 Din, Sv. Gora 85 Din, Sv. Jošt nad Kranjem 152,25 Din, škofja Loka uršulinske cerkev 316,50 Din, St. Urška gora 54 Din, Veleosovo 600 Din, Vodice 1100 Din, Repnje 200 Din, Topolšica (po župniku Škorjancu) 100 Din.

Pomožnemu odboru KA v Ljubljani so v zadnjem tednu bili poslani sledeči darovi za poplavljenice: Cirilka Česnik 30 Din, Neimenovana 50 Din, Neimenovana 100 Din, Seljak Ivan 15 Din, Minka Dolžan 10 Din, Odbornice Kršč. ženskega društva 800 Din, Kmetič Alojzij 200 Din, Senk Ivan 100 Din, Stanovnik Jaka 80 Din. — Obloko so darovali: prof. Belec Franc, prof. Strupi Alojzij, Ana Hafner, šolski otroci iz Marijanišča, župni urad Kor. Bela, župni urad Kranjska gora, trdka Zalelet, župni urad Crnomelj in več neimenovanih. — Živila so darovali: župni urad Breznica 7 vreč krompirja, eno vrečo fižola, 6 vreč žita, župni urad Dob 1400 kg krompirja, eno vrečo moke, 3 vreče žita, šolski otroci so pod vodstvom šol. upr. Strusa v Petišovcih p. Dol. Lendavi zbrali in poslali 5 vreč žita Ljudska posojilnica v Ljubljani en vagon krompirja. Pomožni odbor KA se iskreno zahvaljuje za poslana darove, hkrati se priporoča še za nadaljnje prispevke bodisi v denarju, obliki ali živilih, ker še vedno prihajajo prošnje od onih, ki jim je povoden prizadela tako ogromno škodo. Obloko in denar sprejema Pomožni odbor KA, Miklošičeva cesta 7, živila pa Gospodarska zveza, Ljubljana, Tyrševa cesta.

Kranj

Poroča. V farni cerkvi sta se poročila g. Rovšek Ivan, sin znanega kranjskega fotografa in tehnični uradnik v tovarni »Semperite« v Kranju, in gđ. Müller Marija, poštna uradnica iz Brna na Češkoslovaškem. Mlademu paru iskreno čestitamo!

Krajni odbor Rdečega križa v Kranju je otvoril ta teden višji samaritanski tečaj (za nego bolnikov v rodbini). V ta tečaj morejo vstopiti samo oni, ki so dvorčili letos spomladi, dne 9. III. osnovni tečaj za prvo pomoč. Poučujeta kakor lani okrajni sanitetni referent g. dr. Fajdiga in zdravnik g. dr. J. Bežek. Vseh priizgancev je okrog 90.

Kamnik

Poroča. V nedeljo je kamniški kaplan g. Miha Jenko poročil na Brezjah gđ. Maro Rošova iz Kamnika in g. Huberta Berganta iz Podgorja. Bilo srečno!

Sadna letina je bila v kamniškem okraju večinoma prav slaba. Posebno je bila v tem oziru prizadeta Tuhijska dolina, kjer ni bilo skoraj nič sadja. V kamniški okolici je bilo le malo, medkom ko se v južnem delu okraja ne morejo preveč pritožiti. Pomanjkanje sadja se pozna tudi na kamniškem trgu.

terpentinovo milo

je izboren domači izdelek

Veliki cerkveni koncert Pevske zveze

ki se bo vršil v nedeljo 29. t. m. ob pol 4 v stolnici v Ljubljani, bo obsegal ves oni zaokroženi spored, ki je bil določen za koncert na Stadionu dne 30. julija. Težišče sporeda tvori najnovejši oratorijasko delo »Sedem poslednjih Jezusovih besed«, ki ga je bli nalašč za ta koncert zložil naš mladi, nadarjeni skladatelj prof. M. Tomc. Delo traja brez presledka 28 minut. O njem v prihodnjih dneh kaj več.

Vse točke sporeda so sestavljene tako, da tvorijo zaokroženo enoto, zbori (krog 300 pevcev in pevki) bodo deljeni v dve skupini in bodo peli vse spored pred oltarjem brez vsakršne spremeljave, kar bo posebno učinkovito v številnem zboru. Zato bo koncert že radi tega svojevrsen.

Cas je izredno ugodno izbran in je dovoz in odvoz z vlaki in avtobusi na vse strani zelo pripraven. Vstopnice si je mogoče rezervirati pri Pevski zvezi tudi pisмено. (Komenskega 12 ali Tyrševa 17.)

Opozarjamo na to vse z dežele, ki se žele udeležiti zanimivega koncerta.

Koncert je posvečen Kristusu Kralju.

Vstopnice za veliki cerkveni koncert Pevske zveze bodo v predprodaji v Jugoslovanski knjigarni. Tam tudi partitura vsega sporeda.

Kostanjarji so se pojavili

Ljubljana, 21. okt.

Danes so se prvič v tej jeseni pojavili na ljubljanskih cestah kostanjarji, ki že vabijo kupce: »Vroči, vroči« ali pa celo »Maroni, maroni!« Kostanji se pred kakšnim dobrim tednom, toda magistrat je dovolil prodajo šele z današnjim dnevom. Mnogo revnih družin, deloma tudi brezposelnih je prošlo za dovoljenje, da smejo postaviti na nekaterih točkah mesta svoje pečice, da bi prodajali kostanj in s tem našli saj skromnem zaslužek za nekaj časa. Vsem prosilec seveda ni bilo mogoče ustreči, pač pa se je magistrat v prvi vrsti oziral na tiste, ki so že prejšnja leta prodajali kostanj. Vsega skupaj je magistrat izdal 30 dovoljenj. Za te stojnice je bilo treba seveda nekaj plačati in je najmanjša najemnina znašala 600 Din, druge 700 in 800 Din, najvišja najemnina pa je bila 1000 Din. To najemnino pa je plačal samo en prodajalec kostanj, ki prodaja kostanj na zelo ugodnih cestnih križiščih.

Prvi dan je pokazal, da kostanj letos ne bo poceni. Kakor vsak drugi živež, je imel tudi kostanj letos zelo slabo letino, mnogo slabšo, kakor je kazalo v začetku. V okolici Ljubljane je bilo le malo kostanja, nekateri kostanjevi gozdovi pa so bili sploh brez njega. Nekoliko boljše je obrodil kostanj na štajerskem, seveda še daleč ne v tako veliki meri kakor na primer lani. Revni nabirali iz mesta, ki so nabirali kostanj na Rožniku in Golovcu, niso bili letos prav nič zadovoljni. Umevno je, da so letos dražji tudi kostanjarji in je letos manj kostanjev za 1 Din kakor druga leta.

Cep ravni še hudega mraza, ljudje že sedaj radi segajo po tem okusnem sadežu, ki tako prijetno diši, če je pravilno pečen, in marsikdo rad žrtvuje dinar, ko ga privabi klic prodajalca: »Kostanji, vroči, vroči«

lje je sedaj na drobno 3 Din kg, kislja repa pa 2,50 Din.

Sadni trg je bil običajno obilno založen, zlasti z jabolki, grozdem in tudi hruškami. Sezona za jabolka se je sedaj šele pričela. Hruške pojenjujejo. Toliko lepih hrušk na ljubljanskem trgu že davno ni bilo. Brezkeve in bosanske slive so s trga izginile. Na debelo so se prodajala prvovrstna jabolka 4,50—4,75 Din kg, hruške 5 Din, banaanško in štajersko grozde 4,50—5 Din, štajerski kostanj pa na debelo 3,50—4 Din kg.

Gob je bilo na trgu precej. Gobani — jurčki — so bili merica 4—5 Din kg pa 10—12 Din. Na trgu je bilo mnogo sivk liter 2 Din. Veliko je povpraševanje po suhih gobah. Mnogi ljudje so tudi letos že prislužili lepe vošče s suhih gobami.

Zvočni kino Polje: ob 4 popoldne in 8 zvečer: Charli Chaplin, kralj smeha v vefilimih »Luči vele-mesta«.

Drevi bomo v Unionu videli zastopnike najstarejših plemen na svetu - prillikave Pigmece iz osrednje Afrike. Znani raziskovalec teh plemen, p. Pavel Sebesta nam bo govoril o njih in nam jih prikazati na platnu - na misijonski prireditvi v Unionu

Kaj bo danes?

Union: Misijonska prireditev.

Drama: Ob 15: »Okence«, izven. Znižane cene.

Ob 20: »Pravica do greha«, izven. Znižane cene.

Opera: »Havajska roža«, izven.

Kino Kodeljevo: Ob 3, 5, 7 in 9 dvojni spored:

»Srečni zakonci« (St. Laurel, Oliver Hardy) in

»Črna smrt« (Ken Maynard).

Kino št. Vid-Vižmarje ob pol 5 in 8 zvečer

»Prodna nevesta« (poleg še dodatni epored).

KAJ BO JUTRI?

Drama: »Sveta Ivana«, Red C.

Opera: Zaprta.

Kino Kodeljevo: Ob 8. »Srečni zakonci« in

»Črna smrt«

Nočno službo imajo lekarne: danes: mr. Leu-

stek, Resljeva c. 1; mr. Bohinec ded, Rimska c. 24

in dr. Kmet, Dunajska c. 41; jutri: dr. Piccoli, Du-

najska c. 6 in mr. Bakarčić, Sv. Jakoba trg 9.

IGNACIJA NAROB, TAPETNIK,

GOSPOSVETSKA CESTA ŠTEV 16 (PRI LEVU)

☉ »Ljubljana« ima v ponedeljek zvečer ob

8 redno pevsko vajo. Udeležba nujna!

☉ Slavnostni koncert v proslavo Češkoslovaškega narodnega in državnega praznika. Na predvečer češkoslovaškega praznika v petek, dne 27. t. m. se vrši v Unionski dvorani slavnostni koncert, ki ga priredi Češkoslovaška Jugoslovska Liga v Ljubljani. Na koncertu sodelujejo: operna pevka g. Vilma Thierry-Kavčnikova, dalje mlad izvrsten slovenski tenor Ivan Francel in pomnoženi operni orkester pod vodstvom ravnatelja g. Mirka Poliča. Slavnostni govor bo imel poslovodeči podpredsed-

Drevi vsi na misijonsko prireditev v Union

Iz ognjenikov nastanejo otoki in zopet zginejo pod morje

Ali je mogoče, da otoki, ki jih smatrajo njihovi prebivalci za celino, nekega dne zginejo v morju? Zgodovina pozna več takšnih primerov. Otoki, ki so stali včasih na poti pomorski plovbi in ki so bili na zemljevidih zaznamovani za nevarne, so nenadoma zginili v morje. Ko so mornarji zopet pripluli mimo, jih ni bilo več. Nasprotno pa so se pokazali iz morja novi otoki tam, kjer jih sploh ni bilo in kjer je bilo morje po več tisoč metrov globoko. Polagoma so tudi na teh novih otokih prišle rasti rastline in ptice so se nanje priselile ter prišle gnezditi. Toda zgodilo se je, da so prav ti otoki kmalu zginili pod morjem.

Med te nenavadne dogodke je treba uvrstiti potanek otoka Ferdinandea, južno od Sicilije leta 1831. Že več dni prej so se ribiči iz bližnje Sciacca razburjali radi neprestanih sunkov, ki so tresli zemljo. Nenadoma je prišlo morje nekega popoldne vreti. Dvignil se je kakih 50 metrov visok vodeni steber in iz morja je bruhnil vulkanski pepel kakih 4000 m visoko v zrak. Ko se je dim poleg, se je prikazalo pred prestrašenimi ribiči iz morja žrelo novega vulkana. Polagoma se je ta nova dežela dvigala iz morja in proti večeru je že obsegala kakih 5 km površine. Nekaj dni nato sta se dvignila iz morja poleg tega vulkana dva griča, ki sta se vzpela 200 m nad morje.

Prebivalci so novi otok nazvali Ferdinandea in Anglija ga je kmalu zasedla, ker je spoznala, da bo lahko na njem napravila važno pomorsko oporišče. Podjetni ribiči so tudi zaslužili, ker so prihajali radovedneži vsega sveta gledat novi otok. Toda Ferdinandea se je kmalu naveličala radovednosti zemljanov. Že oktobra leta 1831 se je pričela mrzlično tresti in končno se je sesula. Prve dni novembra je molel iz morja komaj še vrh in končno je otok zginil pred očmi presenečenih gledalcev. Morje se je nenadoma dvignilo v obliki stebra kakih 50 m visoko in na tistem mestu je ostala pod morjem samo še ogromna skala. O otoku Ferdinandea ni bilo več sledu.

Še bolj čudna je zgodba o Boguslavovih otokih. Leta 1768 so ribiči opazili, da se je pokazal iz morja otok. Bile so to prav za prav samo ogromne čeri. Ribiči so jih nazvali Ship Rock. Skoraj 30 let nato, to je leta 1796 se je na tistem mestu rodil drugi otok, kateremu so Rusi vzdali ime Boguslav. Leta 1888 je otok Ship Rock zopet zginil pod morjem. Toda v istem času se je v njegovi bližini pojavil nov vulkanski otok, katerega so Pusi nazvali Novi Boguslav. Najvišji vrh se je povzpela 240 m nad morjem. Komaj 20 let je vse ostalo pri starem. Leta 1906 se je Beringovo morje zopet pričelo vznemirjati. Dne 1. septembra 1907 se je nenadoma vrh Boguslavovega otoka razletel in septembra meseca leta 1910 je vulkan zopet pričel bruhati.

Leta 1927 je otok obiskala znanstvena ekspe-

dicija. Ta je ugotovila, da so od Novega Boguslava ostale samo sipine. Pod njim je neprestano vrela iz morja lava. Med sipinami so nastali prelivi, kjer je bila voda kljub izredno nizki temperaturi na severu 20 stopinj Celzija topla. Tu so se kopale prave črede tjučenjev, ki so jih obletavali galebi.

Človeštvo ni dolgo vedelo za otoko v Tihem oceanu, ki jih štejejo k otokom Tonga in se nazivajo Falcon. Leta 1865 jih je odkril angleški kapitan, ki je plul na vojni ladji »Falcon«. Leta 1877 je priplula mimo zopet angleška vojna ladja, toda otoka Falcon ni bilo več. Edino iz morja se je na tistem mestu dvigal dim, ki je pričal, da bluje pod morjem vulkan. To so posebno dokazali leta 1885. Tedaj je namreč vulkan pričel tako bruhati, da je nastal na tistem mestu zopet otok, to je Novi Falcon, ki se je dvigal 100 metrov nad morjem. Toda po 3 letih je ta otok zopet zginil. Leta 1927 se je otok zopet pojavil, in sicer v obliki mogočnega vulkana, ki je bruhal iz sebe lavo in pepel daleč naokoli. Leta 1928 se je prebivalcem z otoka Tonga posrečilo pristati na novem otoku. Zasadili so v njega zastavo kraljestva Tonga. Toda kdo ve, koliko časa se bo kraljestvo Tonga lahko ponašalo z novim otokom.

Izredno posebnost predstavlja tudi otok, ki ima za podlago potopljeno ladjo. V ustju Essequibo v angleški Guayani se je nekega dne potopila vojna ladja »Dauntless«. Posadka je ladjo zapustila in jo prepustila elementom. Okoli ladje se je počasi nabrala ogromna množina peska, prav tako raznih rastlin, ki so počasi pričele rasti iz njega. Tako je nastal otok, ki je danes 15 km dolg in ki ga nazivajo Dautless.

Na zemljevidih so bili mnogo let zaznamovani v Južnem ledenem morju Royal-Company, Smaragd in Nimrot. Vse so odkrili v začetku 18. stol., toda razen drznih raziskovalcev, ki so otoke odkrili, ni otoke nihče več videl. Morda so se raziskovalci sploh motili in so videli pred sabo samo privid.

Kapitan Dougherty je na mestu 60 stopinj južne širine in 120 stopinj zapadne dolžine, med rtičem Horn in Novo Zelandijo odkril 10 km dolg in 90 m širok otok, ki se je po njem nazval Dougherty. Okoli leta 1860 so ga ribiči še opazili, toda slavni raziskovalec Scott ga ni več opazil, ko se mu je hotel približati s svojo ladjo. Tam, kjer je zemljevid kazal otok, je bilo morje 4800 metrov globoko. Niti drugim raziskovalcem se ni posrečilo razrešiti te uganke. Otok Dougherty je zginil, morda pa je bil samo kak plavajoč ledenik.

Še danes je uganke, kaj se je zgodilo z otoki Matador. Neki angleški kapitan je izjavil, da je odkril te otoke in tudi navedel, da so prebivalci teh otokov že poznali primitivno trgovino. Vsi drugi raziskovalci, ki so prišli za njim na to mesto niso tam našli drugega, kakor neizmerno morje

Te dni je minilo 120 let od bitke pri Lipskem. Kritičen trenotek: Napoleon opazuje z daljnogledom potek bitke.

Za metulje je žrtvoval življenje

Pariški naravoslovni muzej je priredil razstav zbirke metuljev pokojnega švicarskega nabiraleca Hansa Frustorferja, da bi zbral za nakup te edinstvene zbirke potrebna sredstva. Zbirka vsebuje do sto tisoč imen, a občinstvo si lahko ogleda samo šest del njene vsebine. Ostale težke hrastove omare so zaprte. Muzej »Neoparnas« je za razstavo premajhen, in zbirke potrebujejo nalašč za to ograjeno poslopje. Dvorane so napolnjen, ker so nežne barve metuljev preobčutljive za nezmanjšano dnevno svetlobo.

Frustorfer je žrtvoval svoji zbirki vse življenje. Kot 22-leten mladenič je prvič odšel »na lov« v Brazilijo in od tedaj stalno zasledoval po južnih deželah lepe metulje. Zmrzoval je v hribih, si krčil pot skozi tropski pragozd, se tresel od mrzlice po močvirju in naposled podlegel po več operacijah tropskemu črevesnemu raku.

Ko smo bili še mladi, smo vsi zbirali metulje, kakor je zdaj mladina navezana na smučanje in nogomet. Vsi smo čitali o čudežnih oblikah in barvah metuljev. A šele ta zbirka nam predloči čudež v pravem obsegu. Človek ne pozna nobenega dragocenega blaga: svile, baržuna, prozornih čipk ali draguljev, ki mu ne bi bila slična v vseh barvah sijajoča krila metuljev, zdaj kakor pri muhi drobna, zdaj zopet kakor pri ptici velika.

A vendar smatrajo umetniki med to obilico srebrnih in zlatih, živorodečih in zamolklovičastih, zelenih in plavih barv za najlepše one skromne sivkasto-črne izrezljane peroti, ki so slične pravilnim sencam. Tu se vidijo različne številke, n. pr. 88, pravilni trikotniki in madeži. Pri velikanskem brazilski večji »calgo« tako točno posnemajo madeži svojo glavo z odprtim kljunom, da v strahu zbežijo pred njo vse ptice, ki živijo od ponočnih metuljev. Drugi metulji do pičice natančno posnemajo one dobro zavarovane sobrate, ki imajo jedek okus, oziroma vonj. Šele drobnogled je v stanju ločiti nedolžen »posnatek« od izvirnika.

Več zabojev vsebuje suho listje in vejice. A to je zopet le videz: metulji posnemajo rastlinstvo, da uidejo zasledovalcem. Nekateri metulji so tako redki, da mora nabiralec dolga leta naporno iskati nadomestitev za poškodovan primerek. Frustorfer ima celo unicum v svetu metuljev, dragocenega, za stotisočne zneske zavarovanega »papilio Pliwicz«. Občinstvo ga ne vidi, toda nekaj izložb vsebuje skromnejše »brate« tega »največjega svetovnega zaklada«.

V Ženevi po izstopu Nemčije iz Zveze narodov

Vest, da je Nemčija izstopila iz Zveze narodov, je seveda zelo presenetila odposlance vsega sveta, ki so prišli na razorožitveno konferenco. Nikdo ni pričakoval, da se bo Hitler tako pre-

Tudi mladina za reveže

Jazzband, katerega najstarejši član je komaj 12 let star. Vadi se za prireditve v korist brezposelnih. Tega koncerta se bo udeležila celo angleška kraljica.

Boi za nadlodo na moru

Rušilec z brzino 100 km na uro

Angleži nimajo navade, da bi za svoje delo, bodisi umsko ali ročno, delali v svetu posebno reklamno. Na celini preradi govorimo o propadanju anglosaškega plemena, v resnici pa kažejo Anglosasi prav na znanstvenem področju znake, ki pričajo o izredni žilavosti tega plemena. Dejansko imajo na tehničnem področju veliko srečo.

Angleški inženjerji se posebno trudijo, da bi vsem motornim vozilom čimbolj pospešili brzino vseh motornih vozil. Tako je n. pr. znano, da je major Malcolm Campbell dosegel s svojim avtomobilom nenavadno brzino. Prav tako so bili zopet prvi Angleži, ki so se izkazali za najboljše dirkače pri dirkah z motornimi čolni.

Angleška mornarica hoče izrabiti vsa ta dragocena izkustva. Mornarska tehnika je pokazala, da so ladje oklopnice preneokretne in da odloča v bitki v prvi vrsti hitrost, s katero se ladja lahko premika. Zato hočejo Angleži dati svojim ladjam čimvečjo

hitrost. Danes je vojnim ladjem potrebna čimvečja hitrost, ker so vedno v nevarnosti, da jih napadejo pomorska letala z bombami.

Angleški tehniki računajo, da bodo lahko v kratkem zgradili rušilec s hitrostjo 60 morskih milj. Hitrosti večjih vojnih ladij ni bilo mogoče v zadnjih letih posebno dvigniti in zato poskušajo Angleži srečo pri manjših ladjah. V resnici se jim je posrečilo zgraditi rušilec na motorni pogon, ki bo lahko vozil z brzino 50 km na uro. Zdaj gre za to, da se dolžina ladje poveča, da pa pri tem ostane hitrost ista. Vojni tehniki so prepričani, da vojna ladja, ki vozi s hitrostjo 100 km, lahko uide vsakemu letalu. Na te nove rušilce bodo postavili 6 torpednih cevi, tako, da bodo lahko ogrožali vsakega sovražnika. Zanimivo je posebno, da stane 20 takšnih rušilcev toliko kakor ena sama oklopnica. Angleži računajo, da bodo lahko v času 5 let zgradili ladjo, ki bo vozila z brzino 100 km na uro.

Skandinavski pilot Tranum je silno drzen letalec. Z višine več tisoč metrov se spusti s padalom iz letala. Proti zemlji drvi s hitrostjo 180 km na uro. Padalo odpre šele tik nad zemljo in se nato počasi spusti na tla. Ti poizkusi so velikega pomena; kajti v vojni bo lahko sovražnik na ta način izkrcal svoje voľune za bojiščem, ne da bi voluna kdo opazil.

Rusko vseučilišče v Mandžuriji

V Harbinu pripravljajo vse potrebno za rusko vseučilišče. To bo imelo ime sv. Vladimirja. Predstavniki ruskih javnih organizacij so obiskali prosvetnega ministra v Tijeninu in ga obvestili o svojih pripravah za rusko vseučilišče. Mandžurska vlada je sprejela ruski predlog. V Harbinu zgrade posebno stavbo za rusko vseučilišče. Denar za palačo bo dal neki ruski bogatin.

Francoski učenjak E. Levaditi, profesor na Pasteurjevem zavodu v Parizu, ima izredne zasluge za hemoterapijo. Letos bo kandidiral za Noblovo nagrado kot kemik.

21 strelav v čast D'Annunzija

V Gardone ob Gardskem jezeru, kjer D'Annunzio razočaran nad vsem svetom in tudi nad Mussolinijem pričakuje belo ženo s koso, so te dni okoli njegove vile na »svetem« griču zaplapolali kresovi. Fašisti so priredili parado in se podali na D'Annunzijevo ladjo »Puglia«. Ob 22.30 je zadonelo v noč 21 strelav iz topa na ladji; seveda v počastitev D'Annunzija. Minilo je namreč 16 let, odkar je D'Annunzio z letalsko eskadriljo poletel nad Kotor in ga hotel bombardirati. Kako je D'Annunzio sprejel vso ceremonijo, italijanski listi nič ne poročajo. Sploh ne najdeš v njih besedice o tem, kaj je D'Annunzio ta dan počel.

nagil. Na levi sliki: Francoski zunanji minister Paul-Boncour se razgovarja z g. Benešem, češkoslovaškim zunanjim ministrom. Na desni sliki: G. Henderson, predstojnik razorožitvene

konference, odgovarja vedno radovednim časnikarjem na njihova vprašanja o novem položaju. Zadeva se je v zadnjem času nenadoma izprevrila v oster spor med Anglijo in Nemčijo.

MLADI SLOVENEČ

Esén:

MAJDKI

Zgubila si mamico, Majdka.
Zdaj si sama. V obleki črni
hodiš ob Dravi,
rokavčki so belosrebrni...

S črno oblečeno deklico
hodijo angelčki v dalji,
angelčki Fra Angelika,
vsi so v modrikasti halji.

Segajo jim do bosih nožic.
Zakaj so angelčki tako veseli?
Ker bodo Tvoji mamici v nebesih
večno srečo zapeli...

Gospod Balonček v škripcih

Gospod Balonček je šel s svojim psom Pazijem na sprehod. Prišla sta do neke mesarije, pred katero so za reklamo visele velike kranjske klobase. Pazi je poželjevo poškilil nanje in v trenutku, ko je videl, da ga nihče ne opazuje, hitro potegnil najdebelejšo klobaso z droga ter jo pohrustal. Gospodu Balončku, se niti sanjalo ni, kaj se za njegovim hrbtom godi in mirno je korakal dalje...

Nenadoma pa je gospod Balonček zaslišal za seboj glasno sopihanje in še bolj glasne korake. Ozrl se je in na svojo grozo videl, da hiti za njim mojster mesar z veliko mesarsko sekuro v rokah. Gospod Balonček je bil prepričan, da se je mojstru zmešalo. »Na pomoč! Na pomoč!« je začel kričati in bežati, kar so ga nesle kratke noge.

A razjarjeni mojster mesar je bil hitrejši od gospoda Balončka. Že mu je bil tik za petami in grozeče je vihtel sekuro po zraku. Gospod Balonček je že napravil čez svoje življenje križ, kajti sprevidel je, da groznemu preganjalcu ne bo mogel uteči. V smrtnem strahu mu je vstal edini las, ki ga je še imel na glavi, pokoncu in že je hotel obstopiti ter se predati pobesnelemu mojstru mesarju na milost in nemilost. Tedaj pa — — —

Halo, otroci!

Uganite, kaj se je zgodilo potem. Dve najboljši rešitvi za četrto sliko, ki jo prinesemo prihodnjič, bosta nagrajeni z lepimi knjigami, druge posrečene rešitve pa objavimo.

Upoštevali bomo samo rešitve, ki bodo poslane do četrtka, 26. t. m. na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenec« v Ljubljani.

ZA ŽIDANO VOLJO

BERACEK

»Zakaj pa jokaš, fantek?«

»Moja mama je mrtva, moj očka je mrtev, moje staro mamo so včeraj pokopali, moji bratci in sestre so v bolnišnici... in če pridem zdaj brez denarja domov, me pretepejo vsi skupaj!«

Pregovor

Učitelj razlaga otrokom pregovor »Opečen otrok se boji ognja« in jih vpraša:

»Ali mi ve kdo povedati še kakšen podoben pregovor?«

»Tonček hitro dvigne roko in zmagovalno zakliče: »Jaz, gospod učitelj!«

»No, povej ga!«

Tonček: »Umit otrok se boji vode!«

Najpripravnejši čas

Učitelj: »No, Joško, povej, kdaj je najpripravnejši čas za obriranje čepel?«

Joško: »Kadar je pes na verigi, gospod učitelj!«

V nebesih in peklu

Ko pa je vendar preteklo tisoč let, je zakrpal v vratih velik železen zapah, in Peter je vstopil. »No,« je vprašal, »kako ti je vse?«

Tedaj se je bogatin ujezil: »Kako mi je vse? Sploh mi ni, niti najmanj ne! Tako se imam zanič, kakor se le more kdo v tako ničvrednem gradu imeti! Kako si le moreš misliti, da je tu mogoče zdržati tisoč let! Ne slišiš nič, ne vidiš nič; nihče se ne briga zate. Samo laži so vaša tolikokrat pridigana nebesa in vaša večna blaženost. Ustanova, ki zasluži vse pomilovanje!«

Tedaj ga je Peter začudeno pogledal in dejal: »Ti menda pač ne veš, kje si? Gotovo si misliš, da si v nebesih. V peklu si, saj si si vendar sam želel priti v peklo. Grad je peklenski.«

»Peklenski?« je prestrašeno ponovil bogatin. »To tukaj pa vendar ni peklo? Kje so potem takem peklenski in ogenj in kotli?«

»Ti si gotovo misliš,« je odvrnil Peter, »da grešnike sedaj še vedno pečejo kakor prej? Ze zdavnaj ni več tako. Torej v peklu si, sprizajni se s tem, in sicer zelo globoko notri, tako, da bi se lahko že marsikomu zasmilil. Ščasoma boš to pač sam opazil.«

Tedaj je bogatin prestrašen padel nazaj v svoj naslanjač, si zakril obraz z rokami in zajokal: »V peklu, v peklu! O, revež, nesrečnež, kaj bo z menoj?«

Toda Peter je zaprl vrata in odšel, in ko je zunaj zopet zapahnil železni zapah, je od znotraj še vedno slišal bogatina, ki je ihtel: »V peklu, v peklu! O, revež, nesrečnež, kaj bo z menoj?«

In zopet je minilo sto let in še enkrat sto, in čas je bil bogatinu tako strašno dolg, kakor si nihče niti misliti ne more. In ko se je nagnilo h koncu drugih tisoč let, je Peter še enkrat prišel.

»Ah!« mu je bogatin zaklical naproti. »Tako zelo sem hrepenel po tebi! Zelo sem žalosten! Ali bo vedno ostalo tako, kot je sedaj, vso večnost?« Čez nekaj časa je nadaljeval: »Sveti Peter, kako dolgo pa traja večnost?«

Peter je odgovoril: »Če bi preteklo še deset tisoč let, je to še vedno toliko, kot da se je šele pričela.«

Ko je bogatin to slišal, je povesil glavo na prsi in začel znova bridko jokati. Peter pa je stal za njegovim stolom in naskrivaj prešteval njegove solze, in ko je videl, da jih je toliko, da bi mu ljubi Bog gotovo odpustil, je

spregovoril: »Pridi, topot ti hočem pokazati nekaj silno lepega! Zgoraj v podstrešju vem v strehi za odprtino, skozi katero se da nekoliko pogledati v nebesa.«

To rekel ga je peljal skozi vsakovrstno ropotijo po stopnicah do male sobice. Ko sta vstopila vanjo, je padel skozi odprtino zlat žarek ravno na čelo sv. Petra, tako da je zgedalo, kakor da bi žareli na njem ognjeni zublji.

»Ali je to iz resničnih nebes?« je zinil drgetajoči bogatin.

»Da,« je odvrnil Peter, »poglej skozi odprtino!«

Toda odprtina je bila nekoliko visoko v steni in bogatin premajhen, tako da je ni mogel doseči.

»Napravi se zelo velikega in postavi se čisto na konec prstov,« je dejal Peter. Tedaj se je bogatin tako napel, kolikor se je sploh mogel, in ko je slednjič pogledal skozi odprtino, je v resnici zagledal nebesa. Tam je sedel med oblaki in zvezdami na svojem zlatem prestolu Bog v vsem svojem sijaju in krasoti, okoli njega pa vsi angeli in svetniki.

»Ah,« je vzkliskal, »to je tako čudovito lepo in krasno, kakor si na zemlji gotovo ni mogoče predstavljati. Toda povej mi, kdo je vendar oni, ki sedi ljubemu Bogu ob nogah in mi kaže ravno hrbet?«

»Ubožec je, ki je stanoval na zemlji zraven tebe in s katerim si prišel skupaj tu gori. Ko sem vama naročil, da premislita, kako se želita imeti v večnosti, si je želel le pručico, da bi lahko sedel h Gospodovim nogam. In to je tudi dobil, prav tako kakor ti svoj grad.«

Ko je to povedal, se je potihoma oddaljil, ne da bi bogatin to opazil. Ta je namreč še vedno tiho stal na koncu svojih prstov in gledal v nebesa. Bilo mu je sicer težko, kajti odprtina je bila zelo visoko, on sam pa je moral stati neprestano na koncu prstov; toda rad je to pretrpel, ker ono, kar je videl, je bilo lepo.

In ko je minilo še enkrat tisoč let, je prišel Peter poslednjič. Tedaj je bogatin še vedno stal v podstrešnici pri steni na koncu prstov in nepremično gledal v nebesa in bil tako zamaknjen v gledanje, da ni prav nič opazil, ko je vstopil Peter.

Ta mu je položil roko na ramo in dejal: »Pojdi z menoj, sedaj si stal dovolj dolgo! Tvoji grehi so ti odpušteni; z mano pojdeš v nebesa. — Lahko bi bil to dosegel že mnogo prej, če bi le hotel.« (Konec.)

Predzimska

Burja pod oknom tuli: »Bu, bu, kmalu bo, kmalu bo zima tu! Ze oprežuje izza gor: kučno vso belo na glavi ima. Bojite se je, otroci! Za nos z roko ledeno vas zgrabi kot kos, z ostro pa sapo z glave odpihne vam kapo... Skrijte se brž pred njo, bu, bu — kmalu bo tu!«

Mi pa se burji smejimo v brke: »Tetica, tvoje prerokbe so mrke. Zime se mi prav nič ne bojimo, zime se mi celo veselimo: že smo pripravili zanjo smučke...«

... da si ob plankah razbijete bučke, hihihihii!« burja pod oknom se zlobno reži.

Dve veseli igrici

Letanje po zraku

Otroci se postavijo v vrsto, eden od njih pa stopi pred nje in začne igrico z besedami:

»Vsi, ki imajo perotince, naj zletijo kvišku! Pri tem dvigne rame, kakor da hoče zleteti, drugi otroci pa ponovijo njegove besede in prav tako dvignejo rame.

Nato izgovarja otrok, ki vodi igrico, hitro po vrsti:

»Ptiči letijo! Čebele letijo! Hrošči letijo! Aeroplani letijo!« in tako dalje. Pri besedi »letijo« morajo otroci hitro dvigniti rame. Kdor pozabi, mora v zaslavo izročiti otroku, ki vodi grico, kakšen predmet, n. pr. gumb, frnikulo, pero, svinčnik itd.

Včasih vodja igrice zakliče vmes tudi: »Miške letijo! Ovece letijo! Psi letijo! Mačke letijo!« in podobno. Otroci v vrsti se pri teh besedah navadno zmotijo in v naglici prav tako dvignejo rame, kar pa je napak, ker miške, ovce, psi, mačke itd. nimajo perot, da bi mogle letati po zraku. Za vsako takšno pomoto se mora otrok odkupiti s kakšnim predmetom, ali pa mu vodja igrice naloži kaznen. Samo takrat morajo otroci dvigniti rame, kadar jim voditelj imenuje takšno žival, ki v resnici zna leteti.

Vse narobe

Otroci sedijo v krog, vodja igrice pa se postavi v sredo kroga, odkoder deli vsakovrstna povelja. Če ukaže: »Mirnotese začno otroci nemirno prestopati sem in tja.« Če pa ukaže: »Sedimo!« otroci poskočijo s svojih sedežev, namesto, da bi sedli.

Potem vzame vodja igrice toliko kratkih vrvic, kolikor je otrok in stisne vsakemu po en konec take vrvice v roko, drugi konec pa drži sam. Ko zapove: »Izpustite!« otroci krepko potegnijo za vrvice in jih vlečejo k sebi. Ko pa ukaže: »Pogtejte!« jih otroci hitro izpustijo iz rok.

Tako, vidite, morate storiti vse ravno nasprotno, kar vam zapove voditelj. Slednji mora biti zelo iznajdljiv in si mora sproti izmišljevati vedno nove ukaze. Kdor pravilno izpolni njegov ukaz, se mora odkupiti s kaznijo.

Jankov dirndaj

»Oh, ta naša Ančka! Vedno samo spančka...« Janko se huduje — grozno dolgaš mu je. Rad bi se igral z Ančko »pisan bal«: v maskaro oblečen rajal z njo ves srečen bi po sobi, hopla, hopla! — dokler ne bi vsa zasopla obležala tam na tleh in razpočila se v smeh... Oh, ta grda Ančka! Vedno samo spančka...«

Čakaj! misli Janko si in jo brž iz sanj zbudi. Sestrica zajoče, mama priropoče — zdaj namesto z Anko naš vihravi Janko pisan ima dirndaj — s šibo tanko...

Zvesta bivola

Zvestoba psov do gospodarjev je znana. In tudi konji slovijo po svoji vdanosti. Da bi bilo pa tudi govedo, in celo nerodni bivol sposoben kakšne posebne vdanosti in zvestobe — kdo je že to slišal? In vendar je tudi to mogoče, kakor boste spoznali iz te resnične zgodbe.

V neki vasi na Bolgarskem je živel ded Velja. Ko mu je umrla vsa družina, je ostal čisto sam v hiši. Nikogar ni imel, s katerim bi se lahko pogovoril; edini živi bitji, ki sta živeli z njim pod eno streho, sta bila bivola, s katerima je obdeloval polje. — Njima je ded Velja poklanjal svojo ljubezen, z njima kramljal, njima zaupal, kar mu je težilo srce.

Pa je napačil dan, ko je ded Velja hudo zbolel. Legel je in ni mogel več vstati. V tej zapučenosti in bedi se ga je usmili sosed. Stregel mu je in oskrboval tudi njegova dva bivola. Bivola sta kmalu opazila, da hodi k njima tuj človek in nerada sta se pokorila njegovim poveljem.

Nekega večera je eden od bivolov podrl ograjo, ki je predstavljala blev in z glavo odrinil vrata, ki so vodila v kočjo. Tako je došel do svojega bolnega gospodarja in mu začel radostno lizati roke in obraz.

Kmalu nato je stari ded Velja umrl. Po starodavnem običaju so naložili njegovo krsto na voz in vpregli vanj domača bivola, ki sta prepeljala svojega mrtvega gospodarja na pokopališče. Vse je izgledalo tako, da se uboga bivola dobro zavedata, da sta za zmerom izgubila skrbnega varuha in da ga ne bo nikoli več k njima nazaj. Vso pot sta žalostno mukala in ječala...

Ko sta se bivola po pogrebu vrnila domov, nista hotela več ne jesti ne piti ne delati. Nekega dne so ju našli pred pragom zapuščene koče — mrtvi.

Učitelj: »Povej, Jakc, kje najdemo slone?« Jakc: »Slon je tako velika žival, da ga povsod lahko vidimo.«

STRIČKOV KOTIČEK

561. Dragi Kotičkov striček! — Sedaj Ti piše velik mož, ki šteje že celih pet pomladi. Vem, da si že močno radoveden, kaj Ti bom povedal. Najprej Ti povem, da moja sestra Mara zastonj pregleduje vsako nedeljo Tvoj kotiček, ker ne najde svojega pisma in odgovora nanj. Žalostna je. Misli si, da Ti moram jaz pisati in poizkusiti svojo srečo. Žal mi je, ko ne znam še sam pisati in moram imeti namestnika. Kaj hočemo, učen še ni nihče padel z neba. Drugo leto pa upam, da Ti bom že lahko sam pisal. Majhen strah imam pred solo, pa bo že kako šlo. Če ne bo drugače, pojde pa mama parkrat z menoj.

Vročina je minila, kakor sam veš. Kopal sem se večkrat v našem potočku, sicer sem se pa vode dolgo bal. Najljubši bi mi še sedaj včasih bilo, če se ne bi bilo treba nikdar umiti, ker to je res neprijetno.

Zdaj Te pa samo še to prosim, da me gotovo deneš v kotiček, če ne bom jokal kar 24 ur skupaj. Moj očka je že dolgo naročnik »Slovenca«, da boš vedel. Jaz pa slike rad gledam, ko so tako lepe, ko še ne znam brati. Te srčno pozdravlja Tvoj Ivanček Pristavec, iz Bršljina pri Novem mestu.

Dragi Ivanček! — Pa res že tako krepko besede zastavljaš, da bi te človek imel za velikega moža, če ne bi omenil tistih petih pomladi. Tako Te pa še za možička pri najboljši volji ne morem imeti...

Pišes, da sestra Mara zastonj vsako nedeljo pregleduje moj kotiček. Ja, križana gora, ali naj jo za to še posebej plačam, ka-li? Kam pa bi s svojim možnjikom prišel, če bi moral vsakemu kotičkarju še cekin podariti za to, da moj kotiček bere? Ne, potem se pa že raje s svojim kotičkom umaknem v kot in umolknem ko grob... In da je sestra žalostna, pišes dalje. Dragi moj, če bi bile samo takšne majhne, drobne žalosti na svetu — pravi raj bi bil na zemlji za vse! Pa so še stokrat hujše žalosti, takšne žalosti, da človek ne more ne živeti ne umreti — takšnih žalosti je polno tudi moje srce. »I, čemu pa je tebi, Kotičkovemu stričku, treba žalosten biti?« se boš grozno začudil in zmalaj z glavo. Saj še sam prav za prav dobro ne vem, zakaj sem žalosten, mislim pa, da sem najbolj žalosten zato, ker mi je danes zadnji las jesenska burja z glave odpihala in se šele zdaj prebrkdo zavedam, kako sta mi blizu starost in grob. To, to je žalostno, vidiš, moj dragi! Tvoja sestra ima pa na glavi še laske vse — vesela naj bo in naj hvali Boga! Žalost je samo za stare ljudi, za mlade ljudi pa je solnce in smeha na zemlji še zmerom dovolj.

Strah imaš pred solo, pa bo že kako šlo, modruješ. To so besede, vredne velikega moža! Tudi jaz sem se šole, oziroma učitelja bal, pa je le šlo in bi še bolj šlo, če bi se gospoda učitelja še bolj bal... Je to čudno zaviti stavek, a če ga dobro pretehtas, mnogo pove!

A se ne bojiš samo šole, nego umivanja tudi. To je pa že nekoliko manj možata reč! Če Ti je umivanje tako neprijetno in zoprno — veš kaj? Za dimnikarja se pojdi učiti in boš lahko vse življenje umazan okrog hodil! Tako se najenostavnejše izogneš umivanju. Če boš pa na ta način kaj pridal spoštovanja in ugleda pri ljudeh imel, je seveda drugo vprašanje. Dobro preudari in premisli, preden bistri vodici za vse večne čase ljuto vojno napoveš!

Pa lepo pozdravljen in še kaj se oglasi! — Kotičkov striček.

Nič ga ne moti

Mama (jezno): To je grozno, Tonček, da te moram neprestano kregati!

Tonček (nežno): »Oh, mama, nikar si zaradi tega ne delaj prehudih očitkov. Saj mene prav nič ne moti, če me kregaš!«

S stricem sta ležala v travi in Mirko je pazljivo poslušal njegove nauke: »Vidiš, Mirko priden bodi, česar se boš naučil, tega ti nihče ne more vzeti.« — In česar se ne bom naučil pa tudi ne, stric.

Halo otroci!

Najlepša slovenska
mladinska lista sta

„Vrtec“ in
„Angelček“

Prosimo očka in mamo, naj Vam ju še danes naročita. Postala Vam bosta najboljša prijatelja in Vas učila, vzgajala in zabavala s svojimi pesmicami, povesticami in slikami, da bo veselje!

Kotičkov striček Vam gotovo ne bi priporočal nekaj, kar ne bi bilo dobro za Vas!

Naročnina za oba lista skupaj znaša samo 20 Din. Pomislite: za borih 20 Din boste dobivali »Vrtec« in »Angelček« vse leto! Lahko tudi naročite vsak list zase. »Vrtec« posebej stane za vse leto 15 Din, »Angelček« posebej pa samo 5 dinarjev.

Naročila je poslati na naslov: Uprava »Vrtca«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 91.

DELA VSKI VESTNIK

Borba zaradi samoobrambe

Delavci in nameščenci hočejo delati, ker pač hočejo živeti. Ko iščejo delo, jim povsod stavijo zelo težke pogoje. Zasluge in plača, ki jo dobe, je vedno neverjetno majhna. Niti posameznik od teh prejemkov ne more tudi skromno živeti, kaj šele vaa družina. Delovni čas in produktivnost pri delu gredo po raznih priganjaških sistemih preko meje vzdržljivosti človeškega organizma. Povsod, pri

je bilo v marcu letošnjega leta zaposlenih samo 496.566 delavcev in nameščenec. Zaposlitev tega ogromnega števila brezposelnih ljudi predstavlja težak problem za našo državo. Ta brezposelna masa zamore živeti pošteno šele takrat, ko dela; zato je treba dobiti dela, da bo mogla živeti in postati koristna za svojo okolico.

Ko gledamo in primerjamo vse to, moramo pomnožno ugotoviti in opozoriti — posebno, ker se že bliža zima — da zahtevata pri nas socialna beda in brezposelnost izdatnejših ukrepov in čim večje pažnje.

Med najbolj pereče naloge spada prvič skrb za zaposlitev tisočev in tisočev brezposelnih delavcev in nameščenec. Nobenega izgleda ni, da bi se številni brezposelni delavci in nameščenci zaposlili v inozemstvu, kakor je bilo to pred in nekaj časa po vojni, ker danes je po vseh državah velika brezposelnost. Zato moramo napeti vse sile, da naše ljudi zaposlimo v domači državi. Možnih je več načinov, kako to doseči. Na prvo mesto pridejo velika javna dela. Pri zgradbi potrebnih poti, cest, železnic, nasipov, kanalov, melioracij, pogozdovanja, šol, mostov, pri regulacijah hudournikov in rek, ki bi jih prevzelo občine, banovine ali država, bi se zamoglo na ta način zaposliti veliko število brezposelnih. Iz rednih proračunskih sredstev pa ni mogoče izvršiti vsa ta ogromna potrebna javna dela, zato je treba, kakor po drugih državah, tudi pri nas razpisati velika notranja posojila za javna dela. Ta posojila naj se plačajo z neizrabljenimi zalogami žita in živil, z zalogami premoga, z opako, apnom, gramozom in drugimi izdelki tovarov, ki danes ne obratujejo, a bi se dale pognati z velikopotezno organiziranimi javnimi deli v pogon. Kar bi še ostalo brezposelnih delavcev in nameščenec, bi zamogli dobiti delo in zaslužek, če bi se v vseh industrijskih panogah ter v obrtnih in trgovskih podjetjih delovni čas ravnal po predpisih tozadevnega zakona. Po zakonu določeni delovni čas se šestkrat krši in je to že kar splošen in reden pojav. Kjer je predpisano, da se dela 8 ur, se dela 9 ali 10 ur, kjer je pa dovoljen delovni čas do 9 ali 10 ur dnevno, tam delajo 12 pa tudi 14 in celo 16 ur dnevno. Danes delajo delavci za vsako mizdo, ki se nudi — brez ozira na to ali zadostuje ta mezda za življenje. Delavci delajo pod vsakimi pogoji, ki se zahtevajo, brez ozira na predpise o zaščiti dela in na zahtevo ob času največje brezposelnosti za navadno dnevno mezdo, kakor smo že omenili tudi do 16 ur na dan. Inspekcije dela pa nimajo vedno niti zakonite možnosti, niti denarnih sredstev, da bi mogle proti temu uspešno nastopiti. Danes tudi nimamo še z zakonom določene meje, pod katero bi plača ne smela pasti; zaslužek mora v vsakem slučaju biti tako velik, da delavec in nameščenec lahko krije potrebe tudi za družino.

Težke ekonomske in socialne prilike, ki jih preživljajo danes delavci in nameščenci, ne bodo prebrodene toliko časa, dokler ne bodo ti s pomočjo svobodnih strokovnih organizacij prišli do svojega deleža in mesta, ki jim pripada v gospodarstvu in družbi sploh.

Nameščenci - nameščenke!

Opravite danes svojo volilno dolžnost in glasujte za listo

Združenih zasebnih in trgovskih nameščenec.

Naša glasovnica je zelena!

Današnji dan mora biti dan zmage našega pokreta.

Vsi na volišče — vsi v boj za zmago!

Naša glasovnica je zelena!

vseh poklicih, tako za nameščence, kakor za delavce je enako nevzdržno stanje... Posamezniki so popolnoma nemučni. Zato so se pa organizirali v svojih svobodnih delavskih in nameščenških organizacijah. Na ta način so prišli šele do prve zaščite. Proti nameri delavcev in nameščenec, da si z organiziranimi silami pribore boljše življenje in boljše bodočnosti, so se seveda dvignili kapitalisti. Njihova želja je pač, da delavci in nameščenci ostanejo neorganizirani; nad posameznikom imajo na ta način večjo oblast in vpliv, ker so le-ti manj odporni. Gospodarska kriza je zaslegla vse države. Tudi pri nas zelo občutimo njene posledice. Od 608.503 zaposlenih delavcev in nameščenec v marcu 1930

ŽENA IN DOM

Kakšna je moja mati

Ženski list »Frauenland« je nedavno prinesel odgovor šestnajstletnega fanta na gornje vprašanje. Ker lahko iz njega povzame marsikatera, zlasti mestna mati, kakšno stališče naj zavzame nasproti svojim doraščajočim otrokom, ga tu v celoti priobčujemo. Tako-le se glasi:

Razmerje med mojo materjo in menoj je popolnoma tovariško. Jaz sem njen veliki spremljevalec, ona pa moja voditeljica. Seveda, ubogati mi ni treba. No, pa mislim, tega današnja mladina sploh ne ve. Prav za prav, če pa stvar blizu pogledam, je pa vendar tako, da moram na prvo besedo ubogati. Tega le ne opazim! In prav to je glavno. — Če morebiti katerikrat z materjo nisva čisto edina, me samo pogleda s svojimi velikimi očmi in potem... se zgodi, kakor ona hoče. Pa že sva oba zopet vesela. Ko sem bil še mal deček, sem imel velikanski respekt pred njo. Dobro sem vedel, kadar je moje ime zaklicala s posebnim poudarkom in ga nekoliko zategnila, je bil skrajni čas, da sem pospravil svoje igrače. Ko pa je bila z menoj tako daleč, kakor se ji je zdelo potrebno, pa je nehala biti stroga mati in je postala moja prijateljica, ki se je zanimala za vsako mojo željo in za vsakršno moje zanimanje.

Kolikokrat so mi moji sošolci rekli: »Ha, če bi mi imeli tako mater kot ti, ki bi bila z nami vred mlada, potem bi ne bili toliko združeni!« ali: »Ti sploh ne veš, kako si srečen; za tvojo mater te vsi zavidamo.« Šele po teh in takih razgovorih sem začel razmišljati, kaj

bi bilo na moji materi tako vabljivega, da me drugi radi tega pavidajo.

Moja mati vendar ni več tako mlada. Odkar je oče padel v svetovni vojski, ima vse sive lase. Tudi v zdravstvenem oziru ni ravno zavidanja vredna. Torej mora biti že čisto kaj drugega na njej, da me drugi zanjo zavidajo.

Moja mati je z vsemi mojimi znanci in tovariši vselej prijazna. Kadar me pridejo obiskat in če nas je za kako igro bilo premalo, se ji ni zdelo škoda, odložiti delo in priti k naši igri. Z najdobrovolnejšim smehom pa nam tudi, kadar je treba, prinese predpasnike in takrat vemo, da ji je treba iti pomagat. V najboljsem razpoloženju ji potem v kuhinji pomagamo.

Kolikokrat se zgodi, da se kateremu izmed nas zbudi simpatija za kako sošolko, pa pride k materi in ji to pove. Če mati potem reče: »Meni se zdi, fant, da te je škoda,« pa lahko stavim, da se ne bo več zanimal zanjo.

Ni pa moja mati samo vesela z nami, ali da bi se k vsemu smejala. Kadar imamo obravnavati z njo kako resno življenjsko vprašanje, nam je takoj resna vodnica in razumna matica. Kratko: ubogamo jo na besedo, četudi gledamo v njej svojo dobro tovariško.

Ali ne bi vse matere lahko uporabljale nekoliko diplomacije te matere, če na ta način lahko priklenejo sinove nase? Današnja mladina je pač taka kot nekaj, le bolj individualno je treba ravnati z njo.

Mati, Ti si steber države

G. Ed. Jordan, profesor na slavni pariški Sorboni, je izrekel na kongresu, ki se je vršil v Havru 30. septembra t. l. proti beli kugi in za zaščito družin s številnimi otroci, zlate besede v prisotnosti elite francoskih domoljubov laikov in svečeništva: »Očetje z mnogobrojno družino so največji junaki in optimisti. Ako so zibike prazne, se narod stara in slabi. Zato se morajo taki očetje spopadati in zaščititi. Take družine je treba podpreti, da bo Francija zopet našla one stare kreposti, ki delajo ljudstva močna in narode cvetoče.« Številni referati, katere so imeli najodličnejši predstavniki francoskega naroda na tem kongresu, nam pričajo, da je ona Francija, katere je zlasti zadnja desetletja, morda največ po zaslugi framazonso usmerjenih politikov in državnikov zadobila v svetu sloves umirajočega naroda, spoznala svojo zmoto in zmoto njenih psevdokulturnih doktrinarjev, enciklopedistov

Kongres je sklenil celo vrsto resolucij, v katerih zahteva med drugim še posebno zaščito mater in državno plačo materi z več otroci, kajti njen poklic je odgovornejši, vzgoja intenzivnejša od poklica neiteltstva.

Ako pregledamo referate, ki so jih o tem važnem vprašanju imeli, n. pr. dr. Siredey, univerzitetni profesor v Parizu, in član zdravniške akademije dr. Cauchois, Monsignor Chaptal, kanonik Alleaume, senator Ile-Vilain-a, Maxime Deschamps, Rev. Père Padé in ostali, tedaj vidimo s kako samo francoskemu narodu lastno fineso in eksaktnostjo so proučili družinski problem in problem zaščite mater in družin s številnimi otroci. Problem stanovanjske zaščite in znižanja cen stanovanj, pri čemur naj država prispeva polovico najemnine; vprašanje brezplačnega zdravljenja starih in otrok ne samo v državnih bolnicah in klinikah, marveč imej »steber države« pravico svobodne

Če živiš v blagostanju in ne rabiš ugodnosti,

ki jih nudi naše 1. delavsko konzumno društvo v Ljubljani (Kongresni trg št. 2) pa pomisli, da s svojim članstvom in odjemom blaga pri zadrugi podpiraš svoje revnejše sočlane, katerim je konzum v veliko oporo. 3% popust pa lahko obrneš v dobre namene.

Bolniško zavarovanje v Kanadi

Nedavno je objavil »Odbor za socialno zavarovanje«, ustanovljen po vladi v Quebecu, poročilo o zavarovanju za slučaj bolezni, v kolikor so to vzrok raznih obratnih nesreč. Prav tako obstoji zelo razširjeno prostovoljno zavarovanje za slučaj bolezni v okviru zavarovalnih društev. Gornji odbor se je izjavil v principu za obvezno zavarovanje. Toda on smatra z ozirom na gospodarsko krizo, da je za kanadske razmere veliko bolj prikladno prostovoljno zavarovanje, ki ga država subvencionira. Vzajemna društva, ki sedaj dajejo podpore v slučaju bolezni v znesku od 5 do 10 dolarjev na teden skozi 10 ali 15 oziroma 20 tednov po prvem tednu oboolenja, bi morala dobiti od države posebno dovoljenje za delo, država pa bi s svoje strani omogočila lažje poslovanje.

V takem slučaju bi nastale seveda razlike glede podeljevanja podpor. Tako bi se n. pr. denarne podpore izplačevale samo onim zavarovancem, ki bodo plačali za to poseben prispevek. Tak sistem naj bi trajal najmanj 5 let, potem bi nadrejene oblasti zamogle šele dovoliti možnost obveznega zavarovanja za slučaj bolezni.

Največje zlo današnjega časa

Vsi delavci — ročni in duševni — prav dobro vemo, da tvori največje zlo današnjega časa dejstvo, da se v rokah maloštevilnih ljudi kopiči bogastvo, množica pa trpi revščino. To je opazil že Leon XIII. in to tudi jasno povedal v svoji okrožnici. Tudi Pij XI. trdi isto, namreč, da tako neizmerno množico proletarcev na eni strani in neizmerno bogastvo peščice ljudi tvori dokaz, da bogastvo, ki v naši dobi »industrializma« tako obilno narašča, ni prav porazdeljeno in dodeljeno raznim slojem ljudi. V gospodarstvu ni pravega reda. Gode se nepopisne krivice; ječanje proletarcev, kakor pravi Pij XI., vpije z zemlje k Bogu.

Kaj bo sedanji socialni red predrugačilo?

Predvsem se mora vse gospodarsko življenje pokristijaniti. Treba je, da se ljudje odkrito in iskreno vrnejo k evangelijskemu nauku, k zapovedim listega, ki edini ima besede večnega življenja. Daje je potrebno, da zavladajo na svetu pravičnost in ljubezen, prava dejavna ljubezen. Pravičnost bo zavladala, če se bomo vedno in povsod borili zanjo, se teoretično in praktično izobraževali, budili proletarsko zavest, se trudili povsod, kjer je to mogoče, da ustvarimo tak socialni red, take pogoje dela, tako življenje, kot se spodobijo bitju, ki je ustvarjeno po božji podobi. Biti pa si moramo tudi na jasnem, da brez borbe ne bo šlo. Borba je neizogibna. Borba je naše pošteno in sveto sredstvo za dosego naših pravic. Nočemo delati nikomur krivice, ne pustimo pa tudi ne, da bi jo kdo nam delal. Seveda ne sme biti ta boj poln sovraštva in

medsebojne mrznje, ta boj mora biti pošten, osnovan na želji po pravičnosti.

Ni samo naša pravica, tudi naša dolžnost je, da se dvignemo proti krivicam sedanjega družabnega reda, da se borimo zato, da se ta red prenove po Kristusovih načelih, da se doseže pravična porazdelitev dobrin med vse ljudi in se tako odpravi to največje zlo današnjega časa in ustvari socialno blaginjo.

Plače in zaslužek tekstilnih delavcev

V Belgradu pri Belgrajski tekstilni industriji se plače kvalificiranih delavcev gibljejo na uro od 5 do 8 Din. Delo v tkalnici pri strojih se plačuje na akord in znaša zaslužek pri normalni kapaciteti na uro od 3.50 do največ 6 Din. V Vazadinu so plače istih delavcev znatno slabše, nižje kot v Belgradu. Urne plače kvalificiranih delavcev ne preokračajo 6 Din, a ostalo delavstvo zasluži na uro komaj 2 do največ 4 Din. V Zagrebu je podobno kakor v Belgradu, samo da so plače še nižje. V Dugi Resi se plače kvalificiranih obrtnih delavcev gibljejo od 4 do 7 Din na uro, delavci in delavke pri tkalskem delu pa zaslužijo le 80 do 200 Din na teden.

V Sloveniji zaslužijo delavci v tekstilni industriji: mojstri od 83 do 90 Din, tkalci in tkalke od 20 do 36 Din. Kvalificirani delavci po stroki pa od 40 do 60 Din dnevno. — V Vukovaru imajo nekvalificirani delavci 90 do 120 Din tedensko, a kvalificirani so plačani na uro in znaša njihova tedenska plača od 120 do 250 Din. Vsi delavci delajo na akord.

Drobne vesti

Malo je takih! Te dni se je prav lepo in z lepo gesto — ki kaže njegov plemeniti značaj — poslovil od delavcev v papirnici Veveča zdravnik ambulatorija OUZD g. primarij dr. Bogdan Derč. Malo je takih zdravnikov, ki bi se približali delavstvu in z njim čutili tako, kakor imenovani. G. dr. Derč je bil tamkajšnjemu delavstvu velika opora kot: vester in zelo dober zdravnik in s svojimi lepimi socialnimi gestami. Omenimo naj le, da je daroval ob času redukcij v papirnici brezposelnemu delavstvu od svoje mesečne plače zaporedoma več tisoč dinarjev in nešteto krat je delavstvo v papirnici podprl z večjimi vsotami. Nešteto krat se je tudi zgodilo, da je delavcem, ki jih je zdravil, plačal draga zdravila iz svojega žepa, ker je bil pač prepričan, da mu le-ta morejo pomagati in na račun OUZD jih pa ni smel predpisovati. Delavstvo bo takega zdravnika brez dvoma zelo pogrešalo in ohranilo ga bo v najlepšem spominu. Hvaležno mu je za resnično požrtvovalnost, vestnost, naklonjenost in tolikokrat izkazano gentlemanstvo.

Avstrijske železnice bodo s 1. oktobrom upokojile in reducirale 3000 nameščenec.

Nad 20 milijonov vrec (po 60 kg) kave je bilo letos uničenih v Braziliji, da se ohrani visoka cena kave.

NRA je opustila boj proti Fordu, ker se je izkazalo, da plačuje Ford svoje delavce boljše kakor pa bi jih moral po Rooseveltovem obnovitvenem načrtu.

in »modernih« filozofov, ki so s svojimi nauki omajali osnovne temelje francoske države — družino, ter priznala javno, da so večno veljavna pravila katoliške morale edini pravi fundament za močno ter zdravo državo in narod.

Mi vemo, da je Francija že zaščitila matere, ki imajo več otrok in da uživajo matere s številnimi otroci 50% popust na vseh državnih železnicah, da uživajo mnoge druge velike popuste in prednosti, ki so jim v zakonih zajamčene. Novi kurz, ki veje skozi prerojeno Francijo, v jedru katoliško, ki je objel in znal objeti vse kroge francoske javnosti, pa gre za mnogo dalekosežnejši pravici, ki naj jih uživa — mati — steber naroda. Kajti »moč države, kot je rekel M. Lechevalier, predsednik trgovske zbornice v Havru, v svojem referatu, »ne počiva samo na številu bajonetov, kanonov in mitraljev, marveč predvsem na številu moralno vzgojenih otrok, ki bodo presljeni ljubezni do domovine.«

MODNE NOVOSTI

Poklicna obleka (levo) iz plavega jerseyja z dvema vrstama gumbov in vrezanimi žepi. Šaljni ovrtnik iz pralnega krepa se zapenja na oba zgornja gumba.

Predpasnik v obliki obleke; zgornji del je iz vzorčastega platna, enako trakovi, spodnji del je enobarven; žepa sta prišita ob straneh.

izbirati specialiste, ki jih plača država. Posebno zaščito uživajo delavske družine; nobeden družinski oče, ki prehranjuje svojo družino in otroke, se ne sme odpustiti iz službe, tudi če podjetje nima dela. Država prevzame odgovornost za delo pri podjetjih, ki imajo zaposlene družinske očete. V vseh državnih službah imajo prednost očete s številno družino. Po vseh javnih uradih materam ni potrebno čakati na sprejem, marveč se ima mati sprejeti vsak čas in ne glede na vrstni red! »Mati, Ti si steber države, ti si živ studenec naroda in Tebi gre prvenstvo pred državnimi uradniki, politiki, senatorji in ministri!« tako je zaklical predsednik kongresa M. Risler.

Res mati, Ti si steber države in Tebi bi moralo iti prvenstvo povsod, tudi pri nas.

Cloveku se stiska srce, ko gleda neizmerno gorje naših delavskih mater, ki nimajo razen solz ničesar, s čemur bi lajšale bedo svojih otrok. Z grozo gleda, kako je zastrupljena javnost, kako se javno smešijo očete in matere, ki imajo mnogobrojno družino. Kako hišni gospodarji odklanjajo družine z mnogimi otroci, kako se protežirajo družine brez otrok, kako se nikjer ne upoštevajo žrtve te domovinske ljubezni v vzgoji otrok? In kako se je pri nas razpasla strahotna navada, da se pušča družinske očete brez kruha, dočim se dovoljuje zakoncem brez otrok, da služita oba celo v — državnih službah.

Solze naših mater kličejo po maščevanju. In to maščevanje bo kruto nad našim narodom. Več, neprimerno več žrtev doprinesejo družine s številnimi otroci za narod in državo kot najvišji državniki. Zato bi zaslužila vsaka taka družina, da se državniki z vso vmeno lotijo najhvaležnejših svojih dolžnosti. — in to je najmanjše kar se more zahtevati od državnika. — da zaščitijo stebre našega naroda družine in onemogočijo padanje rojstev z posebnimi ukrepi v prilog — materam. Učimo se o! Francije!

Janko Gampovčan.

Počitnice tudi za matere

Nemški Frauenbund že več let prireja počitnice za matere s tem, da v svojih prostorih po mestnih okoliščah ali čisto na deželi nudi materam za dobo enega ali dveh tednov bivališče in oskrbo ter tudi domov na materino mesto pošlje namestnico za tisti čas. Letos je pa v Essen-Welt, kjer ima tudi svoj dom, vsak počitniški mesec priredila za matere poučni teden, ki niso bili povsem počitnice, ampak prijeten oddih združen s primernim izobraževalnim delom. K vsakemu tednu se je zbralo okoli 30 žen in mater, ki so v skupnih razgovorih prejele marsikatero pobudo za nego družine in družinskega čuta. Odhonoce, same žene in matere, so vodile razgovore, pri katerih so došlo radevolje nudile svojim sosestram iz svojega znanja in praktičnih izkušenj. Taki počitniški poučni tedni bodo ostali v Essenu na stalnem programu.

„SLOVENEČ“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

M. O. — K. »Žive nitke« — tenke glistke — hočete svojemu otroku odpraviti? »Glistovke«, kakor pravijo santoninovinim mlinčkom ali sladkorčkom, niso zalegle, koren tudi ne, česna otrok ne prenaša; kaj torej? Z notranjimi sredstvi ne odpravite te nadloge, ker so močnejša sredstva v otroški dobi nevarna. Vsak drugi dan naj otrok dobi srednje velik rumen (ne rdeč), močno dišeč koren, ki mu ga drobno nastrgate. Vsak večer namažite okolico zadnjice s »sivim mazilom«, ki je dobite morda brez recepta v lekarni in oblecite otroku zaprte hlačke, da se ne more v spanju praskati. Vsak dan napravite otroku, ko opravi svojo veliko potrebo, vliv z gorko vodo, ki se je v nji namakalo nekaj strokov drobno zrezanega česna (na četrta litra morda 3—4 stroki). Vliv napravite prav polagoma, otrok naj ga, če se le da, obdrži. Tako ravnajte 14 dni zaporedoma, 14 dni opustite zdravljenje potem je ponovite. Navadno to zadošča. Seve, če ima gliste še kdo drugi, ki živi z otrokom skupno (bržkone vi, otrokova mati), treba ga hkrati zdraviti, sicer se družinska nadloga ne zatne. Skrbno si treba umivati roke po opravljeni potrebi in pred vsako jedjo z milom in krtačo.

F. P. — P. Kraste v glavi? Niso vse enake vrste, tudi niso domača sredstva bogvekdaj uspešna. Posvetujte se z bližnjim zdravnikom, ki vam predpiše učinkovito mažo in razloži uporabo.

B. S. — J. Izrastek na zapestju kot posledica poškodbe (»pretegnitve«) je morda morda kost (kostna razrast), morda izboklina sklepne zožve ali kitnega mišiča. Domači sredstva za odstranitev ali »omejitve« takih »gob« ne poznamo, tudi lekarniških ne, pomaga samo operacija.

Ista. »Koprivnica«, navadno pravijo žara osipa, je kožni izpah, ki nastane pri zdravih ljudeh zavoljo zunanjih dražljajev (koprive, pa tudi druga rastlinska in živalska dražja), pri bolehnih, t. j. posebno občutljivih tudi zaradi notranjih motenj, posebno v prebavi in presnovi. Znani so raki, ostrige, razni mesni izdelki, pa tudi navadne jagode, da večkrat povzročajo takšno sitnost. Poznal sem dekle, ki je dobivalo takšen izpuščaj po vsej koži s silovitim srbečenjem, če je le okusilo pomarančo. Opazujte, kdaj in po kakih jedeh se vam »koprivnica« pojavlja, pa opustite tisto jed vsaj za pol leta in jo potem poskušajte jemati izprva v najmanjših množinah. Morda ne izklopite posebnega vzroka, ker je ta splošnega značaja. Takim ljudem svetujemo, da si uredijo prebavo, najbolje z rudninjskimi čistili (grenka sol, karlovska sol, razne grenčice) in da za kaj časa spremenijo navadno hrano. Kot obče škodljivo smatramo meso vseh vrst, jajca in živalsko mast; izvzeto je maslo in mleko; priporočamo rastlinsko hrano, prav posebno v presni obliki. Mlečno-rastlinske hrane se treba držati vsaj tri mesece.

L. C. — R. Perilo je znak izostale oploditve. Tako se dogaja, da žena po porodu, ko doji ali posebno, če ne doji, zanosi, ne da bi se ji že pojavilo perilo. Takšno dogajanje je v zdravstvenem pogledu brez pomena in brez kvare, kvarno pa bi bilo vsakršno poseganje v naravni potek. Sedemmesečni otrok, ki mu je iznenada pošla naravna hrana na materinih prsih, se v tej dobi kmalu privadi umetni prehrani brez škode, saj bi se je itak moral kmalu lotiti.

Isti. Prirodno življenje nima malenkostnih pravilnikov ali predpisov, kakršne si mi, prirodi odpujeni novodobniki, dajemo v javnih službah, v šoli, sportu in zasebni družbi. Priroda je širokogrudna, malo ima zakonov, a vsi so uvidni in neoporečni, a daje obilo svobode vsem, ki so ji iskreno vdani. Zato ne presojajte prirodne dogajanja skozi načelnike bedne vsakdanjosti, ki je v nekem nasprotju s prirodnostjo!

Kmetijski nasveti

Kmetovalčeva opravila v prihodnjih 14 dneh

Poljedelstvo. Sneg je že pokril gore in hladno deževno vreme nagaja, da ni mogoče v redu spraviti pridelkov pod streho. Obeta se nam zgodnja zima, zato se moramo podvizati, da nas ne prehitijo. Ajdo je pokositi, kjer se to še ni zgodilo, ter jo zložiti v kozolce, da se posuši. Ob suhem vremenu je obrati tudi še zaostalo koruzo in jo zličkati, ko je ovojno listje suho. Marsikje bo treba že porezati zelje, izrjaviti peso, pozneje repo in korenje. Korenstvo se najbolje hrani čez zimo v podspisnicah pokritih z zemljo. — Tudi setev pšenice je še mogoča tam, kjer se to prej ni moglo izvršiti, četudi je pozna setev manj priporočljiva. Če jo sejemo na močno zemljo po krompirju ali koruzi, je dobro pognojiti jo s superfosfatom, da dobimo krepko slamo in kleno zrnte ter preprečimo poleganje. — Če nam preostane kaj časa, bomo začeli razvažati hlevski gnoj na njave. Tam ga takoj raztrošimo in precej globoko podorjemo ter tako pripravimo njave za spomladno saditev krompirja, koruze, pese. S tem si prihranimo spomladni mnogo dela in gnoj se čez zimo v zemlji razkroji. Nikar pa ne pustiti gnoja raztresenega ali v malih kupčkah čez zimo, ker izgubi mnogo svoje učinkovitosti. Prazne njave globoko preorjemo ter jih pustimo v odprti brazdi čez zimo, da mrazovi zrahljajo zemljo in povečajo njeno rodovitnost.

Travnistvo. Jesenska paša na travnikih se ob lepem vremenu nadaljuje. Toda ne pasite na poplavljenih zemljiščih, ker od blata umazana trava škoduje živini; zlasti lahko razširja metljavost pri govedih in ovčah, ki napravi večkrat ogromno škodo. Posebno nevarno je gnati živino na mokre rosne ali celo s slano pokrite travnike, ker tedaj kaj rado nastopi napenjanje. — Iz prenapolnjenih gnojnicah nam razvozimo gnojnico po slabih travnikih, na katerih pa ne smemo pasti vsaj 14 dni. Čiščenje travnikov lahko tudi prične, če čas dopušča.

Pri čebelah dokrmimo zimsko zalogo s sladkorjem, če tega še nismo storili. Da ne bo čez zimo, ki ne vemo kakšna bo, zopet preveliki izgub, opozarjamo ponovno vse čebelarje, ki imajo plemenjake na hovejcu, da polovico zalogo nadomestijo s sladkorjem, one pa, ki niso

P. C. — G. Krči po jedi? Zdravnik, ki vas je pregledal z rentgenom, trdi, da imate prebavne motnje, ker vam nedostaja želodčnega soka, in vam je na tej domnevi predpisal zdravilo, ki naj olajša prebavljanje. Vaše stanje se pa ni izboljšalo. Kaj vam svetujem? Pred vsem mirovanje, zakaj opravljanje vaših poslov, ki so naporni, in zdravljenje take bolezni, ni združljivo. Potem je za nekaj tednov potrebna »stroga« prehrana, ki sestoji večinoma iz mleka. Nadalje vam treba drugačnih zdravil in morda tudi umetnega pregrevanja. Vse to dosežete najlažje v kakšni večji bolnišnici, kjer imajo potrebne priprave pri rokah. Naposled je potreben ponoven rentgenološki pregled, zakaj najbolj verjetni vzrok vašemu bolehanju je čir, ki se ne da vsakikoli videti z rentgenom, pač pa se da ugotoviti na druge načine. Običajno traja zdravljenje takšne bolezni redkokdaj manj ko tri mesece; morda opravite to bolje in hitreje doma kakor v tujini.

M. K. — Lj. Okorelo (in povapnelo) žilje vas skrbi, zdravniški predpisi vam grene življenje? Vse storite, kar vam naročajo, uspeh pa je vse prej ko zadovoljiv. Kaj torej? Huda reč, zares, a samo toliko huda, kolikor jo hočete imeti sam! Oddahnite se najprej in da se pomirite, razmislite z menoj te-le misli. Mlada ne bova več, najine žile in druge naprave so kolikor toliko obrabljene, da niso več za vsako rabo; računati morava s koncem, ki je že obema na vidiku. Ali vas ta neizogibni dogodek plaši? Mene bi bolj trlo, ako bi ne videl konca tej klavni burki ali norčavi žalostigri, ki ji pravimo življenje. Morda vas bolj vznemirja nadležno bolehanje? Odženite skrb in zagrenjenost, ki sta priznana slabi »svetovalki in narobe pomočnici prav pobožno v takih zadevah! Cemu vas skrbi ostarelo žilje? Skrb vam ga gotovo ne pomlaja, pač pa močno stara. Uvažujte se dvoje. Z okorelim in povapnelim žiljem se da še živeti in tudi kaj delati leta in morda še katero desetletje, po pameti seveda. Ni torej pravilna miselnost zveza, kakor da razpoznavna žilne otroplosti pomenijo že bližnjo katastrofo, še usodnejše je obče naziranje, češ, da naj človek z otrpevajočim žiljem miruje. Kakor je pri naglih obolenjih in poškodbah mirovanje potrebno, tako je za popravilo ali odpravo izprijenj v telesu najbolj primerno zdravilo — delo, po pameti seveda. Čev ali mehur iz gumija — organske snovi — se najhitreje izpridita v miru, otrdita namreč in rada počita, dočim se z rabo ne obrabita tako hitro. Otrdel gumi se da nekoliko popraviti z gnetenjem, negotovanjem in mazanjem z glicerinom. Svoje otrpevajoče žilje gnetem in nategujem, ko hodim navzgor, da moram krepkeje dihati, tudi mažem jih včasih s tekočino, ki širi žile, odganja in vsebuje po navadi tudi nekoliko glicerina. — Po zdravniških predpisih živeti res ni prijetno: kar bi rad, ne smeš, in storiš naj, kar se ti ne ljubi. Marsikatero ostrino in trdino se dajo omiliti po pameti in brez škode za zdravje. Menda vaš zdravnik, ki se ga zvesto držite tudi naprej, ni pikolovec starega kova in gotovo pojmuje svojo stvar po zmislu, ne po črkah učenih knjig. Gotovo vam ne odreče katere smotke, če jo težko pogrešate. Brezdvomno vam dovoli katero čašo vina, če vam je potrebna vsaj za boljšo voljo, ki je vam več vredna, kakor pol lekarne. In da dosežete vsaj neko mirno vdanost, če se že ne morete več povzpeti do življenjske vedrosti, ozrite se malo okoli sebe! Koliko je častivrednih ljudi okoli vas, ki se jim godi dejansko slabše ko vam v zdravstvenem ali drugačnem pogledu, a prenašajo to »krivo srečo« voljnije in lažje od vas. Mnogo modrosti najdete v ravnanju teh skritih junakov in spretnih življenjskih umetnikov!

pustile panjem vsaj 10 kg zaloge, da brezpozno čim prej dokrmijo. Spomladi sladkor ni dober, dober je pa sedaj za prezimovanje.

Čim nastopi zmrzovanje, bo treba panje zapaziti. To bomo storili s slamnimi, ki si jih vsak sam lahko napravi, lahko jih pa tudi kupi v DC. V panje tlačiti otavo, seno, pleve itd. ni primerno, ker takšno paženje niti dobro ni. Spomladi ga je težko čisto odstranjevati, še težje pa presuševati; vlogo pa zelo pije in plesni. Kdor nima slamnjač, si naj napravi iz starega blaga primerne blazine, ki jih napolni s plevami. Dober je za paženje tudi časopisni papir, vendar ga je treba naložiti več plasti. Najboljše je pažiti najprej s papirjem, potem pa po vrhu še s slamnjačami oz. blazinami. Papir brani vlago dostop do slamnjač oz. blazin.

Ako je čebelnjak dobro zgrajen in nima špranj in luknj, popolnoma zadostuje samo znotraj panje zapaziti, tako, da se ena blazina položi na rešetko, druga pa zadaj. Pri slabih čebelnjakih, po katerih vleče, je treba panje tudi od zunaj zadelati ali odeti. Ta navodila veljajo za A.-Z. panje. Kranjčice je pa treba vmes in zadaj pošteno zaviti v pazdir ali drobno otavo, drugačno paženje je nemogoče.

Živnoredje. Ne pasi živine po premokrih travnikih, še manj pa po travnikih, na katerih je slana. Če paseš živino po travnikih, prej ko je z njih zginila slana, lahko dobi živina dolgotrajen neprijeten kašelj ter nadležno in večkrat tudi nevarno drisko; breje živali lahko tudi zvržejo. Zato ženi živino ob mrzlih jesenskih dnevih bolj pozno na pašo, ko na njih ni več slane in se je morda premokra pašna tudi že kolikortoliko osušila. Pred izgonom na pašo pokladaj živini nekaj suhe krme. Pri pasenju živine po deteljščih bodi radi napenjanja še posebno previden. Mokra ali po slani pokrita detelja utegne biti za živino še bolj nevarna nego travniška pašna. Jesenska pašna se vedno bolj približuje koncu, zato glej, da se privadi živina na hlevsko suho krmljenje pravočasno. Preglej in preceji količino in kakovost krmskih zalog ter uredi zimsko krmljenje že takoj od početka tako, da bo živina vso zimo primerno krmljena, ker le potem more biti tudi dobičkonosna. Mnogi krmijo obrezano svežo zeleno listje krmske pese živini. Pri tem naj vsakdo pazi, da krmi le čisto in nemokro pesno listje. Če krmiš od po zemlji zamazano listje krmske

pese, potem lahko živini več škoduje nego koristi, ker povzroči drisko, ki vpliva neugodno na težo in mlečnost živali. Da oslabiš učinek ščavne kisline, ki je v listju krmske pese, pokladaj živini tudi fosforovokislo klajno apno, in sicer na vsak kg listja 1 gram klajnega apna. Dobro je, da mešaš sveže pesno listje med suho krmo (seno, slamo). V gorskih krajih teltijo krave, ki so čez poletje na planinskih pašnikih, največ v jeseni in v zimskih mesecih. Breje krave je treba prenehati polagoma molsti 6—8 tednov pred otelevitvijo. Kdor molze breje krave neprenehoma brez prestanka, lahko škoduje razvoju zarodka, prav gotovo pa mlečnosti krav po otelevitvi. Breje krave krmi pred otelevitvijo tako, da ostanee primerno rejene; v to zadostuje že dobro seno, samo brez močnih krmil. Po otelevitvi pa začni kravo dobro krmiti, da dosežeš pri njej čim višjo mlečnost. Teletu razkuži takoj po skotitvi popkovo, da se ne vname in začne gnojiti. V začetku naj tele sesa ali ga napajaj z napajalnikom vsake 2 ali 3 ure, da se ne presesa.

Pripusti ki mrjascu le popolnoma dorasle evinje. Ne plemenj v sorodstvu. Sorodna plemenitev se zlasti v prasičereji hudo maščuje. Za pifanje godne prasiče krmi redno po dvakrat na dan ob določenih uri; krmi jih dobro in vedno dovolj, da se ti hodi čimprej spat. Pitalnim prasičem privošči polno mirovanje v svinjaku. Skrbi, da bodo imeli snažno suho in primerno toplo ležišče, obenem pa tudi dovolj dobrega zraka.

Sadjarstvo. Obiranje poznega sadja je pri koncu. Glede tega kakor tudi glede razbiranja in shranjevanja sadja ravnaj se po navodilih, ki so bila priobčena v ned. »Slovencu« dne 10. in 24. septembra t. l. V sadovnjakih pograbi odpadlo listje in ga zažgi, ker s tem uničiš na tisoče trossov, ki bi sicer lahko povzročili v bodoče razne bolezni na sadnem drevju. Bliža se jesensko sajenje sadnega drevja; izkopli jama in pripravi oporne kole.

Vinarstvo. Je tukaj trgateg. Tudi ob splošni trgovati se priporoča podbiranje gnilega in nagnitega grozdja zase, s katerim ravnajte po nasvetih, ki so bili podani v ned. »Slovencu« z dne 24. septembra t. l. Po končani podbiri gnilega, se naj vrši šele trgateg zdravega grozdja. Ako je treba moč sladiti, upoštevajte predpise glede slajenja mošta.

Koliko vajenk sme imeti šivilja? M. S. — Obrtni zakon predpisuje, da bo minister za trgovino in industrijo v sporazumu z ministrom za socialno politiko in narodno zdravje po zaslišanju trgovskih, industrijskih, obrtnih in delavskih zbornic določil, v katerem razmerju po številu pomočnikov smejo obrtniki imeti učence. Ni nam znano, da bi bil minister že izdal takšno uredbu.

Zavarovanje postrežnic. F. P. M. — Postrežnici ste plačevali na mesec 280 dinarjev in ste jo takoj ob vstopu v službo zavarovali. Sedaj se je plača znižala na 150 dinarjev, ker je del njenega dela odpadel. Vprašate, če mora biti še vedno zavarovana in če morate prispevati v »bednostni fond«. — Ako je stalno zaposlena v hiši, mora biti zavarovana. Zavarovati ni treba osebe, ki so samo ob priliki in nestalno zaposlene v hišnem gospodarstvu kakor dlnarji, da obdelujejo vrte, čistijo stanovanja, žagajo drva, perejo perilo itd. Ako smatrate, da je dolžnost zavarovanja postrežnic prestala, sporočite svoje obrazloženo mnenje okrognemu uradu za zavarovanje delavcev, da reši to sporno vprašanje. Kar se tiče prispevanja v »bednostni fond« predpisuje pravilnik, da plačujejo v ta fond vsi nameščenci in delavci, ki so zavezani socialnemu zavarovanju in vsi prejemniki pokojnin iz sredstev samostojnih pokojninskih ustanov 1/2% (polovico odstotka) od zaslužka, mezde odnosno pokojnin, če od teh svojih prejemkov plačujejo uslužbenški davek. Službodajalci navedenih nameščenec in delavcev in samostojne pokojninske ustanove pa plačujejo 1% vseh izplačanih zaslužkov in mezd odnosno pokojnin. Te davščine sta oproščeni država in banovina, ostala samoupravna telesa pa le, če ne izvršujejo pridobitnih poslov.

Poravnava. S. S. S. — Na vaše prvo vprašanje smo odgovorili v nedeljo dne 8. oktobra t. l. pod naslovom »Sodno poravnava je treba izpolniti«. Niste se na jasnem, ali ste zaščiteni po zakonu o zaščiti kmetov. Če ste kmet, t. j. če glavni vir vaših dohodkov izvira iz kmetijstva in če se sami bavite z njim, spadate pod zaščito tega zakona, za dolgo, nastale po tem datumu, pa niste zaščiteni. Poravnava ste sklenili po tem datumu; vendar smatramo, da se ni sklenila kakšna novacija, t. j. izprememba dolga, vsled katere bi bil stari dolg ugasnil in nastal nov dolg. Ako bi bilo tako, bi bili zaščiteni.

Vojnica. J. F. Z. — Služili ste v vojski, kjer ste bili ranjeni in ste do leta 1920. prejemali invalidnino. Pred dvema leti ste bili pri vojaškem pregledu spoznani za sposobnega za neborračko četo. Sedaj ste prejeli nalog za plačilo vojnice. Ali je to pravilno? — Vojnico morajo plačevati stalno in začasno nesposobni vojni obvezniki od 20. do 50. leta starosti. Ako ste bili do onega časa, ko so vas spoznali za sposobnega za neborračko četo, nesposoben, ste bili po zakonu dolžni plačevati vojnico. Od časa, ko ste bili spoznani za sposobnega, ne spadate več pod to dolžnost. Informirajte se, za kateri čas so vam naložili plačevanje vojnice. Ako so vam jo naložili za zadnji dve leti, se priložite na komando vojnega okrožja. Za prejšnja leta pa boste morali plačevati, ako ste bili nesposobni in če vojnika že ni zastarela. Pravica države do odmere davka zastara v petih letih od 1. januarja onega leta, v katerem je davčna obveznost nastala.

Odstop terjatve. J. K. U. V posojilnici imate precej dolga. V drugem denarnem zavodu pa imate vlogo, ki vam je ne more ali noče izplačati. Vprašate, če bi se dala ta vloga prepisati v dobro posojilnici, kjer imate dolg. — Ako posojilnica, ki ste ji dolžni, pristane, ji morete odstopiti svojo terjatve, ki jo imate napram denarnemu zavodu, kjer imate vlogo. Brez pristanka posojilnice pa odstop terjatve v njeno korist ne bo mogoče. Če se denarni zavod, v katerem imate vlogo, ni poslužil zaščite, vam jo mora na zahtevo v odpovednem roku izplačati. Če tega ne stori zlepa, ga lahko tožite.

Kuluk. G. J. Pritožujete se, da ste dobili nalog za plačanje kuluka, čeprav ste napravili prošnjo za oprostitve in vas je baje banska uprava oprostila te davščine. Rešitev da so vam na občini samo prečitali, niso vam je izročili. Vprašate, kako se je ravnati. — Banovinskega kuluka za leta 1932 in 1933 sploh ni bilo, pač pa je namesto tega plačujo posebnimi cestni prispevek. Plačati pa boste morali občinski kuluk, ker ne verjamemo, da ste tega oproščeni.

Vrtnarstvo. Dokler je vreme deževno, ne smemo zelenjave uzimljati. Tudi nekoliko slane in mraza ji ne škoduje, pač pa začne rada gniti, če jo mokro vkletimo ali vlažno vlagamo v izpraznjene tople grede. Sicer je pa še nekaj upanja na toplo vreme, ki bo omogočilo zelenjavi, da ostane še par tednov zunaj na vrtu, kjer se ohrani še najbolj zdrava. — Prazne grede očistimo plevela, da si prihodnje leto pridelimo plevel. S tem namreč uničimo največ plevela, preprečimo zaroditev semen. — Sedaj, ko dobimo v vrtu toliko odpadkov zelenjave, plevela in drugega, si napravimo nov kompostni kup. Tistega pa, ki smo ga med letom zložili, premečemo in polijemo z gnojnico ali strniščnico, da se do spomladi dobro udeli.

Čebelarstvo. V kranjčih in želite vedeti, ali se smejo družine v kranjčih med seboj družiti in kako vam je to izvesti. D. N. O. P.

Kakor lahko združujemo v modernih panjih, tako je združevanje izvedljivo tudi pri kranjčih, le da je delo v slednjih nekoliko zamudnejše in nerodnejše. Zvedeti hočete za združevanje, pri katerem en panj poderete. Stvar je enostavna: panj, ki ga hočete ojačiti s čebelami iz druge družine, položite na mizo z dnem navzgor ter dno odgrate. To delajte kar moč nalahko, da čebel preveč ne razdražite. Isto storite z drugim panjem, ki mu pa odvajate vsaj še skončnici. Nato izpodružujete sat za satom s čebelami vred in sproti čebele ometate z gosjo perutnico v plemenjaku. Pazite na matico, ki jo je treba odstraniti. Ako ste količjak spretni, se vse to delo opravi brez težav in brez pikov. Ta način je najobičajnejši pri podiranju in druženju kranjčev.

Če imate pa še kaj strahu pred želi, se da stvar izvršiti tudi tako-le: Obema panjema odstranite po eno zadnjo skončnico in jih položite z odprtima druga proti drugemu; ometu, ki ga hočete poderiti, odstranite tudi dno. Nato poščite v njem matico (kar ni lahko) in jo odstranite, potem pa z dimom ali pa s točlenjem po panju (Abstrommeln) preženite čebele v drugi panj. Matico morete pričakati in ujeti tudi takrat, ko gre med čebelami iz panja v panj, vendar je nevarno, da vam uide, kar se nikakor ne sme zgoditi. So še drugi načini združevanja, na pr. navezovanje panja na panj, vendar je povsod prej treba poiskati matico v enem panju in jo odstraniti, kar je pri kranjčih zamudno in neprijetno opravilo. Lahko je pa pridruževati na ta način brezmatične družine.

Pišete, da imate dobre čebelarske knjige, celo Znidaršičevo »Naš panj«. Ali ne bi v tem panju poskusili čebelariti v Južni Srbiji? In poročati o uspehu? Če so pašne razmere količjak ugodne, potem le pogum!

Pravni nasveti

Neplačani prepisovalni stroški. F. S. L. — Prevzeli ste leta 1932. posestvo, na katerem je bil še dolg prepisovalnih notarskih stroškov, ki jih Vaša prednica še ni plačala, ko je ona prevzela posestvo. Ta dolg ni bil vključen, predajalka, ki je med tem umrla, vam o tem dolgu ni nič omenila in sploh niste našli glede tega dolga nobenih opominov. Vi tega dolga ne priznate, pa ste dobili sedaj sodni opomin. Vprašate, če ste dolžni ta dolg Vaše prednice plačati ali ne. — Prepisovalni stroški so dolg posestva. Kot prevzemnik posestva ste neposredno upniku t. j. notarju obvezan za dolg prepisovalnih stroškov, če ste za ta dolg ob izročitvi vedeli ali morali vedeti. V slučaju pravde bo moral upnik dokazati, da ste za ta dolg morali vedeti. Če pa je bila Vaša prednica Vaša mati ali tača, potem ste upniku obvezan za dolg, v kolikor Vi ne dokažete, da za ta dolg niste vedeli niti niste za ta dolg morali vedeti. — Če pa je preteklo že več kot tri leta, da so nastali še neplačani prepisovalni stroški, potem je ta stroškovna terjatev zastarala.

Zastavljene delnice. A. V. M. I. — Imate večje število delnic neke banke, ki jih za Vas hrani ista banka. Od iste banke ste dobili posojilo in dali banki v zastavo njene delnice. Sedaj Vas banka terja na povračilo posojila in zahteva denar, noče pa vzeti v račun Vaših delnic lastne izjave. To se vam zdi nepošteno. Vprašate, če bi mogli pri morebitni tožbi doseči tozadevni uspeh. — Da se terjatve med seboj pobotajo, morajo biti resnične, istovrstne in nezapadle. Ker ste prejeli posojilo v gotovini, zato ste dolžni, da posojilo v gotovini povrnete, ne pa v vrednostnih papirjih. S tem, da ste svojočasno kupili delnice, niste dali banki posojila, pač pa ste kupili vrednostni papir, ki se po dnevnem tečaju prodaja in čigar cena se ravna po ponudbi in povpraševanju. V kolikor torej banka zastavljenih delnic ne bi hotela vzeti po dnevnem tečaju v račun za Vaš dolg, ne morete na tako pobotanje banke prisiliti, pač pa morate sami delnice prodati in v denarju plačati dolg.

Vknjižene terjatve so varne. M. M. Sv. D. — Leta 1923. je umrla mati in zapustila moža, tri hčerke in sina. Pri zapuščinski obravnavi se je dogovorilo, da prevzame matere parcele najstarejša sestra, a ostale sestre in brat so dobili delež po 2000 dinarjev, ki se jih je zavezala sestra-prevzemnica izplačati in ki so bili v korist sester in brata vknjiženi. Leta 1932. pa je oče svoje posestvo izročil najstarejši hčerki in sinu, a ostalim hčerkam je izgovoril vsaki po 4000 Din. Pred kratkim ste zahtevali delež po mami. Ta je rekla, da ima vsega skupaj plačati vsaki sestri le 4000 Din, ker je v to vračunan tudi delež po materi. Ali je to prav? — Ne dajte se begati. To, kar se je zavezala najstarejša sestra kot prevzemnica materinih parcel izplačati, namreč vsaki po 2000 Din, to je vknjiženo in brez Vašega pristanka se ta vknjižba ne more izbrisati. Če je oče ob izročitvi Vam zgovoril po 4000 Din, potem je prevzemnik dolžan to plačati, brez ozira na delež po materi. Pobriganje se samo, da bo oče kot izročitelj zahteval, da se bo Vaš delež 4000 Din takoj vknjižil na izročnem posestvu in potem lahko mirno čakate, da Vam sestra na Vašo zahtevo vse skupaj izplača.

Nepravočasno izpolnjena pogodba. Ig. P. T. — Koncem leta 1931. ste se pogodili z nekim mojstrom, da Vam v 6 tednih postavi hišico za 7000 dinarjev ter da mu plačate 3000 Din takoj predno začne, a 4000 Din mu plačate, ko jo bo izgotovil. Plačali ste takoj 3000 Din. Mojster pa je hišico izgotovil šele v 23 mesecih, sedaj pa radi krize ne morete dobiti denarja. Vprašate, če je ta pogodba sploh še sedaj za Vas obvezna in če lahko zahtevate od mojstra povračilo vnaprejšnjih plačilnih 3000 Din, ker hiše ni ob določenem času zgotovil. — Ko mojster v dogovorjenem času ni izpolnil pogodbe, ste imeli pravico, da ste zahtevali izpolnitve pogodbe in povračilo škode radi zamude, ali pa ste imeli pravico izjaviti, določivši primeren rok za naknadno izpolnitve, da odstopite od pogodbe, če v tem naknadnem roku hišice ne bi dogotovili in bi Vam moral mojster vnaprejšnje plačano vsoto povrniti. Ker ne vemo, kako in kaj ste se med tem časom z mojstrom dogovarjali, Vam svetujemo, da sedaj brez pravde dosežete sporazum, ki bo za obe stranki zadovoljiv: mojster naj proda hišico, Vam pa povrne že plačanih 3000 Din s 5% obrestmi.

(Nadaljevanje prih. nedeljo)

ČITATELJEM ZA NEDELJO

Dve imeni —

Greti Fischer:

troje izgubljenih življenj

Z gospo pastrico sva stali na pristaniškem mostu in strmeli po morju. Bilo je še nekaj drugih ljudi, ki so čakali na ladjo; a bilo je slabo vreme in tako so prišli le tisti, ki so imeli v pristanu opraviti. In teh ni bilo veliko.

Z gospo pastrico sva se seznanili v tej ribiški vasi, enostavno zato, ker sva v njej domalega edini tuji Jaz sem letoviščnica in bi morala biti prav za prav v sosednjem kraju, kjer je tujski promet že vpeljan, ona pa je ruska begunka, ki jo je kdove kakšen slučaj z možem vred zanesel tu sem, kjer je po močevi smrti enostavno ostala. Od česa živi, ne vem. Mislim pa, da jo ribiška vas preživlja, ker je pač tu in sama nima ničesar. Dali so ji prazno podstrešnico v hiši za pastorske vdove, in kar se tiče hrane, je pač z malim zadovoljna. Je to suha žena, nenavadno visoke rasti, sredi petdesetih let; obraz ni nelep, a trd. Običajno molči. Vendar nazadnje ni mogoče petinštirideset minut — toliko ima ladja zaradi slabega vremena zamude — molče stati na mokrih deskah, druga poleg druge sloneti ob ograji in strmeli v šumečo sivo vodo.

»Ali koga pričakujete?«
Da, sestro pričakujem. Ta se je bila s parnikom pripeljala iz Estonije od Kraljevca in ima zdaj priti z obalnim parnikom.
»Ali je že dolgo niste videli?«
Ravnodušni in malce prepereli obraz pastrice se ni izpremenil.
»Štiriinšestdeset let, je dejala.

Ladje še ni od nikoder, na strojih se ji je pripetila okvara in pride po vsej priliki šele v dveh urah. Tako zvem to zgodbo.

Na veleposvestu barona Eibencrona onstran Dorpata je živel logar Plücker s svojo ženo in dvema hčerama. Tu ob robu velikanskih gozdov ni bilo nikogar, ki bi jih bil nadzoroval ali nadlegoval, življenje je bilo malce enolično, a ugodno. Okrog logarjeve hiše je bilo dokaj samotno, toda do prihodnjega kraja je bilo »samo« poldrugo uro. Z župnikovim vozičkom pa je bila pot samo pol tako dolga, če je kdo dobro pognal. In mlademu pomožnemu župniku, ki je bil prišel naravnost z dorpatske fakultete, da nadomestuje starega bolnega pastora, se je vedno mudilo, da si ni bil ravno preobložen z delom. Bilo mu je štiriindvajset let, logarjevimi hčerami pa osemnajst in devetnajst. Levo Marliza, desno Marlenka, tako je imela pastorski kandidat vse proste ure po gozdu in polju. Marliza se je hihitala, Marlenka se je smejala. Rjavi in plavi lasje in teologova polletno zanemarjena griva so vihrali v vetru.

Vsi skupaj so bili prav za prav udružljivi, takega družabnega življenja nevajeni ljudje. Njihove igre so bile otročje, njihova radost na zunaj glasna, na znotraj tiha. Zaljubljeni so bili vsi trije. Sestri, ki se nista bili nikdar prepirali, včasih zvečer nista mogli druga drugi pogledati v oči. Ko sta potem legli vsaka v svojo posteljo, je padla včasih v temo kaka

beseda. Marliza, starejša, je govorila odkriteje in več. Marlenka pa je postajala proti koncu teh srečnih treh poletnih tednov čimdalje bolj tiha. Ko je mladi teolog odpotoval, je utihnila docela.

Teolog Viljem Kelling je moral po tej pomožni službi na župniji prebiti še par mesecev v Dorpatu. Ni pa imel več časa in tudi nobene pretveze, da bi se še kdaj zgledal pri Eibencronovih. Potem je dobil drugo pomožno župnijsko službo, ki jo je trajala celo leto, in to neke ob Volgi. Potovanje je bilo strašno dolgo in je moral takoj odriniti. Šele leto kasneje je dobil lastno faro pri Rostovu ob Donu, kjer so zahtevali tamkajšnji Nemci nemškega pastora. Tu mu je bilo všeč, toda trpilo ga je hrepenenje. Slika tistih treh poletnih tednov v Eibencronovi logarski hiši mu ni hotela iz spomina. Vedno jasneje sta se ločila v njegovi domišljiji oba dekliška obraza: smejoči se sinjoki, plavalasi — in tišji s krotkim sijem v sivorjavih očeh, ki so ga rahlo obkroževali svileni mehki svetlorjavni lasje. Tako je začel župnik pisati pisma svoji nevesti in vedno nujneje prosil, da bi prišla k njemu. Prejel je odgovor, pisal logarju, hotel je priti po svoje dekle, toda pot je bila predolga. Slednjič so se dogovorili, da naj v imenu božjem dolgo pot preko vse takratne velike Rusije prepotuje sama. On jo bo čakal v Rostovu in jo še tisto uro odvedel pred oltar. Sestri sta se poslovili druga od druge. Obe sta jokali. Ena, ker je odhajala, druga, ker je morala ostati doma. Vedno sta si bili dobri sestri.

Na rostovskem kolodvoru je stal župnik v svoji črni suknji in se boril za svoje dostojanstvo s svojo nepočakanostjo. Potem je slednjič prišel vlak. Kakor brez glave in ne posebno dostojanstveno je stekel ob odpirajočih se vozovih in klical: »Marliza, Marliza!«

Nekdo mu je pomolil škatljo s klobukom in veliko potno torbo z vezanimi arabeskami, in potem je dvignil obraz. In pred njim je stala z bleščečimi sinjimi očmi in jarko plavimi lasmi okrog vedrega obraza — plavalasa sestra.

Oba sta prebledela, on od strahu, in ona, ker je ta njegov strah čutila. Dve dolgi leti je bil hrepenel, tisočkrat je bil videl v snu tih obraz mlajše — kako je bil zamenjal imeni, ni vedel.

Potem je šel po peronu, upogibajoč se pod težo njene prtljage. Odpeljala sta se v cerkev in prijazen poklicni brat je sklenil njune roke. V tem trenutku je bilo enkrat za vselej jasno, da je bila ona močnejša in da ni hotela izpustiti, kar je dobila. Pogledala ga je in rekla:

»Ali nisi bil mislil mene?« In on je dejal: »Ne.«

Življenje pastrice v velikem južnoruskem kraju takrat ni bilo slabo. Tu je bila hiša in vrt pa družabne dolžnosti in vsakovrstno delo, tu so bili trije otroci, ki so prišli in rasli, bili bolni, ozdraveli in slednjič odšli iz hiše.

Vse to je bilo dobro. Župnik je bil v svojem zakonu prav tako vester kakor v svoji službi. Ni bilo ne nesporazumljenj ne zanemarjanja dolžnosti, nobenega povoda, da bi bila drug drugemu gorjupa. Tega pa župnikova krščanska prizanesljivost ni zmogla, da bi bil dal ženi pozabiti, kako je zgolj po pomoti prišla v njegovo hišo. Vedno je bila vesela in pri tem vrlo dekle, vrla je tudi ostala in se razvila v postavno ženo. Samo vesela ni bila več in hladna sinjina njenih oči je postala trja. Kajti ni mogla pozabiti, da se ji je zgodila krivica. Saj so bila nanjo naslovljena vsa tista nežna in hrepeneča pisma in pastorskega kandidata je bila ljubila prav tako pošteno kakor njena sestra. Ni hotela, da bi jo gledal, kakor da bi se bila vtihotapila.

Govorila pa o tem nista nikoli. Potem so dobra leta minila, prišla je vojna. Nemci niso imeli več tako radi; potem je prišel polom in l. 1917. beg.

Čakala sta, dokler je bilo mogoče, dokler sta menila, da moreta. Slednjič so postale aretacije duhovnikov vseh veroizpovedanj vedno čedne, nekaj so jih bili že postavili pred puške, več ali manj so bili vsi na sumu, da rujejo proti boljšeizmu. Neke noči se je prebudila pastrica od udarcev lastnega srca. Bila je trezna žena. V sobi ni bilo duhov in tudi na cesti je bilo vse mirno; ničesar ni bilo, kar bi jo bilo moralo tako globoko presuniti in vznemiriti. Tajen strah je moral predreti stene tihega župnišča. Poleg nje je mirno spal njen mož.

Župnika sem bila v njegovih zadnjih letih pred smrtjo še poznala. Ni bil videti postaran, kljub vsemu, kar je imel za seboj. Bil je velik, močan, zelo postaven mož, posebno čelo pod strmo nazaj počesanimi lasmi je bilo lepo.)

Ozrla se je v njegov obraz. Ravni nos, v spanju rahlo odprta usta, ki so se inace pred njo trdo zapirala, otroško priprte veke — vse to je učinkovalo, da je bil videti dokaj mlajši kakor sicer, šibkejši, pa tudi bolj vreden ljubezni, kakor se ji je zdel kdaj prej. Zagledala se je v njegovo uho, ki je bilo mesnato, a lepo oblikovano in se je tesno prilagalo glavi. In ta trenutek se je zavedla, da vsa ta leta niti enkrat ni v resnici z njim govorila.

Prebudil se je v trenutku, ko se je nagnila nadenj, in videla je njegov začuden pogled. Vse, kar je bila hotela reči, se je zopet pogreznilo. »Bežati morava«, je dejala.

Ni mu dala časa, da bi ji ugovarjal, nenadoma jo je prevzel divji strah in obenem jo je navdajala silna gotovost. Pokazalo se je, da je bila že pred dnevi pripravila najpotrebnejšo prtljago in premislila vse možne poti za beg. Njena volja je bila tako močna, da mož ni zahteval nobenih pojasnil. Res sta tudi varno prišla iz mesta. S čolnom sta se peljala do ustja Dona, kamor sta dospela v pozni noči; rečeno je bilo, da bo od tam mogoče priti na turško ladjo.

Bodisi pa, da je čolnar zares izgubil pravo smer ali pa je begunca iz bojazni pred boljše-viki v zadnjem hipu pustil na cedilu in ju odvedel v napačen pravcu — kdo bi to vedel! Dejstvo je, da so v sivi jutranji megli dolge ure blodili po rumenosihih vodah. Župnik, ki je pomagal veslati, je omagoval; žena ga je molče porinila vstran in zavzela njegovo mesto. Z vso silo je pogrezala težko veslo v uporno, žilavo vodo, a nikjer ni bilo videti cilja ne kraja. Ko je hotel čolnar obrniti, se je branila in zagrizeno še nekaj časa veslala. Potem se je ozrla po možu; sedel je zgruden na dnu čolna, obraz mu je bil siv in negiben. Morda se niti ni maral rešiti.

Vrnili so se. Odpravila sta se v drugo, topot po suhem. Blodila sta z neznanjo prtljago po brezkrainih cestah. Potovanje je trajalo skoraj osem tednov, in ves ta čas skoraj nista izpregovorila med seboj. Zdelo se je, da je moža vsega prevzela neznana trudnost in mu vzel vsako voljo, nasprotno so pa ženi zrastle nečloveške moči. Znala je najti pot in zavetje, hrano in olajšanje, dvakrat je prevarila zasledovalce in

Priporočamo Vam
najboljše šivalne stroje
in kolesa

Adler - GRITZNER

Švicarski
pletlini
stroji
DUBIED

Zaloga v Kranju:
Trgovina Levišnik

Jos. Petelinc, Ljubljana

Tel. št. 2913 sa vedo. Tel. št. 2913

Hrepišča ponk v vezanja. Vedno jamstvo.

vojaško stražo. Zvedela je, da sta bila zadnja, ki sta še varno ušla iz mesta, in je to možu zamolčala. Samo enkrat se je obotavljala na tem begu: ko je slišala, da jima je pot v Rumunijo ali na Poljsko odrezana. Preostala jima je samo še nada, da s svojimi pomožnimi sredstvi, ponarejenimi potnimi listi in zlaganimi priporočili nekega tujega poslanstva prideta čez mejo kje na severu.

Na kolodvoru v Moskvi sta že bila na vlaku, ko so prišli ponju in ju z drugimi odvedli v ječo, preiskali, zaslišali. Enkrat so odvedli župnika in ženo siloma odtrgali od njega. To je bil edini trenutek, ko so jo zapustile moči. Toda vrnili se je in potovala sta dalje.

Slednjič sta bila onstran meje. Dolge tedne nista bila poznala miru ne počitka. Zdaj sta sedela v gostilni, zanikarni krčmi, toda na varnem. Pred njima na razpokani leseni mizi je stalo slabo pivo, juha in kruh, za njima na steni je viselo zrcalo. Pred tem zrcalom si je bil župnik malo prej, ko se je bil umil, obril dolgo brado. Videti je bil bešen in izžupan, a inace je bil že zopet tak ko prej. Žena je pogledala sama sebe poleg njega v motnem steklu: ovela, brez barve, zgarana in postarana.

Se malo prej, ko je bila segla po kruhu, je bila zelo srečna. Samo dan poti ju je še ločil od stare domaćije, kjer si bosta mogla slednjič odpočiti, kjer je živila njuna hči — in kjer je bila Marlenka, njena sestra.

V tem trenutku jima je postalo jasno, kar sta ves čas drug drugemu zamolčala. Da, on je hotel domov, v Eibencronovo logarsko hišo, k nekdanji Marlenki. Ali nista v teh dolgih, strašnih tednih prepotovala taiste poti, po kateri se je bila pred dvajsetimi leti vozila Marliza polna ljubezni in svatbenega pričakovanja?

Čudno je bilo, da tega ni mogel izreči; že je hotel zastaviti besedo, potem je skomizgnil z rameni in molčal. In še bolj čudno, da tudi ženi ni šlo z jezika, kar je mislila z vsem svojim bistvom: da se je dvajset let borila za tega moža in da ga je zdaj rešila, da bi slednjič bil njen, samo njen!

Toda peljala se nista v Dorpat, marveč v Nemčijo.

Potem sta torej vsa ta leta preživela v mali ribiški vasi ob Vzhodnem morju, in seveda nista nikoli imela toliko denarja, da bi se peljala domov. Zdaj je župnik mrtev.

Topotaje se je prikazala na obzorju mala ladja, ki so butali vanjo sivi valovi; bliza se in večja, pristaniški most zaskriplje, mornarji vržejo vrvi in drugi jih pritrdijo na stebrih. Potem pride med drugimi, s prtljago obremenjenimi potniki po brvi stara žena.

Stojim nekoliko ob strani in jo natančno vidim. Srednje velika je, suha, s povešenimi ramami; obraz je nežen, bolešno zguban, izpod širokih vek se trudoma dvigne pogled. Pastrica seže po njeni ročni torbici, s tem se pozdrav zavleče. Tedaj se mlajša odločno stegne roko in jo proži sestri.

PUH - PERJE
R. MIKLAUC LJUBLJANA

Gospodarska zveza, Ljubljana

I. Z. Z. O. Z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonijalno in specerijsko blago, kmetijske stroje in orodje, umetna gnojila, cement, premog itd.

Prvovrstna moka Desider Forgacs Bačka Topola zopet stalno na zalogi.

A. Averčenko:

SMRT

Zame je nekaj groznega, ako me ljudje motijo pri delu.

Danes je zazvonil telefon.

»Haló! Kaj je?«

»Tukaj pisarna pogrebnege zavoda, Lepo in poceni!«

»Kaj bi radi?«

»Pravkar smo zvedeli, da se vam je prigodila nesreča.«

»S kakšnega stališča,« sem vprašal rahlo, »z vašega ali z mojega?«

»Kaj, prosim? Ne slišim.«

»Pravim: kdo vam je to povedal?«

»Ne vem. Pravkar smo dobili to poročilo; bržkone od vas. Potolažite se!«

»Zakaj?«

»Dovolite, taka izguba... Razumemo...«

»A kaj bi radi?«

»Ali dovolite, da pošljemo k vam našega zastopnika?«

»Prosim! Ako nima kakšnega važnega opravka in ima urico prostega časa...«

»Dovolite! Naše geslo je: vse za klijentela.«

»Krasno geslo.«

»Kdor je imel z nami enkrat opraviti, ostane vedno naš odjemalec.«

»Prav gotovo,« sem pritrdil; »lahko si mislim, da se tuč jaz ne izognem temu.«

»Kaj pravite?«

»Pravim: na svidenje!«

★

In je prišel...

Zastopnika pogrebnege zavoda je mogoče razločiti od navadnega človeka samo od zadaj; od

spredaj je videti prav tak, kakor vsak drug človek.

Ako pa ga pogledate od zadaj, vas takoj zbode v oči posebna lastnost zastopnika: kovinasta zapona črne zavrtnice uha izpod suknjinega ovratnika vedno za palec više, nego se spodobi.

Včasih zastopnikova žena ali prijatelj to zapazi ter pravi: »Čakaj, da ti popravim zapono... Le pogledj, kako ti je zlezla ven!«

A ves trud je zaman. Kakor Sisifovo delo, ki je valil skalo na goro; Sisifu se je skalo vedno zopet zvalila nazaj, zastopniku pa čez eno minuto zapona vedno znova zleze kvišku.

Karkoli je ustvarila narava, je obdarila s posebnimi, vsaki stvari lastnimi znaki, in norec je tisti, kdor bi hotel podirati ta znamenja.

Zastopnik je stopil v mojo pisarno, se globoko priklonil, zabliskal s kovinasto zapono in me vzpodbodel: »Potolažite se!«

»Seditel,« sem vzpodbodel jaz njega, »Jako rad bi vam s čim postregel.«

»Nas vse to čakal, je omenil neodločno.«

»Enega prej, drugega pozneje,« sem dopolnil, kakor se spodobi.

»Tako je,« je pritrdil. »In povprašujemo se, čemu je človek živ.«

Jaz sem vzdihnil.

»Iz prsti si, kakor pravimo, in v prst se zopet povrneš.«

»Kaj hočemo? Potolažite se!«

Umolknil je in previdno vprašal, da bi poskusil neznani položaj: »Ali je bil kdo od vaših sorodnikov?«

»Seveda. Od svojega rojstnega dne.«

»Ajt! Otrok?«

»Gotovo otrok.«

»Fantek, deklica?«

»Ako že moramo izbirati med tema dvema od delkoma, se je bolj bližal deklici.«

»Prijetno ji bo tam, Dete se ni moglo grešiti, zato ga čaka angelsko življenje.«

»O, ko bi mi kdo mogel biti porok za to!« sem vzdihnil. »Jaz imam nekaj vzrokov, iz katerih sklepam, da je dosti grešila v svojem življenju.«

»Prosim vas! Kakšne grehe pa je mogla imeti? Ali vas je včasih žalostila s svojo porednostjo, da ste morali biti hudi na otroka?«

»Preveč se ji sladkate, ako jo imenujete otroka,« sem dejal. »Res je, da se je delala mlajšo, čeprav je že doživela šest in trideset pomladi.«

»Šest in trideset let?« se je začudil zastopnik.

»Saj ste vendar rekli, da je otrok.«

»To ponavljam tudi sedaj. Ženske, dragi moj, imajo na sebi dosti otroškega.«

»Potolažite se!« je dejal zastopnik. »Izgubiti ljubljeno ženo, to je velika žalost, a ni treba obupati. Obu, je velik greh.«

»Mislim, da nisem deležen tega greha.«

»Kadar vam bo le preveč težko, zatecite se k molitvi, Molitev olajša dušo in tudi njej bo lažje.«

»Hvala vam. Vaši nasveti so zame zdravi balzam.«

»Vsak ima svojo dolžnost,« je rekel skromno.

»A še nekaj vam pravim: živite vupanju, da se bosta nekoč še videla. Prej ali slej, vsak človek mora umreti. Ako prej umrje, manj greši, ako umrje pozneje, ima več grehov...«

»Sorazmerno z leti,« sem vzdihnil.

»Sorazmerno! Potolažite se! Prve minute po izgubi so hude, pozneje pa človek počasi vse pozabi... Utegnete naleteti na drugo, se zaljubiti — in še srečni boste. In tudi to upam, da vam vaša draga pokojnica ne odreče svojega posmrtnega soglašanja k vaši novi sreči — — —«

»No, mislim, da se ne bo zmenila za take stvari. Ravno narobe, ves čas svojega življenja me je hotela oženiti.«

»No, vidite, končno to ni nič takega. Sedaj ima to drugačno podobo, nego prej. Čeprav ste jo ljubili kot ženo, ji bo vendarle odpuščeno brez poroke.«

»Zmotili ste se nekoliko,« sem se žalostno nasmehnil. »Nikdar je nisem ljubil kot ženo. A bila mi je dobra teta.«

»Oprostite, nisem vas razumel. Izgubili ste torej svojo drago tetko?«

»Zalibog!«

»Je že tako! Vsi moramo tja, noben človek ne uide svoji usodi. Res da je žalostno izgubiti teto, a še hušje je, izgubiti ljubljeno ženo, otroka.«

»Res je,« sem se nasmehnil s silno žalostjo.

»Tet je dosti, žena pa samo ena.«

»Kaj neda?« je oživel zastopnik. »A razloček je tudi med teto in teto. Človek naleti včasih na teto, da je grozla.«

»Imate prav — na pravo coprnico,« sem mu pritrdil.

»Ha, ha! Res je. A prav resnično vam povem: včasih se dogodi, da je marsikateri izmed naših odjemalcev vesel, ako je šla njegova teta v krtovo deželo.«

»Kaj ste rekli? To je zanimivo.«

»Pa še kako zanimivo! Pridelki k njemu po naročilo, no, in mu seveda rečeš: 'Potolažite se!' ali kaj podobnega, on pa vas nahruli: 'Sami se potolažite!'«

»Ha — ha — ha!«

»He — he — he! Pri nekaterih pogrebiš se vse smeje. Posebno, ako je bila teta bogata in je zapustila dobršen kupček denarja.«

»Pomislite, moja rajka teta je imela isto načelo: zapustila mi je štiristo tisoč.«

»Oj, vi navihane!« se je zasmehal zastopnik ter me potrkal po rami. »Jaz pa si tu prizadevam, da bi ga potolažil. No, čestitam, čestitam! S takim

Pierre l'Ermite:

Ubogi kodrček!

Noč je bila — žalostna, vlažna in mrzla zim-ska noč.

Vrli župnik je pravkar zadremal na svoji stari postelji, ko je nenadoma zabnel: nočno tišino zarjavel in obrabljen zvonec na vrtu.

»Kak kmečki paglavec se norčuje iz mene,« je sprva pomislil duhovnik in se dvignil.

»Gospod župnik!« pokliče tedaj Katja nekje iz svoje sobe.

»Da, slišim.«

»Ali hočete, da grem jaz?«

»Ne.«

Za nekaj trenutkov je bilo vse mirno in župnik je zaman napenjal ušesa.

Tedaj se je zvonec oglašil v drugo in zvonil zateglo, žalostno...

Torej je le šlo zares.

V dveh trenutkih, treh mahih, se gospod župnik obleče. Veliko ogrinjalo, široko pokrivalo, coklje, svetilka...

»Vzemite revolver!« zavpije še Katja.

»Pa nimam nabojev!«

»To nič ne del.«

★

»Kdo je tam?«

»Jaz sem!«

»Kdo, jaz?«

»Diburgé! Ovidij Diburgé!«

»Ne poznam vas. Kje stanujete?«

»Na bregu, v našem vozu.«

»Na bregu? V svojem vozu? Ste prišli iskat kruha?«

»Mi na misel ne pade! Moja težko bolna žena me pošilja s prošnjo, da bi takoj prišli k njej.«

»Ah! Razumem!«

Docela pa vrli župnik le ni razumel. Dobro je poznal vseh svojih tri sto župljanov. Toda kdo bi bil ta Ovidij Diburgé? Ah bah!

In odprl je vrata.

★

Tedaj so njegove zaspane oči zagledale nekakšnega polifema, velikanskega, črnega, zmrisnega in bradatega moža, oblečenega v zametaste hlače, ki so bile prepasane z rdečim trakom. Ta velikan je bil eno teh nenavadnih bitij, ki jih človek nerad sreča, zlasti še opolnoči pred odprtimi vratmi samotnega župnišča.

Toda zdelo se je, da se Ovidij nič ni zavedal strahotnega vtisa, ki ga je vzbujal.

»Tu, gospod župnik! Dobro bi bilo, da bi vzeli s seboj sveto poslednje olje in da bi se malo po-žurili!...«

»Je li — elo bolna?«

»Uboga, ljubljena žena — zelo se bojim zanj!«

»Me boste spremili?«

»Oh, menim!«

Rekel je to z nekim poudarkom.

Deset minut zatem sta se Ovidij in župnik že spuščala po bregu, ki se znižuje proti Seni. Ker pa je bilo komedijantom zabranjeno, da bi se ustavljali na občinskem svetu, sta se morala odpraviti po travnati stezi, ki je končevala pri daljnem križpotju. Tam so se črtali v noč obrisi dolgega voza.

Ovidij je prijel župnika pod roko:

»Pazite! Tu-le je luknja, tam je vrh. Sedaj lahko greste. To je splanirano.«

★

Nenadoma se župnik ustavi.

»To je lisičja past!«

»Kako?«

Neko lajanje se je razleglo okoli njih, ki se je kmalu podeseterilo, podvajseterilo, popetdeseterilo. Besne oči, odprti gobci, bleščeči čenki, željni mesa, so se pojavili iz teme.

Tropa psov ju je obdajala. In še so prihajali, vseh oblik, vseh velikosti, vseh vrst. Bili so med njimi črni pomeranci, beli havajci, kodrasti kinčarlesi, pogumni foks-terijeri, kitajske podgane, beli

Najnovejši modeli dvokoles, otroških in igračnih vozov, prevoznih tričik-ljev, motorjev in šivalnih strojev. Velika izbora.

— Najnižje cene. — Ceniki franco.

Tribuna F.B.L., tovarna dvokoles in otroških vozov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 191

kapitalom se lahko vse pripravi, kakor se spodobi.

»Saj tudi je vse, kakor se spodobi!« sem pomiril zastopnika. »Vse je v redu, in jaz, kakor vidite, s svojim zgledom ne delam vtisa neutolažljivega sorodnika.«

»He — he — he! Prijetno je delati kupčije s takimi odjemalci! Veste, saj tudi mi nismo brez srca, smo tudi ljudje... In kadar človek sili k odprtemu grobu, ali kadar si hoče razbiti glavo ob bližnjem spomeniku, je tudi nam neznosno težko, ko moramo to gledati.«

»Svojo glavo zastavim,« sem opomnil, »da tisti spomenik še ni izklesan, ki bi meni grozil s smrtjo.«

»He — he... Dovolite, da vzamem mero?«

»Kakšno mero?«

»Za rakev, prosim.«

»Zakaj pa? Zame mero jemati je še prekmalu, za to pa že prepozno.«

»Zakaj pozno? Malenkost! Rajnica gotovo leži v sosednji sobi?«

»Ne, kaj pa mislite?! Bog ne daj! Ni je tu.«

»Torej čaka v drugem stanovanju?«

»Mislim, da ni njena lastnost na kaj čakati — na karkoli.«

Zastopnik je vstal, me nemirno pogledal in vprašal: »Dovolite vendar... Vaša teta... je ven-dar umrla?«

»O, prisežem vam na to.«

»Treba ji bo vendar pogreba in rakeve?«

»Kako bi vam to povedal... Mislim, da se za pogreb ne zmeni dosti, a rakev? — Nove, lepe rakeve bi potrebovala! Sicer pa ne vem, kako je?«

»O, prosim! Mi imamo same nove rakeve.«

»Vi — sem pomežikal. Pri njej pa je to ne-kaj drugega. Mislim, da bi ne ugovarjala, ako bi tiho svojo staro razvalino zamenjala za novo rakev?«

buldogi, kratkodlaki danci, kolejci, hrti. Vsa ta tro-pa se je vzpenjala, tulila, mahala z repi, grozila! Župnik je pomislil: »Je bilo pač bolje v moji stari postelji!«

Hladnokrvni Ovidij je slednjič razumel:

»Oh, to so ti!«

Tedaj je zavpil z grmečim glasom:

»Mir!«

To je bilo čarovito: v trenutku je nastala toli-ka tišina, da se je zaslislalo klopotaње reke, ki je tekla ob vnožju, in tam onstran brega daljni odmev, ki je ponavljal: »Mir!...«

Ovidiju to še ni bilo dosti. Menil je, da je potreben še ukor.

»Na zemljo!« je zagrmel v drugo.

Z eno samo kretnjo, kakor vojaki Friderika Velikega, so se psi vsedli na zadnjico.

Takrat je stopil župnik naprej in koža mu je od lahnega razburjenja drgetala.

»Odkod imate vendar vse te živali?«

Ovidija je vprašanje spravilo v zadrego.

»To so... dejal bi... psi... najdenci, ki sem jih pobral iz usmiljenja...«

»!!!...«

★

Nekaj trenutkov zatem je duhovnik spovedo-val v vozu ubogo, obnemoglo ženo, ki je očividno čakala le še njegovega prihoda, da obrne hrbet temu bednemu življenju.

Ker se je smrt bližala z naglimi koraki, se je moral župnik požuriti.

Tekel je nazaj v cerkev, vzel sv. popotnico in se znova vrnil.

Psi so zalajali kakor poprej.

Enako sta se zaslislali isti povelji.

Ista poslušnost; povrhu tega so bili razmetani po zmrazli travi koščki preprog, cunje šatora, bleščeči naveski, kakršne si nadevajo cirkuški igralci pri predstavah. Po tej poti je moral iti dobri Bog.

Na majhne misli zunaj sta bili postavljeni dve petrolejki: mož in otroci so iz voza pazljivo sledili obredni. Nebo in zemlja sta bila cerkev, veliki ko-medijantski voz je bil oltar in uboga komedijantka z zaprtimi čmi in z rokami prekrizanimi na prsih, je postala tabernakelj Onega, ki je tudi bil nekoč potoval, preganjan od vseh policij, na slepo srečo po širnem svetu.

In ko se je stari župnik vračal vzdolž mlče-čih hiš, v katerih so spali njegovi pravi župljani, ga je obšel isti občutek kakor nekoč njegovega božjega Učenika ob pogledu na neke Samaritane:

»Take vere nisem našel v Izraelu... Ne, celo na kmetih ne! Niti ne pri pobočniku, ki je vendar vrl mož, toda bojazljivec, ki zardi pred svojim Bogom.«

★

Kako se je naslednjega dne začudil župnik, ko je zopet zagledal na vratih velikan!

Postajal je že nadležen.

Toda tokrat je nosil v svojih kosmatih rokah ljubkega kodrčka, z dolgo modrikasto dlako, ki se je počutil tako domačega v svoji košarici!

»Evo, gospod župnik! Veste, imam izkušeno oko! Opazil sem večeraj, da ljubite živali. Ne vem, kako bi vam dokazal svojo hvaležnost. Denarja ni-mam, imam pa pse. Tedaj sem vam izbral naj-lepšega!«

Ni lagal. Pes je bil vreden svojih dve sto frankov.

»Oh, ljubka živalca!« se je živilo gospodu župniku.

»Kajne! No torej, vaša je! Imenuje se Džin.«

★

Ovidij je bil položil Džina v duhovnikove ro-ke. Katja je bila navdušena in mali psiček, ves sla-dak, je morda spoznal duhovniški talar, ki ga je bil že nekoč videl v salonu svojih prejšnjih gos-podarjev, ter se začel še bolj laskati in ljubkovati, kakor da hoče rotiti, naj ga sprejmejo — da ga ne bi poslali nazaj tja doli v žalostni komedijant-ski voz.

»Ne, prijatelji, ne morem sprejeti!« dé odločno župnik.

»Zakaj ne?«

»Razumeti morate!«

»Ta pes je bil zares najden...«

»Morda. Toda ne morem...«

»Zadnja beseda?«

»Zadnja beseda!«

Tedaj se je oglašil strog in oster glas: »Nazad-nje, gospod župnik! Vzemite vaseenol.«

»Katja, molčite!«

»Dovolite, dovolite...« je ves zmešan dejal zastopnik ter si drgnil glavo. »Pravite, da je vaša teta umrla... Kdaj je umrla?«

»Pred tremi leti. Potolažite se!«

»Zakaj pa ste me poklicali semkaj?«

»Kdo vas je klical? Vaša pisarna je sama meni pozvonila in mi ponudila, da vas pošlje sem.«

»A vi me zadržujete pri delu...«

»Tudi vaša pisarna je mene motila pri delu. Sicer pa vas ne razumem: namesto da bi se ve-selili, da je pri meni vse v redu, kričite name, da tu ni mrlja... Potolažite se!«

»Nikoli več me ne bo k vam!« je zagodrnjal možko in iskal klobuk.

»O, kako si želim tega! Veste, naše koristi si preveč nasprotujejo: kar je za nas slabo, je za vas dobro!«

»Pasje življenje!« je zarentačil zastopnik po-grebnega zavoda, mi obrnil hrbet ter po nepotrebnem še enkrat, kažoč mi kovinasto zapono, pono-vil: »Pasje življenje!«

»Pa vendar lepše nego smrt!« sem se modro izrazil ter ga spremlil do vrat.

★

Kupujem

izbran

natiški in nizki fižol

po najvišjih dnevnih cenah - Po-nudbe z vzorci je poslani na naslov

F. VAGO - NOVISAD

Petra Zrinskog ulica šte. 33

Brzjava: Vagosome - Telefon: 28-11

»Jaz ga bom krmila!«

»Katja...!«

»Tu imate priliko, da mi napravite veselje in vi jo naravno odbijate! Pojdi, uboga živalca...«

»!!!...«

Ovidij je odšel pobit in glava mu je klonila med ramenoma. Mali Džin je plakal v težkih rokah, ki so ga zopet prevzele.

Toda nepričakovano se Ovidij vrne in ponudi košarico:

»In košarico? Ni se treba bati, da sem jo do-bil po nepošteni poti. Sam sem jo napravil — s temile rokami!«

»Naj bo, prijatelj moj!«

»Ah — vendar!« si oddahne Ovidij in zajame v svoja pljuča ves zrak, kar ga je bilo okoli. »Hra-nili jo boste v spomin na Ovidija Diburgeja!«

Zato se boste začudili, kadar boste prišli ka-kor jaz prosit starega župnika pri La Guiche, naj vam da za vašo babico mehko kuhana jajca, ko boste zagledali v njegovem starem župnišču ljubko košarico iz trstja, v kateri ima spravljena jajca.

In če ga vprašate:

»Gospod župnik, katera župljanka je bila tako radoda-na?«

— vam bo smeje se odgovoriti:

»... župljanka!...«

Povedal vam bo, kar sem vam jaz pravkar povedal.

(Iz knjiže »La Trouée«. Prev. L. K.)

Frtaučku Gusli

ma beseda

»No, no Franci, kod pa vnder ho-deš? Pet laških let te že nisim vidu. Kokr de b se u zemla uderu, kar na-enkat te je zmankal. A s biu bulan, al kua?« Kar začudu sm se, ke sm za-gledu moja starga prijatla Francina tam pred glauna pošta pred saba. »Kua pa čakaš tlela? A na veš, de je prepu-vedan stat na cest?«

»Sej b se use-du, če b bla kašna klop tle. Pa ja ni, kokr videš. Zatu morm pa holt stuje čakati na tramvaj, ke tramvaj neče name.«

»Maš čist prou, ampak pefel je pefel, pa ni neč za pumagat. Ce naj ubsojda usagca na ene stu dinarčku, pu vrh pa še ene petndvajst — pardon — dvajset pet dinarčku za štemplne, plačat ji uva mogla, pa je fertik. Veš, pr nas na zastopja nubenga špasa, ud kar sma svubodn pudložki.«

»Astn uma prec vidl,«

je reku. »Tle u bližin se žiher stuji sam u Knaflu ulc, tam, ke se čašupin kumari usak dan zbira-je, de brezplačn zveja, kulc dobrega sa že gespudi zajne naredl. Drge pa tle ukul ni nker duvoln pu-stajst. Stopta pa lohka tud gor pud Tibuli. Scer je že precej use zaplankan, ampak za vaj se u še zmeri prpraun prostor dubu. Ce b pa tud tam na blu neč za dubit, gresta pa lohka u tista hišca tam pr štrek, ke je tud nuč in dan udprta.«

»No, kam greva zdej stat, de t um lohka pu-vedu, kar s me prašu,« je spet spreguvuru Franci.

»A greva u Knaflu ulca, a greva raj gor pud Tibuli u tista hišca pr štrek?«

»Jest praum, de je bi pametn, če greva gor u tista hišca. Kene, tam uva bi sama in se uva ne-motu puguvarla: ke jest t mam tud velik za pu-vedat, ke se tku douh nisva vidla. Ce pride med tem, ke se uva midva puguvarjala, glih ker notr, pa stopva hitr usak u soj kot in se nardeva tku, kokr de b se na puznal. Viš, tu bo še ta nar bi varn. Drge b jest na prpuroču. Je zmeri use pouhn ldi takeh pa takeh, ke zaja u zid, kokr de b h res tiste dubrote, ke sa tam gor napopane buhve kuku zanimalu. U resnic pa na ušesa ulečaja, če u kdu kašna taka bleknu, ke ni za na zid napopat. Mugoče pa je le, de b teb al pa men kaj taga z jezika zdrknel. Viš, pa b bla u lebet in b mogla spet štemplne kepvat. Dondons je pa hedu za gnar, kokr sam mende tud veš. No, a greš? Kar hitr stopva.«

»No, pa pejva, če že ni drgač. Se uva pa u tist hišč zmenila, kar se mava za zment.« F. O.

NEVESTE! GOSPODINJE!

Najlepši okras Vašega doma je perilo, zavese, po-stelina pregrinjala! Najfinejše in najtrpejše ga okrasite z vezanjem od trvdke

MATEK & MIKEŠ, LJUBLJANA,

poleg hotela Štrkelj.

Izdelujemo gumbnice, prebadamo šablone, pred-tiskujemo čisto ženska ročna dela, imamo spe-cijelni entel za obleke in volane, ažuriramo in entlamo. Vsakdo že ve, da imamo največjo in naj-modnejšo vezilnico. Ker sami delo sprejemamo, ga sami nadziramo, zato Vas najbolje postrežemo.

Salda-konte

STRACE - JOURNALE

ŠOLSKJE ZVEZKE - MAPE

ODJEMALNE KNJIZICE

RISALNE BLOKE

ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

PREJ

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6

II. NADSTROPJE

8

7

6

5

4

3

2

1

8

7

6

5

4

3

2

1

8

7

6

5

4

3

2

1

8

7

6

5

4

3

2

1

8

7

6

5

4

3

2

1

8

7

6

5

4

3

2

1

8

7

6

5

4

3

2

1

8

7

6

5

4

3

2

1

8

7

6

5

4

3

2

1

8

7

6

5

4

3

2

1

8

7

6

Gospodarstvo

Naredba o poslovanju pomožnih blagajn in posojilnih zadrug

Ban dravske banovine je izdal glede delovanja agentov registriranih pomožnih blagajn ter hranilnih in posojilnih zadrug naslednjo uredbo na podlagi čl. 65, 66 in 67 zakona o notranji upravi:

Člen 1) Nabriranje članstva za registrirane pomožne blagajne ter hranilne in posojilne zadruge je zunaj njih poslovnega lokala prepovedano.

Člen 2) Hranilne in posojilne zadruge ter registrirane pomožne blagajne ne smejo delati reklame po listih, lepakih, ali letakih, ki navaja

Zadruge za brezobrestna posojila

Glede brezobrestnih gradbenih hranilnih zadrug pa je izdal naslednjo uredbo.

Na podlagi čl. 65, 66 in 67 zakona o notranji upravi.

Čl. 1) Na področju dravske banovine je dovoljeno delovanje samo onim društvom in zadrugam, ki naj po pravilih dajejo malo ali brezobrestni kredit za gradbene ali druge namene sprejemajoče pri tem brezobrestne hranilne vloge oziroma prispevke, ali tudi ne, če je njih gospodarska baza zagotovljena na nastopni način:

a) V pravilih je določiti način, po katerem se zagotovi likvidnost tudi za primer, da bi dotok nadaljnjega članstva izostal in bi bila organizacija vezana samo na sredstva dotedanjih hranilcev in posojiljemcev. Likvidnost se mora zagotoviti s tem, da se določi daljši rok obveznega štedenja pred in po prejemu posojila, z določjo primerne rezervne sklada, ki se plodono naloži, z naložitvijo določenih obnovnih glavnice, ki se prav tako plodono naloži.

b) Obremenitev članstva mora biti čim bolj enakomerna. Hranilci se ne smejo obremeniti z drugimi dajatvami, kakor z vpisnino, ki ne sme presegati višine deleža, dočim nosijo vse stroške poslovanja samo posojiljemci. Posojiljemci se morejo zavezati, da posojilo v danem roku po dospelosti prevzamejo.

c) Upravni stroški ne smejo presegati 3% od vsote posojila. S plačilom teh stroškov se mora kriti vse poslovanje organizacije in se drugih dajatev od članstva ne sme zahtevati. Pri obrestnih zadrugah predstavlja omenjeni odstotek diferenco med aktivno in pasivno obrestno mero.

d) Čas, ko naj se posojilo dodeli ne sme biti odvisen od srčice, ampak se mora dati že naprej relativno izračunati. Izključiti je zato vsak loterijski sistem in sistem količnikov ter porazdeliti hranilce glede na pričakovano višino posojila v razrede z relativno določenimi vsotami bodočih posojil. Čakanje na posojilo mora biti za vse razrede enako urejeno in se ne sme en razred okoristiti na škodo drugega.

e) Posojila se smejo dodeljevati samo proti zadostnemu jamstvu bodisi na prvo hipoteko ali na drug enako varen način, povsem po načelih pupilarne varnosti.

f) Pri prevzemu člana je skleniti pogodbo, v kateri se določijo vse obveznosti, ki jih bo moral član prevzeti za časa članstva pri organizaciji in način, kako se pogodba odpove ter iz članstva izstopi. Obrazec pogodbe se mora določiti v pravilih.

Čl. 2) Dokler omenjene že obstoječe in bodoče organizacije ne prilagode svojih pravil prednim pogojem, jim je prepovedano sprejemati člane in hranilne vloge. Tako obstoječe kakor novo ustanovljene organizacije imajo v roku enega meseca predložiti prilagodena pravila kraljeveki banki upravi radi dopustitve delovanja v vsem obsegu.

Čl. 3) V svojem poslovanju imajo te organizacije pošiljati kraljeveki banki upravi mesečna poročila na obrazcih, ki se predpišejo za nadziranje delovanja se jim postavi državni komisar, ki ima pravico prisostvovati vsem eam in sestankom in sicerati sklepe proti naknadnemu odobrenju nadzorne oblasti.

Čl. 4) Prekrški odredb pod točko 2 in 3 se kaznujejo z globo od 10 do 1000 Din oziroma z zaporom od 1 do 20 dni.

Borza

Dne 21. oktobra 1933.

Denar

Promet na ljubljanski borzi je bil nekoliko manjši; znašal je ta teden 3493 milij. Din v primerj. s 7.805, 2.365 in 2.23 milij. prejšnje tedne.

Aleksandra Rahmanova:

Dijaštvo, ljubezen, Čeka in smrt

Njene besede so me z grozo navdajale. Mora biti blazna, sem si rekla. Zdal sem pa mislila samo na to, kako bi prišla vun. Vendar nisem vedela, kako naj to napravim, ker bi moj odhod vsi opazili.

Za Grizelda Nikolajevno je vstal dijak, ki je imel izrazit Kristusov obraz. Skoraj nadzemski sijaj ga je ožarjal, bil je obraz sanjarja, idealista, ki niti ne slutiti, kakšno je resnično življenje, ki živi v namišljenem svetu. Govoril je s pritaženim glasom; videlo se je, da ga zborovalci posebno spoštujejo. Obrnil se je zlasti do delavcev, ki so sedeli v prvi vrsti.

»Tovariši,« je dejal, »na svetu je mnogo socialne krivice, pa nikjer se tako ne občuti ko na Ruskem. Tu se deli vse prebivalstvo na dva neenaka dela; eden vlada in živi v razkošju, drugi je vladan in ves njegov življenjski smoter je, da v temi in stiski dela za onega, ki ga vlada...«

Končal je enako kakor Grizelda Nikolajevna s pozivom na maščevanje za dolga leta teme, nadloveskega dela in vseh drugih muk, ki jih je moral prestajati delavec, proletarijat.

Ogledovala sem delavce. Obrzali so izdajali notranjo razburjenost, nervozno so stiskali čepice in iz oči jim je žarela togota in sovraštvo. V tem trenutku je prišla umazana ženska v sobo ter je Grizeldi in Gvozdejemu nekaj zašepetala na uho.

»Tovariši,« je rekel ta in vstal, »policija je zvedela o našem zborovanju in vsak hip lahko pride. Prosim, razidite se čim hitreje, pa ne skozi glavni vhod, ampak skozi žensko spalnico!«

neresnične podatke, ali pa z razdelitvijo velikih in malih črk v stavkih ali na drug zvit način zavaja v zmoto glede načina, časa in višine članekih dajatev ter pridobitve posojila oziroma zavarovalnine, niti objavljati zahval po listih.

Člen 3) Hranilnim in posojilnim zadrugam ter registriranim pomožnim blagajnam je dovoljeno sprejemati denar samo na njihovem poslovnem sedežu. Prepovedano je zbirati denar (vpisnine, prispevke in provizije) po agentih, akviziterjih ali zaupnikih.

Najznatnejši je bil promet v ponedeljek s 1.272 milij. Največ je bilo prometa v šilingih in dinarjih.

Curib. Pariz 20.195, London 16.65, New York 365, Bruselj 71.975, Milan 27.21, Madrid 43.15, Amsterdam 208.15, Berlin 123.15, Dunaj 72.57 (57.30), Stockholm 85.85, Oslo 83.65, Kopenhagen 74.35, Praga 15.33, Varšava 57.50, Atene 2.92, Carigrad 2.51, Bukarešta 3.05.

Živina

Mariborski sejem 20. oktobra. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 280 svinj; cene so bile sledeče: Mmadi prašiči 5—6 tednov stari komad 80 do 100 Din, 7—9 tednov 120—160, 3—4 mesece 200 do 250, 5—7 mesecev 350—400, 8—10 mesecev 450 do 520, 1 leto 580—650, 1 kg žive teže 7—8 Din, 1 kg mrve teže 10—10.75 Din. Prodanih je bilo 163 svinj.

Les

Vkljub znatnim povpraševanjem po sezonskem blagu se situacija na inozemskem lesnem trgu še vedno ni obrnila na boljše, dočim vlada na tukajšnjem lesnem tržišču nespremenjeno živahna tendenca. Zaključkov ni zaznamovati, pričakovati pa je znatnega prometa v testonih. Cene so v splošnem nespremenjene razin drvi, katerih izvoz se je močno povečal.

Hmelj

Zatec, CSR. Povpraševanje jestalno in se nakupi nadaljujejo. Cene se gibljejo pri mirnem razpoloženju od 1800 do 2200 Kč za 50 kg.

Sport

Ilirija : Hermes

Zanimiva prvenstvena tekma na igrišču SK Ilirije danes ob 15.15

Že med tednom smo poročali o prvenstveni tekmi, ki se vrši danes popoldne na igrišču Ilirije med gornjima kluboma in na katero ponovno opozarjamo cenj. občinstvo. Ker že delj časa nismo imeli v Ljubljani lokalnega derbija, zato je pričakovati danes velike udeležbe. Oba nasprotnika kolikor toliko poznamo, sedaj smo samo še radevedni, kako nam bosta zaigrala.

Naj že zmaga kdorkoli, eno je namreč gotovo, da bo današnja tekma polna napetosti in vredna, da si jo vsakdo ogleda. V predtekmi nastopita B moštvi obeh klubov.

Začetek glavne tekme ob 15.15, predtekme pa ob 13.45.

Današnje prvenstvo drugega razreda v Ljubljani

Na Hermesovem igrišču se srečata ob 10.15 dopoldne Mars : Jadran. Ker sta nasprotnika precej enakovredna, je težko vnaprej prorokovati zmago.

Popoldne ob 15 se spoprimeata na istem igrišču Slovan in Grafika. Grafika ima boljše izgleda za zmago, toda žoga je okrogla.

Na igrišču Korotana se pa srečata ob 15.15 Korotan in Reka. To sta že znana borca, ki nam bosta predvedla sigurno zanimiv nogomet. Tudi tu je težko uganiti, kdo bo zmagal. Prednost ima vsekakor Korotan, ki igra na svojem igrišču. Ker sta pa oba resna kandidata za prvo mesto drugega razreda, bo borba vsekoli napeta in zanimiva.

SK GRAFIKA : SK SLOVAN

Danes popoldne ob 15.15 se odigra na igrišču Hermesova v šiški prvenstvena tekma med Grafiko in Slovanom. Moštvi obeh klubov sta precej enaki in obe se bosta potrudili ter dali od sebe vse, da si priborita zmago. Zaradi tega se obeta prav napeta in zanimiva tekma, katero posetite v čim večjem številu. — V predtekmi ob 13.30 nastopita rezervni moštvi obeh klubov. Vstopnina minimalna.

Prestrašeno sem ga pogledala, toda obraz mu je bil povsem miren in oči so mu še vedno žarele od vznemirjenja. Spomnila sem se matere in svoje ljubje, da ne pojdem nikoli na prepovedano zborovanje, in predočila sem si, kaj bo, če me zdaj zapro. Vsi so se urno oblekli in so šli skoz vrata, kjer je prej prišla Grizelda Nikolajevna. Pristopila je k meni in mi rekla zapovedujoče:

»Pridite, greval«

Potem je šla k dijaku, ki mu je mala blondinka prišla gumb. Blondinka je mirno spala, zvala v klopih na klopi v kotu in naslonjena na drugega dijaka, ki je lesono sedel poleg nje in se ni upal zganiti se.

»Tovariši Filipenko, spremite Aleksandro Lvovno domov!« mu je ukazala. »In vi, Varja, pojdite v spalnico in spite naprej!«

Varja si je mela oči in začudeno gledala okrog sebe; ko ji je pa Grizelda povedala, da lahko pride policija, je v hipu izginila. Gvozdejev pa je stopil k Grizeldi Nikolajevni in ji nekaj zašepetal in pri tem pogledal name. Grizelda Nikolajevna je rekla, da sem jo lahko čula:

»Ne bojte se. Alja nas ne izda, ona zna molčati.«

Odšel je. Čudim se, da me Grizelda Nikolajevna ni prosila, naj molčim; očitno se ji je to zdelo odveč. Bila sem zelo vesela, ko sva bila zopet na cesti.

Večkrat sem se okrenila, če gre kdo za nama, pa bilo je vse prazno. Dom je stal čisto na robu mesta in ob tem času ni na cestah v tej okolici nobenega prometa. Snehilo je, vse je bilo belo, vse je napravljalo miren, priazen, pokojen vtis, da kar nisem mogla razumeti, kako bi mogla v tem trenutku živeti v sreči sovraštvo in maščevalnost...

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Nedelja, 22. oktobra: 8.15 Poročila. — 8.30 Gimnastika (Vrhovec Lojze). — 9.00 Versko predavanje (dr. Rant). — 9.30 Orgelski koncert (Arnič Blaž). — 10.00 Higiena stanovanja (Govekarjeva). — 10.30 Slovenska glasba (pojejo: Korenčanova, Tone Petrovič in Banovec s spremljevanjem Radio orkestra). — 11.30 Slovenska glasba, izvaja Radio orkester. — 12.00 Čas, plošče. — 16.00 Pridobivanje lanu in izdelovanje predvaja, (Sinkovec). — 16.30 Ljudska igra »Magda«, izvaja Delakov gled. studio. — 17.30 Nastop narodnega guslarja Ilije Vukoviča. — 20.00 Prenos operete »Havajska rožica« iz Ljubljane. Vmes čas in poročila.

Ponedeljek, 23. oktobra: 12.15 Plošče, 12.45 Poročila, 13.00 Čas, plošče, 18.00 Divjačina — priprava v kuhinji (ga. Svetelova), 18.30 Francoski kmet (ga. Jerasova), 19.00 Plošče, 19.30 Poročila za inozemstvo, 20.00 Komorni pihalni trio, — 20.45 Operetni večer. Sodelujejo: ga. Poličeva, gg. Gostič in g. Zupan s spremljevanjem Radio-orkestra, 22.00 Čas, poročila, Radiojazz.

Drugi programi:

Ponedeljek, 23. oktobra:

Belgrad: 19.30 Vokalni koncert, 20.00 Koncert za čelo, 20.40 Radio orkester, 21.35 Narodne pesmi z orkestrom. — Zagreb: 20.15 Beethovnovi simfonije, 21.30 Vok. koncert. — Budimpešta: 13.30 Simfonični koncert, 17.00 Salonska kapela, 19.40 Jubil. koncert filharmonikov. — München: 21.00 Brucknerjeva IV. simfonija. — Leipzig: 20.05 Jodlerji in saljive pesmi, 23.00 Orkestralni koncert. — Praga: 20.25 Pesmi južnoameriških Indijancev, 21.00 Radio orkester. — Rim: 17.15 Vokalno-instrumentalni koncert, 20.45 Lalka glasba. — Varšava: 16.55 Vokalni koncert, 18.20 Lalka glasba, 20.00 »Traviata«, opera. Verdi (plošče).

BANKA BARUCH

15. RUE LAFAYETTE

PARIS

Telef.: Trinité 81-74 — Telef.: Trinité 81-75

Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 22

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu.

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064 64 Bruxelles, FRANCIJA: No. 1117-94 Paris, HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst, LUKSEMBURG: No. 5967 Lux-embourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Dne 27. oktobra ob pol 9 dopoldne se vrši na škofljici št. 10

javna sodna dražba

lepe enonadstropne hiše z gospodarskimi poslopi, stavbiščem in zemljiškimi parcelami. — Kupci se lahko pouče o dražbenih pogojih pri sreskem sodišču v Ljubljani ali v pisarni advokata dr. Švigelja v Ljubljani, Dalmatinova 11 ali pred dražbo na licu mesta.

† Umrli nam je naš predragi soprog, oče, stari oče, brat, svak, tast in stric, gospod

Šimen Meršol

inspektor finančne kontrole v pokoj

Pogreb predragega pokojnika bo v nedeljo, dne 22. oktobra 1933 ob pol 4 popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Novo mesto, dne 20. oktobra 1933.

Zalujoče rodbine: MERŠOL, AŽNOH, HELMICH, SKALA, BATTESTIN.

Brez posebnega naznaila

angleškega in češkega sukna!

BOGATA IZBIRA!

Do preklica lemljemo v račun tudi knjižice tukajšnjih prvovrstnih denarnih zavodov

A. & E. SKABERNÉ LJUBLJANA

Zahvala

Za izredno skrbno, požrtvovalno in kosmo tiško prvovrstno posrečeno operacijo čelne dupline in nosu se zahvaljujema tem potom našpriscneje gospodu

dr. Drago Švajgerju

specialistu za bolezni ušes, nosu in grla.

Ljubljana, dne 22. oktobra 1933.

Zdenka in Fric Urban.

„ZEPHIR“-PEČI

edino ekonomični sistem čisto higijenskega

kurjenja z drvmi.

Nenadomestljive z ozirom na
štedljivost, udobnost,
higijeno, snažnost.10 greje sobo 24
kg drv ur

Proizvod:

„Zephir“ tvornica peči d. d.
Subotica.

Zahtevajte brezplačne prospekte!

Edino tovarniško zastopstvo:

V LJUBLJANI: Venceslav Breznik

V CELJU: D. Rakusch

V MARIBORU: Pinter & Lenard

Premog, drva, koks
prodaja Vinko Podobnik,
Tržaška cesta št. 16.
Telefon 33-13.

VATO

v tablah in za odeje —
preden naročite za Vašo
potrebo — zahtevajte moje
vzorce in cenik.

Arbeiter-Maribor

Za slabo vreme

so znani

cevilji (lahki gojzerci)

„KROIS-a“

Maribor, Koroška c. 18

OTROSKE VOZIČKE
najmodernejše in najcenejše
iz eluje tovarna otroških
vozičkov Stanko Kucel,
Ljubljana, C. 10. 1. 42

Bukova drva

v kolobarjih po 6 Din,
mehka po 5 Din — nudi
St. Krže-Siard, Trnovski
pristan 12. (I)

Otroški vozički

tricički, igralni vozički —
lepi modeli — nizke cene.
M. Tomšič, Sv. Petra c. 83.
št. 52. (I)

Puh za pernice

Ia beli Din 230—
sivi „140—
Lepo perje po Din 25—,
35—, 56—, 95—, 180— kg.
Puhaste odeje po naro-
čilu najcenejše izdeluje

RUDOLF SEVER

MARIJIN TRG ŠT. 2.

Nogavice, rokavice

robce, perilo, torbice,
kravate
nizke cene, samo pri
PETELINC-uLjubljana, ob vodi blizu
Prešernovega spomenika.

VINA

vseh vrst kupite najugod-
nejše pri
Centralni vinarni
v Ljubljani.

Damske plašče

najceneje nudi

I. Tomšič, Ljubljana

Sv. Petra cesta 88

Izdelava po meri.

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam nudi
veliki izbori najugodnejše
in najceneje tvrdka Karl
Prelog, Ljubljana, Židov-
ska ulica in Stari trg. (I)

Suho bukovno žaganje

približno en kason, prodaja
I. Fabian, Vodnikov trg
št. 2. (I)

Vrtnice divjake

in 12 letne jablane in bru-
ške naročite pri Polše,
Malavas 40, Ježica. (I)

Hijacinte

tulipane

anemone

čebule dobite:

Vrtnarstvo JEMEC,

Maribor.

Pletilni stroj št. 8.50

poceni napredaj. Ježek
Kristina, Vavle 63 — Je-
žica. (I)

Več 1000 kg pese

dobre, komad po 5—6
kilogramov težak, prodaja
Anton Škerjanec,
Smrje 21 (I)

Zimska

jabolka

prodaja

Gospodarska zveza

v Ljubljani

ZALUJOČI OSTALI

Zopet znižane cene!

Vaša bo korist, če si nabavite zimske obleke v
tvornici konfekcije STERMECKI, Celje št. 18

Domača obleka	Din 170, 200, 300
Suknena obleka	Din 200, 300, 400
Kampana obleka	Din 500, 600, 650
Pavilnik kratki	Din 240, 280, 350
Pavilnik dolgi	Din 350, 400, 600
Dežna jupa	Din 170, 250, 300
Deželni plašč	Din 200, 350, 442
Hurhur plašč	Din 200, 350,
Fantovska obleka	Din 70, 80, 90

TOVARNIŠKI DOM
Stermecki
TOVARNIŠKI PERILA IN OBLEK
Celje št. 18Zahtevajte novi veliki ilustrirani
cenik, kateri je pravkar izšel. Kar
ne odgovarja, se zamenja ali vrne
denar. Cenik ZASTONJ.IZ TOVARNE DIREKTO
NA TELO
TO JE POCENI, NAJ
VSI VEDO!

Otroška posteljica

dobro ohranjena — ceno
napredaj. Sv. Petra cesta
št. 26, manufakturna tr-
govina. (I)

Halo,

cenjene dame!

Če hočete poceni klobuk
nositi, morate k Berniku
v trgovino priti.

To ugodnost Vam nudi le

FRANC BERNIK

Dunajska cesta št. 14 — in
Šiška, Aleševčeva cesta.
Istotam se sprejemajo
popravila.

Damski klobuki

moderni — najceneje pri
Zofi Laurencić, Mestni
trg 7. Moderniziranje zelo
poceni. (I)

Sir ala trapist in

čajno maslo

Sir, zajamčeno polnoma-
sten, 15 Din, čajno maslo
v bloku, 24 Din, čajno
maslo, zavoji 1/4, 1/2, 3/4,
26 Din, domače maslo —
blok, jako dobro za sla-
ščičarje, 18 Din, domače
za 1 kg — vse franko.
Naročila je poslati na:
ko. Naročila poslati na:
Mlječni proizvodni Dra-
gica, Hercegovac. Sprej-
mem zastopnike.

Nova portugalka

pečeni purani se dobe v
gostilni Keršič, Šiška. (I)

Mošтова esenca

„Mostin“. Z našo umetno
esenco si lahko vsakdo
malimi stroški pripravi
izvrstno obstojno in zdravo
domačo pijačo. Cena
1 steklenici za 150 litrov
25 Din, po pošti 45 Din.
Dobi se samo v drogeriji
Kanc, Ljubljana, nebotič-
nik in Židovska ul. 1. (I)

Prodaj štiri letnike

„Modre ptice“ z revijo in
nekaj starejših letnikov
„Doma in Sveta“. B. Klav-
žer, Zrinskega c. 7 (pod-
prilicje). (I)

Motorno kolo

350 kub. m. s cilindrom,
prodaj po smešno nizki
ceni ali zamenjam za dvo-
kolo. Polzve se: Kamnik,
Majstova 5. (I)

Pletilni stroji

tovarniško novi, zelo
ugodno napredaj: 16 ko-
madov št. 8 od 27, 60,
70, 80 in 90 cm; 8 kom-
adov št. 10 od 27, 60 in
70 cm; 1 komad št. 12
27 cm. F. Kos, Židovska
ulica št. 5, Ljubljana. (I)

Voziček »Zapravljivček«

enovprežen, lahki, 4 se-
dežen, dobro ohranjen,
kupljen na Velesejmu v
Ljubljani prodaj. — Na
delu en kovčeg gramofon
krasen s ploščami
prodaj. Vprašati na na-
slov: Matevž Medik, Or-
mož. (I)

Suho bukovno žaganje

približno en kason, prodaja
I. Fabian, Vodnikov trg
št. 2. (I)

Vrtnice divjake

in 12 letne jablane in bru-
ške naročite pri Polše,
Malavas 40, Ježica. (I)

Hijacinte

tulipane

anemone

čebule dobite:

Vrtnarstvo JEMEC,

Maribor.

Pletilni stroj št. 8.50

poceni napredaj. Ježek
Kristina, Vavle 63 — Je-
žica. (I)

Lepa viseča svetilka

in visoka omara — ceno
napredaj. Vprašati v tr-
govini Tržaška 8. (I)

Starinska slika

čez 100 let stara, napre-
daj. Ogleda se v posre-
dovnišnici Mrak — Ljub-
ljana. (I)

Opeko

vseh vrst, vsako množico
kupite v opekarni Jerko
Črnuče. (I)

Dvokolo

s pomožnim motorjem, in
kuhinjsko umivalno mizo
prodaj. Vprašati: »Papi-
rol«, Wolfova 8, dvori-
šče. (I)

Lepa starinska ura

v stekleni omarici, 58 cm
visoka, dobro ohranjena,
napredaj. Medvedova 38,
desno. (I)

Trafikanti

Nabavite si »Automat-
trafiko« za vse vrste ci-
garet in vžgalice, predpi-
sane, po monopolu, ki
delajo dan in noč za vas.
Postavite jih na križišča,
kavarne, kino in postaje.
Zahtevajte ponudbe. —
Sprejem za vse kraje
spodobne zastopnike, po-
trebna gotovina ca. 10.000
Din. — Samoprodaja za
dravsko banovino: Dolin-
šek Vitomir, veleagentu-
ra, Celje. (I)

Na javni dražbi

ugodno napredaj:

Razni stroji za klepar-
stvo in pisalni stroj, dne
13. 10. 1933, ob 15, Ljub-
ljana, Ambrožev trg 9.
Čevljarški stroj in pi-
salni stroj, dne 26. 10. t. l.
ob pol 16, Maribor, Ta-
borska 22.
Slamozenica, težki voz,
deske in več glav klavne
živine, dne 31. 10. 1933,
ob 12, Janževa gora, na
žagi.
Avto, več zlatnine in
več glav klavne živine,
dne 24. 10. 1933, ob 8 v
Račah 118, pri Mariboru.

Razni stroji

Razni stroji za klepar-
stvo in pisalni stroj, dne
13. 10. 1933, ob 15, Ljub-
ljana, Ambrožev trg 9.
Čevljarški stroj in pi-
salni stroj, dne 26. 10. t. l.
ob pol 16, Maribor, Ta-
borska 22.
Slamozenica, težki voz,
deske in več glav klavne
živine, dne 31. 10. 1933,
ob 12, Janževa gora, na
žagi.
Avto, več zlatnine in
več glav klavne živine,
dne 24. 10. 1933, ob 8 v
Račah 118, pri Mariboru.

Razni stroji

Razni stroji za klepar-
stvo in pisalni stroj, dne
13. 10. 1933, ob 15, Ljub-
ljana, Ambrožev trg 9.
Čevljarški stroj in pi-
salni stroj, dne 26. 10. t. l.
ob pol 16, Maribor, Ta-
borska 22.
Slamozenica, težki voz,
deske in več glav klavne
živine, dne 31. 10. 1933,
ob 12, Janževa gora, na
žagi.
Avto, več zlatnine in
več glav klavne živine,
dne 24. 10. 1933, ob 8 v
Račah 118, pri Mariboru.

Razni stroji

Razni stroji za klepar-
stvo in pisalni stroj, dne
13. 10. 1933, ob 15, Ljub-
ljana, Ambrožev trg 9.
Čevljarški stroj in pi-
salni stroj, dne 26. 10. t. l.
ob pol 16, Maribor, Ta-
borska 22.
Slamozenica, težki voz,
deske in več glav klavne
živine, dne 31. 10. 1933,
ob 12, Janževa gora, na
žagi.
Avto, več zlatnine in
več glav klavne živine,
dne 24. 10. 1933, ob 8 v
Račah 118, pri Mariboru.

Razni stroji

Razni stroji za klepar-
stvo in pisalni stroj, dne
13. 10. 1933, ob 15, Ljub-
ljana, Ambrožev trg 9.
Čevljarški stroj in pi-
salni stroj, dne 26. 10. t. l.
ob pol 16, Maribor, Ta-
borska 22.
Slamozenica, težki voz,
deske in več glav klavne
živine, dne 31. 10. 1933,
ob 12, Janževa gora, na
žagi.
Avto, več zlatnine in
več glav klavne živine,
dne 24. 10. 1933, ob 8 v
Račah 118, pri Mariboru.

Razni stroji

Razni stroji za klepar-
stvo in pisalni stroj, dne
13. 10. 1933, ob 15, Ljub-
ljana, Ambrožev trg 9.
Čevljarški stroj in pi-
salni stroj, dne 26. 10. t. l.
ob pol 16, Maribor, Ta-
borska 22.
Slamozenica, težki voz,
deske in več glav klavne
živine, dne 31. 10. 1933,
ob 12, Janževa gora, na
žagi.
Avto, več zlatnine in
več glav klavne živine,
dne 24. 10. 1933, ob 8 v
Račah 118, pri Mariboru.

Razni stroji

Razni stroji za klepar-
stvo in pisalni stroj, dne
13. 10. 1933, ob 15, Ljub-
ljana, Ambrožev trg 9.
Čevljarški stroj in pi-
salni stroj, dne 26. 10. t. l.
ob pol 16, Maribor, Ta-
borska 22.
Slamozenica, težki voz,
deske in več glav klavne
živine, dne 31. 10. 1933,
ob 12, Janževa gora, na
žagi.
Avto, več zlatnine in
več glav klavne živine,
dne 24. 10. 1933, ob 8 v
Račah 118, pri Mariboru.

Razni stroji

Razni stroji za klepar-
stvo in pisalni stroj, dne
13. 10. 1933, ob 15, Ljub-
ljana, Ambrožev trg 9.
Čevljarški stroj in pi-
salni stroj, dne 26. 10. t. l.
ob pol 16, Maribor, Ta-
borska 22.
Slamozenica, težki voz,
deske in več glav klavne
živine, dne 31. 10. 1933,
ob 12, Janževa gora, na
žagi.
Avto, več zlatnine in
več glav klavne živine,
dne 24. 10. 1933, ob 8 v
Račah 118, pri Mariboru.

Razni stroji

Razni stroji za klepar-
stvo in pisalni stroj, dne
13. 10. 1933, ob 15, Ljub-
ljana, Ambrožev trg 9.
Čevljarški stroj in pi-
salni stroj, dne 26. 10. t. l.
ob pol 16, Maribor, Ta-
borska 22.
Slamozenica, težki voz,
deske in več glav klavne
živine, dne 31. 10. 1933,
ob 12, Janževa gora, na
žagi.
Avto, več zlatnine in
več glav klavne živine,
dne 24. 10. 1933, ob 8 v
Račah 118, pri Mariboru.

Razni stroji

Razni stroji za klepar-
stvo in pisalni stroj, dne
13. 10. 1933, ob 15, Ljub-
ljana, Ambrožev trg 9.
Čevljarški stroj in pi-
salni stroj, dne 26. 10. t. l.
ob pol 16, Maribor, Ta-
borska 22.
Slamozenica, težki voz,
deske in več glav klavne
živine, dne 31. 10. 1933,
ob 12, Janževa gora, na
žagi.
Avto, več zlatnine in
več glav klavne živine,
dne 24. 10. 1933, ob 8 v
Račah 118, pri Mariboru.

Razni stroji

Razni stroji za klepar-
stvo in pisalni stroj, dne
13. 10. 1933, ob 15, Ljub-
ljana, Ambrožev trg 9.
Čevljarški stroj in pi-
salni stroj, dne 26. 10. t. l.
ob pol 16, Maribor, Ta-
borska 22.
Slamozenica, težki voz,
deske in več glav klavne
živine, dne 31. 10. 1933,
ob 12, Janževa gora, na
žagi.
Avto, več zlatnine in
več glav klavne živine,
dne 24. 10. 1933, ob 8 v
Račah 118, pri Mariboru.

Razni stroji

Razni stroji za klepar-
stvo in pisalni stroj, dne
13. 10. 1933, ob 15, Ljub-
ljana, Ambrožev trg 9.
Čevljarški stroj in pi-
salni stroj, dne 26. 10. t. l.
ob pol 16, Maribor, Ta-
borska 22.
Slamozenica, težki voz,
deske in več glav klavne
živine, dne 31. 10. 1933,
ob 12, Janževa gora, na
žagi.
Avto, več zlatnine in
več glav klavne živine,
dne 24. 10. 1933, ob 8 v
Račah 118, pri Mariboru.

Auto-motor

Tovorni avtomobil

1½ do 2 tonaki, znamke
»Ford«, v zelo dobrem
stanju, se poceni proda.
Solar Ivan, avtopodjetje,
Gorje pri Bledu. (I)

Auto »Ford«

ali »Chevrolet Roadster«
z dvema rez. sedežema,
novejše tip, kupim takoj.
Ponudbe na Publici-
tas, Zagreb — pod št. 35625. (I)

Automobil

primeren za autotaksi —
prodajmo po ugodnih po-
gojih na daljše odplače-
vanje. Borštnikov trg 1. f

Avtolimuzino

sedemdesedno, pripravno
za predelavo v lahek to-
vorni in gasilni avto —
močna šasija — prodaja Zi-
rovnik, Tavčarjeva 6. (I)

Glasba

Klavirje,

planine prvovrstnih ino-
cemskih znamk nudi naj-
ceneje tudi na obroke.
V plačilo sprejemam tudi
hran. knjižice. Uglasuje in
popravlja Muzika, Ljub-
ljana, Sv. Petra cesta 40.

Pianino

kupim. Ponudbe na upr.
»Slovenca« pod »Dobro
ohranjen« št. 11548. (I)

Medka prilika!

Glasovir z lepim glasom
za 3500 Din napredaj. —
Cerkvena ulica št. 21-I.,
vrata 13. (I)

Kupimo

Orehove plohe

suhe, in smrekove deske
150 in 300 cm dolge, 18
mm debele, kupim. Po-
nudbe pod »B« na upravo
»Slovenca« št. 12411. (I)

Krojač!

Nove volnene odrezke
kupim v vsaki množini,
plačam takoj. Jos. Pollak,
Sv. Petra c. 7, Ljubljana.

Kdo dobavi

na hran. knjižice? Mestne
hran. ljublj. en vagon tra-
mov in en vagon desk
25—50 mm — monte bla-
go. Ponudbe s ceno pod
»Suha roba« št. 12491 na
upravo »Slovenca«. (I)

Krasno vinogradno posestvo

40 minut od postaje, obstoječe iz 3 oralov vinograda, 2 oralov sadovnjaka,
2 oralov gozda, petsohne, opremljene gospodarske hiše s pritlikinami, kleti
z okoli 70 hl dobre vinske posode, vinskih, zraven hlev z 2 kravama,
krme itd. — se prodaja. — Cena z vsem inventarjem 125.000 Din. — Naslov
v upravi »Slovenca« v Mariboru.

Krasno vinogradno posestvo

40 minut od postaje, obstoječe iz 3 oralov vinograda, 2 oralov sadovnjaka,
2 oralov gozda, petsohne, opremljene gospodarske hiše s pritlikinami, kleti
z okoli 70 hl dobre vinske posode, vinskih, zraven hlev z 2 kravama,
krme itd. — se prodaja. — Cena z vsem inventarjem 125.000 Din. — Naslov
v upravi »Slovenca« v Mariboru.

Krasno vinogradno posestvo

40 minut od postaje, obstoječe iz 3 oralov vinograda, 2 oralov sadovnjaka,
2 oralov gozda, petsohne, opremljene gospodarske hiše s pritlikinami, kleti
z okoli 70 hl dobre vinske posode, vinskih, zraven hlev z 2 kravama,
krme itd. — se prodaja. — Cena z vsem inventarjem 125.000 Din. — Naslov
v upravi »Slovenca« v Mariboru.

Krasno vinogradno posestvo

40 minut od postaje, obstoječe iz 3 oralov vinograda, 2 oralov sadovnjaka,
2 oralov gozda, petsohne, opremljene gospodarske hiše s pritlikinami, kleti
z okoli 70 hl dobre vinske posode, vinskih, zraven hlev z 2 kravama,
krme itd. — se prodaja. — Cena z vsem inventarjem 125.000 Din. — Naslov
v up

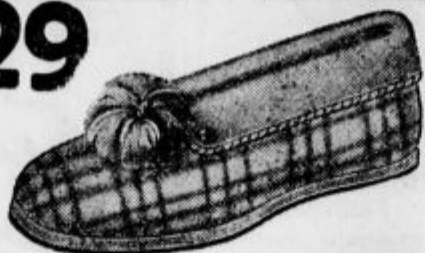

Kdor nosi gumijasto obutev

Blata

se ne boji ne dežja, ne snega, ne blata.

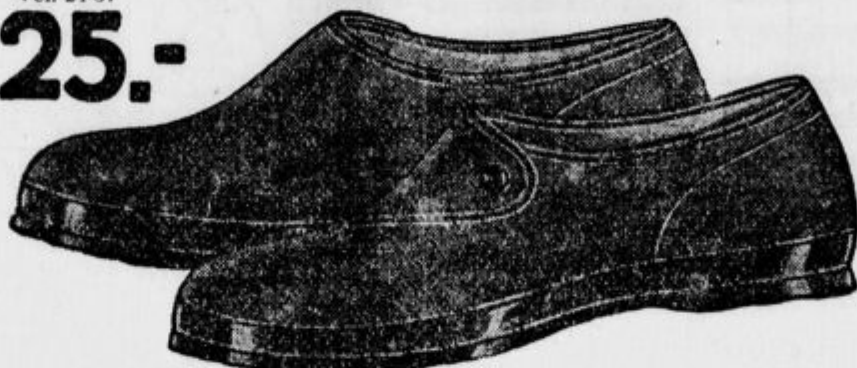
29

Vrsta 7045
Mikado Kadar ste doma in delate v kuhinji ter hodite iz sobe v sobo, nosite te copate. Otroške Din 25.-

Vel. 24-37

25.-

Naše copate iz sukna. Doma, na dvorišču in na polju boste najbolje opravili svoje delo v naših toplih copatah iz sukna z gumijastim podplatom. Tople so in neraztrgljive. Gumijasti podplat omogoča, da jih lahko nosite tudi po mokrem — Vel. 35-38 Din 29.-, vel. 39-46 Din 39.-. Pravočasno si nabavite toplo obutev za jesen in zimo. — Obiščite nas!

69.-

Vrsta 1845-54
Črni ali rjavi iz žameta, kombinirani z usn. em. Eleganti in udobni; za vsako nogo in vsak žep. Obujete jih lahko v snežke.

49.-

Vrsta 9817-61
Zdravje in drago usnjeno obutev vam ohrani najboljše naše galoše. Imeli boste vedno suhe noge in čisto stanovanje. Jamčimo za dobro kakovost.

99.-

Vrsta 2055
Udobni in elegantni čevlji iz toplega volnega sukna z okrašenim robom iz karakula. Za občutljive noge v zim času nenadomestljivi.

79.-

Vrsta 0167-00
Za delo na polju, pri gospodarstvu in pri gradbah najkoristnejši čevlji iz masnega usnja z gumijastim podplatom.

99.-

Vrsta 9897-82
Za dež in blato in za vsako opravilo, ki ga imate po mokrem terenu. Vam bodo najbolj služili gumijasti škornji, ki ne propuščajo vode.

59.-

Vel. 27-34 Vrsta 9892-82
Za živahne dijake in učence v dežju, snegu in blatu. Ni jih treba očistiti, operemo jih z vodo. Vel. 23-26 Din 59.-, ženski Din 99.-.

69.-

Vrsta 1865-00
V teh snežkah lahko hodite v najslabšem vremenu. Čevlje in noge boste ohranili popolnoma suhe. V njih nosite naše čevlje iz lastina za Din 49.-.

Najopriskladnejša in najcenejša darila kakor: jedilno orodje v vsaki kasetah, ter predmete iz Kina srebra, nabavite najugodnejše v novo otvorjeni TRGOVINI **SLAVKO MARKOVIČ, MARIBOR** Gospodarska ulica 40
Oglejte si in primerjajte cene v izložbi — Obširni ilustrirani ceniki brezplačno

Ljudska posojilnica v Celju

registrirana zadruga z neomejeno zavezo v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje.

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-po sestnikov z vsem svojim premoženjem.

Tovarna kemične stroke
sprejme za takojšen nastop

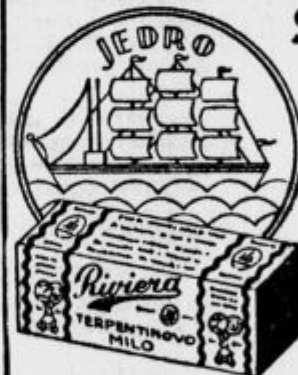
inženjeria-kemika
(organika)

Ponudbe z opisom dosedanjega službovanja pod »Kemik 1933« na upravo lista

Revmatizem, protin, išias, zbadanje, otrplost žil, revmatičen glavobol, zobobol itd. uspešno zdravi

„Antirheumin“

domač zdravilni preparat, preizkušen v raznih slojih v tu- in inozemstvu. Cena steklenici 75 gr 35 Din, a 40 gr 18 Din. Razpošilja po povzetju franko zavojnica Mr. Ante Mrkušić, lekarnar, Mostar (Prim. banovina). — Oglas reg. pod br. 14245 od 11. avg. 1933.

„Riviera“

odlikovano terpentinsko milo izdelano na bazi čistega olivnega olja

hrani Vaše perilo!

Poskusite! Prepričajte se!

Zahvala.

Podpisani se zahvaljujem »Vzajemni pomoči« reg. pom. blagajni v Ljubljani, Miklošičeva c. 16/II za kulantno izplačilo posmrtnine, ter jo najtopleje priporočam.

Ljubljana, dne 21. oktobra 1933.

Keržič Franc.

Pozor! Sahisti! Pozor!

Vse vrste šahovnice, najrazličnejših velikosti, z lepimi figurami — domač izdelek — dobavlja najceneje trdka:

H. Pečjak & drug.

splošno lesostrugarstvo

LJUBLJANA — ZALOKARJEVA ULICA ŠT. 13.

Raznovrstne knjigovodske potrebščine platno usnje, marmor, papir, zlato, sukanec itd. Vam nudim po najnižjih cenah

A. Janežič
Ljubljana, Florjanska ul. 14

TELEFON 3220

TELEFON 3220

Javljamo tužno vest, da je naš računovodja, gospod

Ferdinand Klenn

po kratki in mučni bolezni, danes umrl.

Vestnega in zaslužnega uradnika bomo ohranili vedno v častnem spominu.

Soteska, dne 20. oktobra 1933.

Gozdni urad

Karla Auersperga, Soteska

Mariborski vrtnarji in izdelovalci vencev in šopkov

se priporočajo za Vse svete:

JEMEC IVAN, Prešernova 16,
MEJOVSEK STANKO, Valvazorjeva 39,
MESTNO VRTNARSTVO, Koroščeva ulica 29,
POŽAR ANTON, banovinska palača in pokopališče,
PORTENSHLAGER IVAN, Betnava,
URBANER FRANJO, Kralj Matjaževa ulica,
VUTCLIN FRANJO, Gospodarska 11,
KNOBLOCH FRANJO, Radvanje.

Za jugoslovanski patent

št. 7701 od 1. julija 1930 na:

„Indukcijski motor“

(»Induktionsmotor«) in dopustni patent št. 8257 od 1. januarja 1931 na:

„Indukcijski motor s kratkostičnimi palicami oblike U“

(»Induktionsmotor mit U-förmigen Kurzschlussstäben«) — se iščejo kupci ali odjemalci licenc. Cenj. ponudbe na: Ing. Milan Šuklje, Ljubljana, Beethovnova ulica št. 2.

INSERIRAJTE V »SLOVENCU«!